

Географія + СО географія+без ЗНО+друга вища _бакалавр_2021

Основний рівень

1. Екологізація – це:

- а. відтворення природних ресурсів та охорона їх від виснаження;
- б. забезпечення права кожної людини на використання природних ресурсів;
- в. поширення екологічних принципів і підходів на природничі та гуманітарні науки, на виробничі процеси та соціальні явища;
- г. найбільш доцільні способи використання природних ресурсів під контролем спеціалістів.

2. Безвідходна технологія – це:

- а. спосіб виробництва продукції при якому шкідливий вплив на оточуюче середовище не перевищує рівень, що допускається санітарно-гігієнічними нормами;
- б. спосіб виробництва продукції, при якому найбільш раціонально і комплексно використовується сировина і енергія таким чином, що будь-які впливи на навколишнє середовище не порушують його нормального функціонування;
- в. спосіб виробництва продукції при якому промислові підприємства переробляють усю сировину і виробляють продукцію, не маючи відходів виробництва;
- г. спосіб виробництва продукції, при якому будуються окремі підприємства, сировиною для яких є відходи інших промислових підприємств.

3. Рекультивація порушених земель – це:

- а. повне відновлення, при якому порушена поверхня землі відновлюється точно до такого ж стану, який вона мала до початку порушення;
- б. біологічне відновлення, під час якого земна поверхня відновлюється з утворенням умов, сприятливих для існування тих або близьких за екологічними умовами організмів, які жили на даній території до початку гірничих робіт;
- в. відновлення порушених земель і наступне використання їх в господарстві із дотриманням екологічної рівноваги, забезпеченням нешкідливості для оточуючого природного середовища, а також збереження місцевих природних естетичних цінностей;
- г. комплекс організаційних, технічних та біологічних робіт, які направлені на відновлення продуктивності порушених промисловістю територій та повернення їх в різні види використання, а також на поліпшення умов довкілля

4. Синонімами терміну "ландшафт" виступають:

- а. природний територіальний комплекс чи географічний комплекс;
- б. географічна оболонка;
- в. нижні шари атмосфери, гідросфера і біосфера;
- г. природне біологічне різноманіття.

5. Кліматичний пояс Африки, у якому цілорічно випадає велика кількість опадів:

- а. субекваторіальний
- б. екваторіальний
- в. субтропічний
- г. тропічний

6. На Місяці доба триває:
- а. 29,5 земних діб
  - б. 15,5 земних діб
  - в. 24 години
  - г. 1 земну добу
7. Малі планети в Сонячній системі, які обертаються між орбітами Марса та Юпітера, називаються:
- а. комети
  - б. метеори
  - в. астероїди
  - г. супутники
8. Шлях небесного тіла у космічному просторі називається:
- а. еліпсом
  - б. колом
  - в. орбітою
  - г. віссю
9. Першим, хто визначив розміри земної кулі, був давньогрецький учений:
- а. Арістотель (IV ст. до Хр.)
  - б. Ератосфен (III—II ст. до Хр.)
  - в. Мартін Бехайм (1492)
  - г. Фернан Магеллан (1519—1522)
10. Вірою у кулястість Землі обґрунтовувалась доцільність подорожі:
- а. Марко Поло
  - б. Васко да-Гами
  - в. Христофора Колумба
  - г. Мартіна Бехайма
11. Першу кругосвітню подорож здійснила експедиція під керівництвом:
- а. Христофора Колумба (1492)
  - б. Фернана Магеллана (1519—1522)
  - в. Мартіна Бехайма (1492)
  - г. Ератосфена (HI—II ст. до Хр.)
12. Перший глобус діаметром більш як 0,5 м був виготовлений:
- а. Арістотелем
  - б. Ератосфеном
  - в. Мартіном Бехаймом
  - г. Фернаном Магелланом
13. Екваторіальний радіус Землі на 211 км від полярного:
- а. коротший
  - б. довший
  - в. опукліший
  - г. ширший
14. Найточніше геометричну фігуру Землі відображає:

- а. еліпсоїд обертання, або сфероїд
- б. геоїд ("землеподібний")
- в. еліпс
- г. правильна куля

15. Фігура, поверхня якої збігається з рівневою поверхнею Світового океану, яка уявно продовжена під сушу, називається:

- а. еліпсоїд обертання, або сфероїд
- б. геоїд ("землеподібний")
- в. еліпс
- г. правильна куля

16. Куляста фігура Землі обумовлює те, що кут нидіння сонячних променів на земну поверхню опівдні від екватора, до полюсні

- а. не змінюється
- б. збільшується
- в. зменшується
- г. то зменшується, то збільшується у дні рівнодення

17. Земля обертається навколо осі:

- а. із заходу на схід
- б. зі сходу на захід
- в. вправо
- г. уліво

18. Географічне значення осьового обертання полягає, насамперед, в тому, що воно впливає на:

- а. фігуру Землі
- б. масу Землі
- в. зміну пір року
- г. тривалість року

19. Під дією СИЛИ інерції (сили Коріоліса) тіла, що рухаються горизонтально (вітри, морських течії і т. д.), відхиляються від їхнього первісного напрямку у північній півкулі:

- а. із заходу на схід
- б. зі сходу на захід
- в. вправо
- г. вліво

20. Найбільше сила Коріоліса впливає на тіла, що рухаються:

- а. вздовж екватора
- б. у меридіональному напрямку
- в. вздовж паралелей
- г. під незначним кутом до паралелей

21. Основою для побудови градусної сітки послужили:

- а. паралелі
- б. нульовий меридіан
- в. полюси
- г. велике коло Землі, проведене у будь-якому напрямку

22. Довжина меридіана в середньому рівна:
- а. 21,4 км
  - б. 40076 км
  - в. 111,7 км
  - г. 111,1 км
23. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до даної точки:
- а. географічна довгота
  - б. географічна висота;
  - в. географічна широта
  - г. змінюється від 0° до 180°
24. Географічна широта може мати найбільше значення:
- а. 90°
  - б. 180°
  - в. 360°
  - г. 270°
25. Географічна довгота може мати найбільше значення:
- а. 90°
  - б. 180°
  - в. 360°
  - г. 270°
26. Лінія з географічними координатами 0° ш. — це:
- а. гринвіцький меридіан
  - б. екватор
  - в. меридіан, протилежний до гринвіцького
  - г. тропік
27. Столиця якої держави знаходиться на гринвіцькому меридіані:
- а. Великої Британії
  - б. Іспанії
  - в. Франції
  - г. Ісландії
28. У географічних координатах один градус поділяється на:
- а. метри
  - б. кілометри
  - в. 60 хвилин
  - г. 100 хвилин
29. Точка з координатами 0° ш. , 0° д. — це:
- а. точка перетину 180-го меридіана та екватора
  - б. точка перетину 0-го меридіана та екватора
  - в. точка перетину меридіана, протилежного до гринвіцького і екватора
  - г. точка перетину 0-го меридіана та тропіка
30. Земля обертається:

- а. із заходу на схід
- б. із сходу на захід
- в. навколо своєї осі за 23 години
- г. навколо Сонця за 24 години

31. Час на меридіані на даний момент називається:

- а. Поясним
- б. місцевим
- в. Всесвітнім
- г. декретним

32. Тільки на гринвіцькому меридіані час наданий момент називається:

- а. Поясним
- б. Місцевим
- в. всесвітнім
- г. декретним

33. На Земній кулі виділяють годинних поясів:

- а. 12
- б. 24
- в. 360
- г. 4

34. На один градус Земля повертається за:

- а. 4 хвилини
- б. 15 хвилин
- в. одну годину
- г. 12 хвилин

35. За одну годину Земля повертається на:

- а. 4°
- б. 15°
- в. 24°
- г. 12°

36. Орбіта Землі має форму:

- а. кола
- б. геоїда
- в. еліпса
- г. еліпсоїда

37. Причиною зміни тривалості дня і ночі на всіх широтах, окрім екватора, є:

- а. тільки рух Землі по орбіті
- б. добовий рух Землі
- в. нахил осі Землі до площини орбіти
- г. тривалість року

38. В'язкий, частково розплавлений шар у верхній частині мантії — це:

- а. земна кора
- б. літосфера
- в. астеносфера
- г. ядро

39. Площа земної кори материкового типу становить від площі всієї твердої оболонки Землі близько:

- а. 40%
- б. 60%
- в. 29%
- г. 71%

40. Площа земної кори океанічного типу становить від площі всієї твердої оболонки Землі близько:

- а. 40%
- б. 60%
- в. 29%
- г. 71%

41. Автором гіпотези холодного походження планет Сонячної системи був:

- а. І. Кант
- б. О. Шмідт
- в. А. Вегенер
- г. М. Бехайм

42. Автором гіпотези "дрейфу материків" був:

- а. І. Кант
- б. О. Шмідт
- в. А. Вегенер
- г. М. Бехайм

43. У місцях, де край континентальної літосферної плити підсувається під іншу, на материку утворюється:

- а. Кар
- б. Рифт
- в. передгірський крайовий прогин
- г. тектонічна западина

44. При зустрічному русі двох материкових літосферних плит утворюються:

- а. океанічні жолоби
- б. області складчастості
- в. серединні океанічні хребти
- г. масиви або тектонічні підняття

45. В океані островні дуги, а в горах — вулканічні хребти формуються:

- а. при зустрічному русі двох літосферних плит
- б. при розсуванні двох літосферних плит
- в. у місцях трансформованих розломів
- г. тільки вздовж рифтів

46. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають:

- а. щитами
- б. плитами
- в. тектонічними западинами
- г. масивом або тектонічним підняттям

47. Ділянки платформ, де потужність осадових порід дуже незначна (до 200 м), називають:

- а. щитами
- б. плитами
- в. тектонічними западинами
- г. масивом або тектонічним підняттям

48. Ділянки платформ, де кристалічний фундамент вгнутий і лежить на великих глибинах (2-7 тис. м), вважають:

- а. щитами
- б. плитами
- в. тектонічними западинами
- г. масивами або тектонічними підняттями

49. Велика товща осадових відкладів свідчить про існування у відповідний геологічний час:

- а. суходолу
- б. морського басейну
- в. гірської системи
- г. інтенсивного вулканізму

50. Під дією екзогенних процесів на Землі утворені:

- а. малі форми — яри, заплави, зсуви
- б. материки і западини океанів
- в. кристалічні щити
- г. гірські країни і материкові рівнини

51. Денудація:

- а. не призводить до зниження поверхні
- б. зупинка руху і відкладання частинок гірської породи
- в. процес руйнування і виносу гірських порід
- г. призводить до підвищення поверхні

52. Акумуляція:

- а. призводить до зниження поверхні
- б. зупинка руху і відкладання частинок гірської породи
- в. процес руйнування і виносу гірських порід
- г. не призводить до підвищення знижених ділянок поверхні

53. Гравітаційні форми рельєфу:

- а. не утворені під дією сили тяжіння
- б. пов'язані з процесами розчинення гірських порід
- в. утворені вітром
- г. зсуви, селеві наноси

54. Карстові форми рельєфу:

- а. утворені під дією сили тяжіння
- б. не пов'язані з процесами розчинення гірських порід
- в. утворені вітром
- г. печери, провалля

55. Масштаб виражається дробом, де в чисельнику одиниця, а в знаменнику число, яке показує, у скільки разів зменшене зображення тієї чи іншої частини земної поверхні. В такому вигляді він називається:

- а. лінійним
- б. поперечним
- в. числовим
- г. іменованим

56. Перевищення однієї точки місцевості над іншою, наприклад, вершини, гори над підніжжям, заплави над руслом є

- а. відносною висотою
- б. похилом
- в. падінням висот
- г. абсолютною висотою

57. Лінії, які сполучають точки з однаковими величинами річної кількості опадів, називають

- а. ізобатами
- б. ізобарами
- в. ізогіпсами
- г. ізогіетами

58. Яким кольором позначаються височини на географічних картах:

- а. жовтим
- б. зеленим
- в. коричневим
- г. блакитним

59. Яким кольором позначаються глибини океану на фізико-географічних та загальногеографічних оглядових картах:

- а. жовтим
- б. зеленим
- в. коричневим
- г. синім

60. За видом допоміжної поверхні картографічні проєкції поділяються на:

- а. циліндричні
- б. довільні
- в. рівнокутні
- г. нормальні

61. Картографічну проєкцію, при якій Земля проєктується на площину, називають:

- а. циліндричною
- б. азимутальною

- в. кінчною
- г. рівнокутною

62. Картографічну проекцію, при якій вісь циліндра чи конуса співпадає з віссю Землі, називають:

- а. прямою
- б. поперечною
- в. рівнокутною
- г. рівновеликою

63. Картографічну проекцію, при якій вісь допоміжного циліндра перпендикулярна до осі Землі, називають:

- а. прямою
- б. поперечною
- в. косою
- г. рівнокутною

64. Картографічну азимутальну проекцію, при якій площина дотична до екватора, називають:

- а. нормальною
- б. поперечною
- в. косою
- г. рівновеликою

65. На картах, створених у рівновеликих проекціях, не спотворюються:

- а. форми
- б. довжини паралелей
- в. площі
- г. довжини меридіанів

66. На картах, створених у рівнокутних проекціях, не спотворюються:

- а. форми
- б. довжини паралелей
- в. площі
- г. довжини меридіанів

67. Фізичну карту України в атласі потрібно віднести за масштабом до:

- а. великомасштабних
- б. середньомасштабних
- в. дрібномасштабних
- г. демонстраційних

68. Фізичну карту України в атласі потрібно віднести за призначенням до:

- а. демонстраційних
- б. довідкових
- в. навчальних
- г. середньомасштабних

69. Кліматичну карту України в атласі потрібно віднести за змістом до:

- а. тематичних
- б. загальногеографічних

- в. навчальних
- г. науково-довідкових

70. Картографічне зображення масштабу 1 : 50 000 відносять до:

- а. великомасштабних
- б. середньомасштабних
- в. дрібномасштабних
- г. топографічних планів

71. Загальногеографічні карти масштабу в 1 см — 5 км називають:

- а. оглядовими
- б. оглядово-топографічними
- в. топографічними
- г. довідковими

72. Загальногеографічні дрібномасштабні карти називають:

- а. Топографічними
- б. оглядовими
- в. оглядово-топографічними
- г. довідковими

73. Географічні об'єкти, розміри яких виражаються в масштабі карти, зображають умовними знаками:

- а. контурними
- б. позамасштабними
- в. лінійними
- г. пояснювальними

74. Родовища корисних копалин зображають на дрібномасштабних картах умовними знаками:

- а. контурними
- б. позамасштабними
- в. лінійними
- г. масштабними

75. Узагальнення, або генералізація на карті:

- а. не полягає у відборі основного для зображення
- б. математичний спосіб зображення на площині поверхні Земної кулі
- в. передбачає використання певних допоміжних геометричних фігур
- г. ступінь її залежить, передусім, від масштабу карти

76. Креслення невеликої ділянки місцевості у великому масштабі за допомогою умовних знаків, з відображенням рельєфу горизонталями, називають

- а. топографічним планом
- б. картою
- в. картосхемою
- г. планом місцевості

77. Границя видимого простору, де нам здається, що небо сходиться з землею, називається:

- а. планом
- б. топокартою

- в. лінією горизонту
- г. горизонтом

78. Точний напрям на північний географічний полюс завжди показує тільки:

- а. географічний меридіан
- б. магнітний меридіан
- в. вертикаль кілометрової сітки
- г. компас

79. Основну частину (78%) газового складу атмосфери становить:

- а. кисень
- б. вуглекислий газ
- в. азот
- г. інертні гази

80. В якому з шарів атмосфери формується погода:

- а. екзосфері
- б. стратосфері
- в. тропосфері
- г. термосфері

81. Напрямок вітру є однією з характеристик процесу:

- а. вологообігу
- б. теплообігу
- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

82. Хмарність є однією з характеристик процесу:

- а. вологообігу
- б. теплообігу
- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

83. Атмосферний тиск є однією з характеристик процесу:

- а. вологообігу
- б. теплообігу
- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

84. Конденсація — це процес, який є складовою:

- а. вологообігу
- б. теплообігу
- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

85. Вітер — це процес, який є складовою:

- а. вологообігу
- б. Теплообігу

- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

86. До постійних вітрів відносяться:

- а. берегові бризи
- б. мусони
- в. пасати
- г. морські бризи

87. Західні вітри найтипівіші для:

- а. тропічних широт
- б. екваторіальних широт
- в. помірних широт
- г. полярних областей

88. Відношення кількості опадів до випаровуваності за той самий період називається:

- а. достатнім зволоженням
- б. надмірним зволоженням
- в. бідним зволоженням
- г. коефіцієнтом зволоження

89. Від згубної дії ультрафіолетових променів землю захищає:

- а. озоновий шар
- б. вуглекислий газ
- в. водяна пара
- г. азот

90. Сонячна радіація, яка надходить на земну поверхню у хмарний день, називається:

- а. Поглинутою
- б. Прямою
- в. розсіяною
- г. альбедо

91. Сонячна радіація, яка надходить на земну поверхню у сонячний день, називається:

- а. поглинутою
- б. прямою
- в. розсіяною
- г. альбедо

92. Який тип повітряних мас утворюється в смузі зниженого тиску над вологими лісами і океанами, має високі температури і велику вологість:

- а. тропічний
- б. екваторіальний
- в. континентальне повітря помірних широт
- г. арктичний

93. Кисень в атмосфері становить:

- а. 78%
- б. 21%

- в. 0,9%
- г. 0,03%

94. Найнижчий і найщільніший шар атмосфери:

- а. тропосфера
- б. стратосфера
- в. термосфера
- г. мезосфера.

95. Зовнішній шар атмосфери:

- а. екзосфера
- б. термосфера
- в. стратосфера
- г. мезосфера

96. Середня величина альbedo Землі становить:

- а. 20%
- б. 34%
- в. 46%
- г. 80%

97. Відмінності у величині сумарної сонячної радіації на одній широті спричинені

- а. величиною кута падіння променів
- б. хмарністю
- в. вітрами
- г. тривалістю дня

98. Відмінності у величині сумарної сонячної радіації за рік на різних шпротах у помірному поясі спричинені:

- а. відмінностями у величині кута падіння сонячних променів
- б. тільки хмарністю
- в. передусім відмінностями у характері вітрового режиму
- г. тільки відмінностями у тривалості дня

99. Часта зміна напряму вітру, пониження атмосферного тиску, випадання опадів зумовлені дією:

- а. циклонів
- б. антициклонів
- в. абсолютної висоти
- г. географічної широти

100. Погода в центральній частині ясна і суха, із слабкими вітрами, а на периферії — хмарна, з опадами, які випадають у вигляді мряки слабого снігу взимку, характерна у помірних широтах для:

- а. циклонів
- б. антициклонів
- в. фронту оклюзії
- г. циклонів і антициклонів

101. Взимку частіше переважає холодна і морозна погода, а влітку — спекотна і сонячна наслідок дії:

- а. циклонів
  - б. антициклонів
  - в. фронту оклюзії
  - г. циклонів і антициклонів
102. Вітер узбережжя морів, що двічі на добу змінює напрямок протилежний, називається:
- а. мусоном
  - б. бризом
  - в. пасатом
  - г. феном
103. Як називається вітер, що взимку дме з материка в океан, а влітку навпаки:
- а. мусон
  - б. бриз
  - в. пасат
  - г. фен
104. Кількість водяної пари в грамах, що міститься в 1 куб. м повітря, називається:
- а. абсолютна вологість
  - б. максимальна вологість
  - в. відносна вологість
  - г. точка роси
105. Найбільша кількість опадів (1000-2000 мм і більше), випадає:
- а. у помірних широтах
  - б. у екваторіальному поясі
  - в. у тропічних широтах
  - г. у полярних районах
106. Для зони пустель і напівпустель характерне зволоження:
- а. достатнє
  - б. надмірне
  - в. недостатнє
  - г. бідне
107. Тривалість "життя" циклону:
- а. від двох до семи діб
  - б. до кількох тижнів
  - в. один день
  - г. до кількох місяців
108. Тривалість "життя" антициклону:
- а. від двох до семи діб
  - б. до кількох тижнів
  - в. один день
  - г. до кількох місяців
109. Найважливішим чинником клімату є:

- а. абсолютна висота
  - б. географічна широта
  - в. характер підстилаючої поверхні
  - г. віддаленість від океанічних течій
110. Кількість сонячної енергії, яка потрапляє на земну поверхню, визначається, передусім:
- а. абсолютною висотою
  - б. географічною широтою
  - в. характером підстилаючої поверхні
  - г. віддаленістю від океанічних течій
111. Як називаються карти, що відображають стан атмосфери на конкретний момент доби:
- а. кліматичними
  - б. синоптичними
  - в. агрокліматичними
  - г. метеорологічними
112. Лінії, що сполучають на кліматичних картах точки з однаковою температурою, називаються:
- а. ізобарами
  - б. ізобатами
  - в. ізопагами
  - г. ізотермами
113. Теплообіг охоплює фізичні процеси, пов'язані з:
- а. надходженням сонячної енергії на земну поверхню
  - б. випаровуванням води з підстилаючої поверхні
  - в. горизонтальним переміщенням мас повітря
  - г. конденсацією водяної пари і випаданням опадів
114. Вологообіг охоплює фізичні процеси, пов'язані з:
- а. надходженням сонячної енергії на земну поверхню
  - б. випромінюванням Землі
  - в. випаровуванням води з підстилаючої поверхні
  - г. вертикальним переміщенням мас повітря
115. Континентальність клімату:
- а. залежить від абсолютної висоти місцевості
  - б. зростає з географічною широтою
  - в. найбільше виражена у внутрішніх районах великих материків
  - г. не залежить від розміщення даної території на материку
116. У Світовому океані зосереджено вод від усієї гідросфери Землі:?
- а. 65%
  - б. 71%
  - в. 96,5%
  - г. 80%
117. Солоність води в океані:

- а. не залежить від географічної широти
- б. найвища у полярних широтах
- в. знижується внаслідок збільшення випаровування
- г. в тропічних широтах найвища.

118. Гідросферу забруднюють:

- а. викиди газів промислових підприємств
- б. промислові і побутові відходи, що потрапляють у водойми
- в. пил від автомобільних шин
- г. викиди відпрацьованих газів транспортних засобів

119. Найдовша річка світу:

- а. Ніл
- б. Конго
- в. Амазонка
- г. Міссісіпі

120. Найповноводніша річка світу:

- а. Міссісіпі
- б. Дніпро
- в. Амазонка
- г. Волга

121. Найпоширеніші на Землі, невеликі за розмірами озерні котловини утворились під дією:

- а. тектонічних рухів
- б. річкових вод
- в. льодовика
- г. карстових процесів

122. Озеро Байкал за походженням своєї котловини:

- а. льодовикове
- б. вулканічне
- в. тектонічне
- г. карстове

123. Озера-лагуни за походженням:

- а. льодовикові
- б. карстові
- в. греблеві
- г. морські

124. Найвисокогірніше карпатське озеро льодовикового походження, що знаходиться на висоті 1801 м, називається:

- а. Синевир
- б. Бребенескул
- в. Лука
- г. Ріпне

125. Частина річкової долини, що заливається водою під час повені чи повідку, — це:

- а. річище
- б. тераса
- в. заплава
- г. річкова долина

126. Місце, де річка впадає в океан, море, озеро чи іншу річку,— це:

- а. гирло річки
- б. затока річки
- в. витік річки
- г. заплава

127. Межа між водозбірними басейнами двох річок або басейнами двох морів, океанів називається:

- а. базисом річки
- б. вододілом
- в. берегом
- г. грядою

128. Водотривка гірська порода — це:

- а. гравій
- б. пісок
- в. глина
- г. галька

129. Водопроникна гірська порода — це:

- а. пісок
- б. глина
- в. граніт
- г. базальт

130. Найдовша річка, яка протікає в межах України,— це:

- а. Сіверський Донець
- б. Південний Буг
- в. Дунай
- г. Дністер

131. Третя за довжиною протікання в межах України річка — це:

- а. Сіверський Донець
- б. Південний Буг
- в. Дніпро
- г. Дністер

132. Найвищий водоспад у світі:

- а. Ігуасу
- б. Анхель
- в. Ніагарський
- г. Вікторія

133. До вод суходолу не належать води:

- а. морів
- б. озер
- в. підземні
- г. боліт

134. Найтемніший ґрунтовий горизонт, пронизаний корінцями рослин, називають:

- а. ілювальним
- б. гумусово-акумулятивним
- в. елювіальним
- г. перехідним

135. Як називають ґрунт за механічним складом, якщо в ньому міститься понад 90% фізичного піску?

- а. глинистий
- б. піщаний
- в. супіщаний
- г. суглинистий

136. Масштаб 1:5000 означає, що зображення на плані зменшене у

- а. 20 разів
- б. 200 разів
- в. 500 разів
- г. 5000 разів

137. Відрізок, який на плані масштабу в 1 см – 5 м має довжину 7 см, на місцевості відповідатиме відстані у:

- а. 3,5 м;
- б. 7 м;
- в. 35 м;
- г. 14 м.

138. Своєрідний графік, що поміщається внизу плану у вигляді лінійки, розділеної на сантиметри, називається масштабом:

- а. частковим;
- б. широтним;
- в. лінійним;
- г. поперечним.

139. Іменованій масштаб в 1 см – 50 м буде відповідати такому числовому:

- а. 1:50;
- б. 1:500;
- в. 1:5000;
- г. 1:50000.

140. Опівдні Сонце знаходиться у південній стороні небосхилу (для мешканців нашої країни це справедливо завжди), а тінь від предметів падає строго на:

- а. захід
- б. схід
- в. північ
- г. південь

141. Якщо стати обличчям до півночі, то ліворуч буде:

- а. захід
- б. схід
- в. північ
- г. південь

142. Полярна зоря знаходиться у хвості сузір'я:

- а. Рака
- б. Малого Воза
- в. Великого Воза
- г. Касіопея

143. На готовому плані місцевості напрям з одного предмета на будь-який другий можна визначити за допомогою:

- а. трикутника
- б. масштабу
- в. циркуля
- г. транспортира

144. Якщо масштаб майбутнього плану 1:500, то відрізок на плані, який відповідатиме 80 м на місцевості, становитиме:

- а. 80 см
- б. 4 см
- в. 16 см
- г. 8 см

145. Якщо виміряна на плані відстань становитиме 8 см, іменованій масштаб в 1 см – 50 м, то на місцевості це відповідатиме:

- а. 16 м
- б. 40 м
- в. 160 м
- г. 400 м

146. Перевищення абсолютної висоти витоку річки над висотою її гирла називають її

- а. падінням
- б. профілем
- в. перерізом
- г. похилом

147. Лінії, які сполучають на топографічному плані чи карті точки фізичної поверхні Землі з однаковими абсолютними висотами, називають

- а. паралелями
- б. горизонталями
- в. бергштрихами
- г. контурами

148. Градусні виміри дозволяють визначити місце розташування будь-якої точки на земній поверхні за допомогою географічних координат:

- а. висоти і довготи
- б. ширини і довготи
- в. широти і довготи
- г. широти і довжини

149. Географічна широта вимірюється в межах:

- а. від 0° до 90° ;
- б. від 0° до 180° ;
- в. від 0° до 360° ;
- г. від 0° до 270° .

150. Географічна довгота вимірюється в межах:

- а. від 0° до 90° ;
- б. від 0° до 180° ;
- в. від 0° до 360° ;
- г. від 0° до 270° .

151. Є дві паралелі, на яких один день у році Сонце перебуває в зеніті. Вони називаються:

- а. тропіками;
- б. полярними колами;
- в. ізотермами;
- г. полуденними лініями.

152. 22 червня, коли вісь Землі північним кінцем нахилена до Сонця, його промені опівдні падають прямою на паралелі:

- а. $23,5^\circ$ пд. ш.;
- б. $66,5^\circ$ пд. ш.;
- в. $23,5^\circ$ пн. ш.;
- г. $66,5^\circ$ пн. ш.

153. Лінії, які сполучають точки з однаковими глибинами, називають:

- а. горизонталями;
- б. ізогіпсами;
- в. ізотермами;
- г. ізобатами.

154. Відстань від поверхні до центра Землі, як відомо, становить:

- а. 2900 км;
- б. 6370 км;
- в. 3470 км;
- г. 12 км.

155. У верхніх шарах земних надр на кожні 100 м глибини температура зростає на:

- а. 6°C ;
- б. 3°C ;
- в. 5°C ;
- г. 30°C .

156. У верхній частині мантиї є шар, в якому гірські породи знаходяться у пластичному розрідженому стані. Його називають:

- а. астеносферою;
- б. зовнішнім ядром;
- в. літосферою;
- г. земною корою.

157. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як:

- а. глина;
- б. граніт, габро;
- в. мармур;
- г. базальт, вулканічний туф.

158. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке приводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням:

- а. фізичним;
- б. хімічним;
- в. метаморфічним;
- г. органічним.

159. Руйнування і розпушування гірських порід корінням рослин та розчиненням мінералів кислотами рослин і мікроорганізмів, що поселяються на гірських породах, називають вивітрюванням:

- а. фізичним;
- б. хімічним;
- в. метаморфічним;
- г. органічним.

160. Продукти вивітрювання, які є наслідками життєдіяльності організмів (вапняк-черепашник, крейда, кам'яне вугілля, нафта й ін.), називаються:

- а. уламковими породами;
- б. породами хімічного походження;
- в. породами метаморфічного походження;
- г. породами органічного походження.

161. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантиї, називаються:

- а. уламковими породами;
- б. породами магматичного походження;
- в. породами метаморфічного походження;
- г. породами органічного походження.

162. До метаморфічних порід не належать:

- а. графіт;
- б. граніт;
- в. мармур;
- г. гнейс.

163. Вважають, що у водних басейнах зародилося життя:

- а. 3,8 млрд. років тому;
- б. 4,6 млрд. років тому;
- в. 0,6 млрд. років тому;
- г. 65 мільйонів років тому.

164. Вперше припущення про те, що материки самовільно рухаються (дрейфують), висловив:

- а. О.Шмідт;
- б. О.Гумбольт;
- в. А. Вегенер;
- г. П.Тутковський.

165. У місцях розсування двох літосферних плит утворюються:

- а. серединні океанічні хребти і розширюється дно океану;
- б. земна кора материкового типу;
- в. глибоководні жолоби і острови;
- г. складки верхніх шарів обох плит – гірські хребти.

166. Процеси підсування однієї плити під край другої призводять до формування в океанах:

- а. серединних океанічних хребтів і розширення дна океану;
- б. земної кори океанічного типу;
- в. глибоководних жолобів і островів;
- г. гірських хребтів.

167. Вулкани, які вибухали за пам'яті людства, називають:

- а. діючими;
- б. пасивними;
- в. активними;
- г. згаслими.

168. Рівнини, що підняті над рівнем моря від 200 до 500 м,— це:

- а. височини;
- б. низовини;
- в. плоскогір'я;
- г. западини.

169. Рівнини, що підняті над рівнем моря понад 500 м,— це:

- а. височини;
- б. низовини;
- в. плоскогір'я;
- г. западини.

170. Низовини, поверхня яких лежить нижче рівня моря, називають:

- а. височинами;
- б. височинними рівнинами;
- в. плоскогір'ями;
- г. западинами.

171. За характером поверхні рівнини усіх рівнів можуть бути:

- а. височинами і низовинами;
- б. плоскими і горбистими;
- в. плоскогір'ями і нагір'ями;
- г. западинами і нагір'ями.

172. Форми поверхні з ланцюгами вершин і абсолютними висотами від 1000 до 2000 м над рівнем моря це:

- а. горбисті височини;
- б. високі гори;
- в. середні за висотою гори;
- г. низькогір'я.

173. Гірську країну, де поєднуються гірські хребти і високо підняті над рівнем моря рівнинні ділянки, називають:

- а. гірським хребтом;
- б. нагір'ям;
- в. горбогір'ям;
- г. плоскогір'ям.

174. До чималих змін земної поверхні призводить дія підземних вод, які, розчиняючи деякі гірські породи, формують:

- а. яри;
- б. кратери;
- в. сідловини;
- г. печери.

175. Переміщуючись, край льодовика в одних місцях вигортає гірські породи, а в місці танення залишає їх у формі:

- а. льодовиків;
- б. балок;
- в. моренних горбів;
- г. осипищ.

176. У піщаних пустелях вітер утворює:

- а. бархани;
- б. кратери;
- в. зсуви;
- г. печери.

177. Найбільші площі серед рівнин займають ті, що утворені:

- а. річковими наносами;
- б. лавою;
- в. відкладами льодовика;
- г. зруйнованими горами.

178. Найглибший серед глибоководних жолобів:

- а. Маріанський – 11 022 м;
- б. Алеутський – 11 022 м;

- в. Алеутський – майже 3600 м;
- г. Маріанський – майже 3600 м

179. Найдовший серед глибоководних жолобів:

- а. Маріанський – 11 022 км;
- б. Алеутський – близько 11 022 км;
- в. Алеутський – близько 3600 км;
- г. Маріанський – близько 3600 км

180. Поверхневий родючий шар суходолу – це:

- а. ґрунт;
- б. літосфера;
- в. гірська порода;
- г. земна кора.

181. Найкращі, найродючіші ґрунти – чорноземи – поширені у:

- а. помірних широтах;
- б. тропічних широтах;
- в. екваторіальних широтах;
- г. зоні саван.

182. До складу географічної оболонки не входить:

- а. верхня частина атмосфери;
- б. верхня частина літосфери;
- в. нижня частина атмосфери;
- г. вся біосфера.

183. Верхню межу географічної оболонки умовно проводять на висоті:

- а. 1000 м;
- б. 25–30 км;
- в. 40–50 км;
- г. 3–4 км.

184. Географічна оболонка має декілька чітко виражених головних закономірностей, до яких не належать:

- а. цілісність;
- б. циклічність і ритмічність;
- в. стійкість і незмінність;
- г. широтна зональність та висотна поясність.

185. Обертанням Землі навколо своєї осі зумовлені у природі ритми:

- а. добові;
- б. річні;
- в. багаторічні;
- г. вікові.

186. Ці ритми дуже слабо виражені в екваторіальному поясі, а найкраще – у помірному та перехідних кліматичних поясах:

- а. добові;
- б. річні;
- в. багаторічні;
- г. вікові.

187. Найбільшими природними комплексами у межах географічної оболонки, які формуються внаслідок прояву закономірності широтної зональності, є:

- а. висотні пояси;
- б. географічні пояси;
- в. природні області;
- г. вертикальні яруси.

188. Усередині географічних поясів виділяються менші широтні природні комплекси:

- а. висотні пояси;
- б. природні зони;
- в. ландшафти;
- г. вертикальні яруси.

189. У географії найдавнішим серед методів вивчення був:

- а. аерокосмічний;
- б. картографічний;
- в. описовий
- г. геофізичний.

190. Північна Буковина і Південна Бессарабія увійшли до складу України у:

- а. 1924 р.;
- б. 1939 р.;
- в. 1940 р.;
- г. 1954 р.

191. Найближча до початкового меридіана точка України знаходиться

- а. на мисі Сарич
- б. біля села Рання Зоря
- в. біля села Соломонове
- г. біля села Грем'яч

192. Один з географічних центрів Європи знаходиться біля:

- а. на мисі Сарич
- б. біля с. Червона Зірка;
- в. біля с. Соломонове
- г. біля с. Ділове.

193. Серед наведених областей зі Словаччиною межує:

- а. Львівська;
- б. Івано-Франківська; ;
- в. Закарпатська;
- г. Одеська.

194. Найцінніший опис України у 1650 р. зробив французький інженер і картограф:

- а. К. Багряний;
- б. П. Алепський;
- в. Г. Боплан;
- г. Е. Реклю.

195. Найвища точка рівнинної частини України знаходиться на:

- а. Хотинській височині;
- б. Подільській височині;
- в. узбережжі Хаджибейського лиману;
- г. Придніпровській низовині.

196. Найбільшу площу серед платформених областей в межах території України займає:

- а. Західноєвропейська платформа;
- б. Східноєвропейська платформа;
- в. Скіфська плита;
- г. Переддобрудженський прогин.

197. Українські Карпати сформувалися в епоху складчатості:

- а. герцинської;
- б. кіммерійської;
- в. байкальської;
- г. альпійської.

198. Значну роль у процесі рельєфотворення в антропогені зіграли крім неотектонічних рухів:

- а. материкові зледеніння;
- б. тектонічні опускання;
- в. прояви вулканізму;
- г. регресії морських басейнів.

199. Поверхня цієї рівнини відносно плоска, неглибоко порізана, ускладнена моренними горбами та дюнами:

- а. Поліської низовини;
- б. Придніпровської височини;
- в. Подільської височини
- г. Донецької височини.

200. Головний карпатський вододіл, що розділяє Карпати на два макросхили, проходить у:

- а. Вододільно-Верховинських Карпатах;
- б. Покутсько-Буковинських Карпатах;
- в. Українських Бескидах;
- г. Скибових Ґорґанах.

201. Найбільші поклади титанових руд в Україні зосереджені у:

- а. Криворізькому басейні;
- б. Білозерському басейні;
- в. Іршанському родовищі;
- г. Керченському родовищі.

202. Сонячне, сухе і спекотне літо найбільш виражено в Україні:

- а. на північному заході країни;
  - б. на північному сході країни;
  - в. у центральній частині країни;
  - г. на південному березі Криму.
203. Холодне, сухе і чисте повітря, яке весною чи осінню проникає з півночі на територію України, — це:
- а. екваторіальне повітря (ЕП)
  - б. тропічне повітря (ТП)
  - в. арктичне повітря (АП)
  - г. помірне повітря (ПП).
204. Влітку воно зменшує спеку, особливо на заході України:
- а. морське помірне повітря (МПП);
  - б. континентальне помірне повітря (кПП);
  - в. тропічне повітря (ТП);
  - г. арктичне повітря (АП).
205. Яка середня температура січня на Південному березі Криму?
- а. -8°C ;
  - б. -4°C ;
  - в. -2°C ;
  - г. $+2^{\circ}\text{C}$.
206. Яка середня температура липня у північно-західних районах України?
- а. $+18^{\circ}\text{C}$;
  - б. $+20^{\circ}\text{C}$;
  - в. $+21^{\circ}\text{C}$;
  - г. $+23^{\circ}\text{C}$.
207. Найбільше опадів в Україні випадає:
- а. на заході Поліської низовини;
  - б. у східних районах;
  - в. у південних районах;
  - г. у Карпатах.
208. Якщо коефіцієнт зволоження суттєво більший за одиницю, то зволоженість території вважають:
- а. достатньою;
  - б. бідною;
  - в. дуже бідною;
  - г. надмірною.
209. Третя за площею басейну ріка Європи:
- а. Дунай;
  - б. Південний Буг;
  - в. Дніпро;
  - г. Дністер.
210. Річка, яка закінчується дельтою, що займає велику площу:

- а. Дніпро;
- б. Південний Буг;
- в. Дунай;
- г. Дністер.

211. Річка Ворскла є притокою:

- а. Дністра;
- б. Південного Бугу;
- в. Дніпра;
- г. Сіверського Дінця.

212. Найбільшою лівою притокою Дніпра є:

- а. Збруч;
- б. Прип'ять;
- в. Десна;
- г. Стрий.

213. Найбільшою правою притокою Дону є:

- а. Тетерів;
- б. Самара;
- в. Тясмин;
- г. Сіверський Донець.

214. Річка Прут впадає у:

- а. Чорне море;
- б. річку Дніпро;
- в. річку Дністер;
- г. річку Дунай.

215. Найбільше в межах території України озерних улоговин за походженням є:

- а. тектонічними;
- б. льодовиковими;
- в. річковими;
- г. карстовими.

216. Озеро Несамовите за походженням:

- а. завальне;
- б. вулканічне;
- в. льодовикове;
- г. карстове.

217. Які ґрунти поширені у приморській частині України?

- а. каштанові;
- б. чорноземи;
- в. сірі лісові;
- г. дерново-підзолисті.

218. На Закарпатській низовині під дубовими лісами сформувалися:

- а. лучні ґрунти
- б. солончаки і солонці;
- в. буроземно-підзолисті ґрунти
- г. коричневі гірські ґрунти.

219. На Південному березі Криму, в умовах субтропічного клімату, сформувалися:

- а. гірсько-лучні ґрунти; ;
- б. бурі гірсько-лісові;
- в. коричневі гірські ґрунти
- г. дерново-підзолисті ґрунти.

220. Хвойне дерево, яке зустрічається в Українських Карпатах і цікаве тим, що щорічно скидає хвою на зиму:

- а. тис ягідний;
- б. модрина;
- в. ялиця біла;
- г. сосна кедрова.

221. Найдовговічніше в межах України дерево:

- а. сосна гірська;
- б. тис ягідний;
- в. сосна кедрова;
- г. модрина.

222. Серед хребетних тварин на теренах України найбільшу видову різноманітність мають:

- а. плазуни;
- б. птахи;
- в. ссавці;
- г. земноводні.

223. Надмірне зрошення призводить у межах приморської частини України до:

- а. утворення ярів;
- б. посилення вітрової ерозії;
- в. вторинного засолення ґрунтів;
- г. утворення боліт.

224. Найдавніший заповідник на території України — Асканію-Нову — було засновано у:

- а. 1923 р.;
- б. 1898 р.;
- в. 1976 р.;
- г. 1992 р.

225. У Скибових Карпатах розміщений державний заповідник:

- а. Вишнецький
- б. Ужанський
- в. Зачарований край
- г. Ґорґани

226. Стійкими до вітровалів і буреломів у Карпатах є:

- а. ялини;
- б. модрина;
- в. смереки;
- г. буки.

227. Основна частина зони широколистяних лісів України лежить у межах:

- а. Українського кристалічного щита;
- б. Волино-Подільської плити;
- в. Західноєвропейської молоді платформи;
- г. Дніпровсько-Донецької западини.

228. Найбільш поширеними ґрунтами лісостепу України є:

- а. сірі лісові;
- б. каштанові лісові ;
- в. дерново-підзолисті;
- г. чорноземи типові та опідзолені.

229. Найбільші абсолютні висоти зони степу України знаходяться у межах:

- а. Придніпровської низовини;
- б. Донецької височини;
- в. Придніпровської височини
- г. Приазовської височини.

230. Середньорічна кількість опадів становить до 1500 мм у:

- а. низькогір'ї Карпат;
- б. високогір'ї Карпат;
- в. Передкарпатті;
- г. Закарпатті.

231. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки:

- а. Тиси;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Ужа.

232. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є:

- а. Ворочівське;
- б. Несамовите;
- в. Бребенескул;
- г. Марічейка.

233. Чорне та Азовське моря з'єднані протокою:

- а. Керченською;
- б. Босфор;
- в. Каркінітською;
- г. Каламітською.

234. Найбільший з небагатьох островів Чорного моря:

- а. Довгий;
- б. Березань;
- в. Зміїний;
- г. Джарилгач.

235. Вміти розпізнавати географічну дійсність, що зображено на карті за допомогою поєднання її математичної основи й просторового розміщення умовних позначень. Розрізняють просте і складне. ЦЕ :

- а. розуміння карти;
- б. читання карти;
- в. знання карти;
- г. перекладання карти;

236. Із поясів високого тиску 30-х широт у напрямку до екватора спрямовуються постійні вітри, які називають:

- а. пасатами;
- б. західними;
- в. північно-східними;
- г. південно-східними.

237. Вітри, що дмуть від поясів високого тиску 30-х широт в напрямку до широт 60°–70° пн. і пд. ш., відхиляються вправо або вліво залежно від півкулі настільки сильно, що їх називають:

- а. пасатами;
- б. західними;
- в. північно-східними;
- г. південно-східними.

238. На напрямок вітру впливає обертання Землі навколо своєї осі, внаслідок чого вітер завжди відхиляється від свого початкового напрямку в північній півкулі:

- а. праворуч;
- б. ліворуч;
- в. тільки на захід;
- г. тільки на схід.

239. Повітряні маси, для яких улітку характерна досить висока температура, спостерігається висхідний рух повітря, опади; узимку – низькі температури і різну вологість:

- а. екваторіальні;
- б. тропічні;
- в. помірні;
- г. арктичні.

240. До груп картографічних прийомів НЕ належить:

- а. візуальний аналіз і опис карт;
- б. хімічний аналіз карт;
- в. графічно-образний аналіз карт;
- г. картометрично-морфометричний аналіз карт;

241. Поліфункціональний засіб навчання, який не лише розкриває зміст певного шкільного курсу географії, а є і специфічною моделлю процесу засвоєння цього змісту, ЦЕ :

- а. підручник з географії;
- б. підручник;
- в. контурна карта з географії;
- г. атлас з географії

242. Підручник – це засіб фіксації наукової географічної інформації, яку має бути засвоєно школярами з освітньою метою. При реалізації цієї функції відбір і систематизація навчального матеріалу здійснюється за двома основним критеріями: змістово-логічним та психодидактичним, ЦЕ функція підручника з географії :

- а. спрямувальна;
- б. комунікативна;
- в. інформаційна;
- г. функція, що розвиває;

243. Текстовий компонент підручника НЕ містить такого елемента

- а. основний текст
- б. додатковий текст
- в. пояснювальний текст
- г. загальний текст

244. Розподіл життя в поверхневому шарі води Світового океану має чітко виражений зональний характер. Найбільшою біомасою та продуктивністю живих організмів виділяються:

- а. тропічні широти;
- б. помірні широти;
- в. екваторіальні широти;
- г. арктичні (антарктичні) широти.

245. Навчальні запитання й завдання, апарат організації засвоєння, орієнтування, ілюстративний матеріал, це елементи першого рівня:

- а. позатекстового компоненту;
- б. навчального експерименту;
- в. навчальних запитань і завдань;
- г. текстового компоненту;

246. Апарат орієнтування – ЦЕ :

- а. структурний елемент підручника, який забезпечує організацію уваги учнів при користуванні географічним навчальним матеріалом, який подано у підручнику, та містить елементи структури другого порядку, такі як: вступ, передмова, зміст;
- б. елемент структури підручника першого рівня, який є наочною опорою організації навчально-пізнавальної діяльності школярів;
- в. структурний елемент підручника покликаний стимулювати мисленнєву діяльність учнів у процесі засвоєння навчального матеріалу;
- г. містить структурні елементи другого порядку, такі, як: заголовки, плани параграфів, пам'ятки, інструкції;

247. Агроекосистема включає в себе:

- а. агрофітоценоз, зооценоз та мікробоценоз;
- б. агроценоз та екотоп;
- в. сукупність однорідних природних явищ (атмосфери, гірської породи, гідрологічних умов,

грунту, штучно створеного людиною агрофітоценозу, тварин та мікроорганізмів) на певному відрізку агроландшафту, які взаємодіють між собою;

г. компоненти живої і неживої природи, взаємодія між якими значною мірою спрямовується і керується людиною.

248. Прийоми роботи з текстом та ілюстративним матеріалом вивчаються на етапі навчання :

- а. на першому етапі (5-ті–6-ті класи);
- б. на другому етапі (7-мі–8-мі класи);
- в. на третьому етапі (9-ті–10-ті класи);
- г. з 5-ого по 10-ті класи;

249. Компонентами агроландшафту є:

- а. літосфера;
- б. атмосфера;
- в. частина біосфери (включаючи людину та її діяльність);
- г. гідросфера.

250. Важливий різновид організаційно-забезпечувальних засобів навчання географії, який є інтегрованою системою взаємопов'язаного навчального обладнання, засобів і технологій, відповідних за своїм рівнем вимогам часу й сконцентрованих в одному класному приміщенні з метою забезпечення високої ефективності навчання, ЦЕ:

- а. підручник з географії;
- б. кабінет географії;
- в. атлас;
- г. контурна карта;

251. Антропогенні ландшафти за ступенем впливу господарської діяльності людини поділяють на:

- а. слабозмінені;
- б. порушені;
- в. еталонні;
- г. усі названі вище.

252. Метою створення природно-заповідних територій є:

- а. підвищення екологічної стабільності агроландшафту;
- б. збереження генофонду диких представників культурних рослин;
- в. підтримання кліматичних параметрів території;
- г. усі перераховані пункти.

253. Назвіть види ерозії ґрунту:

- а. лінійна;
- б. не лінійна;
- в. водно-вітрова;
- г. техногенне руйнування ґрунтів (або техногенна ерозія).

254. Наслідками вітрової ерозії можуть бути:

- а. часткове або повне знищення урожаю сільськогосподарських культур;
- б. утворення дефльованих ґрунтів;
- в. замулення природних водойм;
- г. захворювання людини, домашніх і диких тварин на пилову пневмонію.

255. Назвіть основні компоненти техногенного забруднення ґрунтів:
- а. важкі метали;
  - б. залишки пестицидів;
  - в. радіоактивні речовини;
  - г. нафта та нафтопродукти.
256. Назвіть підтипи водної ерозії ґрунту
- а. лінійна
  - б. площинна
  - в. геологічна
  - г. техногенне руйнування ґрунтів
257. Наслідками водної ерозії ґрунтів є
- а. утворення ярів;
  - б. утворення змитих та намитих ґрунтів;
  - в. зниження родючості ґрунтів;
  - г. змивання речовин добрив із водними потоками у природні водойми
258. Факторами, які призводять до зниження площ орних земель внаслідок відчуження є
- а. будівництво промислових підприємств;
  - б. житлове будівництво;
  - в. будівництво гідроелектростанцій;
  - г. усі вище перераховані фактори.
259. Джерелами природного забруднення атмосфери є
- а. мінеральний пил;
  - б. органічний пил;
  - в. космічний пил;
  - г. транспортні викиди.
260. Основними забруднювачами ґрунтів в АПК є:
- а. речовини та домішки, що містяться в мінеральних добривах;
  - б. токсичні органічні та металоорганічні сполуки;
  - в. радіонукліди;
  - г. поверхнево-активні речовини.
261. Назвіть способи внесення добрив у ґрунт:
- а. суцільне внесення;
  - б. глибоке внесення;
  - в. локальне внесення;
  - г. поверхневе внесення.
262. Комп'ютеризовані системи й технології, на яких базується навчання, НЕ виконують функцію:
- а. засобу індивідуалізації навчання;
  - б. джерела інформації;
  - в. засобу контролю, оцінювання, реєстрації й корекції результатів навчально-пізнавальної діяльності;
  - г. засобу організації фізичної діяльності учнів;

263. Шляхами зменшення надходження пестицидів у навколишнє середовище є:
- а. широке застосування агротехнічних та біологічних методів захисту рослин;
  - б. розробка та впровадження інтегрованого методу захисту рослин;
  - в. дотримання регламенту застосування пестицидів;
  - г. застосування регуляторів росту рослин.
264. Назвіть основні групи пестицидів:
- а. інсектициди;
  - б. акарициди;
  - в. гербіциди;
  - г. фунгіциди.
265. Показниками негативного впливу органічних добрив на навколишнє середовище є:
- а. оптимізація мікробіологічних процесів у ґрунті;
  - б. мікробіологічне та бактеріальне зараження ґрунту;
  - в. погіршення фітосанітарного стану ґрунту;
  - г. забруднення атмосферного повітря.
266. Системи, які дають змогу швидко актуалізувати відомості щодо будь-якого географічного об'єкта вивчення. З їх допомогою створюються й використовуються у процесі навчання передові за змістом і ефективністю застосування картографічно-геоінформаційні моделі :
- а. географічні інформаційні системи (ГІС) і технології;
  - б. географічні планові системи;
  - в. довідково-інформаційні моделі;
  - г. навчально-інтегровані системи;
267. Постійні вітри над Антарктидою постійно дмуть у сторону:
- а. центральної частини;
  - б. океану;
  - в. південного полюса;
  - г. південного сходу.
268. Конус найвищого з діючих вулканів Антарктиди піднімається більш ніж на 3,5 тис. м над рівнем моря і має назву:
- а. Еребус;
  - б. Веделла;
  - в. Етна;
  - г. Гекла
269. Різновид інформаційних технологій, який є інтеграцією технологій, яка дозволяє інформаційним системам спільно вводити, обробляти, зберігати, передавати й відтворювати такі типи даних, як текст, графіка, нерухомі зображення, анімація, ЦЕ :
- а. інформаційні технології;
  - б. мультимедійні технології;
  - в. електронний підручник;
  - г. підручник з географії;
270. Електронний підручник – це :

- а. навчальний мультимедійний продукт в електронній формі, який за змістом і рівнем розробки задовольняє загальні вимоги до підручника, створений і автономно генерується певним програмним забезпеченням;
- б. різновид інформаційних технологій, який дозволяє інформаційним системам спільно вводити, обробляти, зберігати, передавати й відтворювати текст, графіку, анімацію;
- в. технологічна основа створення й використання інформаційних систем;
- г. сукупність комп'ютерів і периферійних пристроїв обумовленого класу, з'єднаних для взаємодії за допомогою апаратно-програмних компонентів;

271. З якою епохою пов'язане основне горотворення Анд

- а. байкальською;
- б. каледонською;
- в. мезозойською;
- г. альпійською.

272. Найбільшою мірою клімат Південної Америки визначають

- а. рельєф та океанічні течії;
- б. віддаленість від океану та океанічні течії;
- в. географічне положення та рельєф;
- г. характер підстилаючої поверхня та абсолютна висота.

273. До функціональних переваг електронного підручника НЕ належить:

- а. компактність;
- б. поліфункціональність використання;
- в. низька інформативність;
- г. можливість використання для навчання і для викладання;

274. Орінокська низовина і більша частина території Бразильського плоскогір'я знаходиться в межах природної зони:

- а. саван;
- б. вологих екваторіальних лісів;
- в. напівпустель;
- г. мішаних лісів

275. За рівнем функціональності та з огляду на безпосереднє призначення у процесі навчання вирізняються декілька різнорівневих класифікаційних типів підручників, всі, КРІМ :

- а. електронні підручники елементарного рівня;
- б. електронні підручники початкового рівня;
- в. електронні підручники ширококористувального рівня;
- г. електронні підручники високо-комбінованого рівня;

276. До принципів (ключових) складників геоінформаційних систем НЕ належить:

- а. програмне забезпечення;
- б. розробники і користувачі;
- в. географічно-координовані дані;
- г. географічні карти;

277. Гори Анди відіграють важливу роль у формуванні клімату Південної Америки, тому що:

- а. їхні вершини покриті вічним снігом, що приносить холод на рівнини;
- б. вони є бар'єром для проникнення повітряних мас із Тихого океану;
- в. вони є бар'єром для проникнення на материк повітряних мас із Атлантичного океану;
- г. вони є територією, де постійно панує високий тиск.

278. Просторові об'єкти (елементи) реального світу можна розділити на чотири основні типи, серед яких немає:

- а. паралельних об'єктів;
- б. точкових об'єктів;
- в. лінійних об'єктів;
- г. площинних об'єктів;

279. На клімат крайньої південної частини Тихоокеанського узбережжя Південної Америки впливають вітри:

- а. пасати;
- б. мусони;
- в. західні;
- г. східні

280. Дуже охолоджують повітря узбережних районів Південної Америки і не сприяють утворенню опадів океанічні течії:

- а. Гвіанська і Бразильська;
- б. Перуанська і Фолклендська;
- в. Бразильська;
- г. Гвіанська.

281. Просторові об'єкти, що відтворюються серією пар плоских координат таким чином, що мають і довжину, і ширину, тобто є двовимірними просторовими об'єктами, називаються :

- а. точковими об'єктами;
- б. площинними об'єктами;
- в. об'ємними об'єктами;
- г. лінійними об'єктами;

282. Додавання до площинних об'єктів нового, третього виміру (Z), наприклад висоти, перетворює їх на :

- а. поверхні об'єкти;
- б. лінійні об'єкти;
- в. площинні об'єкти;
- г. точкові об'єкти;

283. Землетруси та вулкани в Кордільєрах зумовлені тим, що гори:

- а. утворилися на стику двох літосферних плит;
- б. є дуже старими за віком;
- в. мають неоднаковий вік утворення на окремих територіях;
- г. складені із кристалічних гірських порід.

284. Поклади нафти та газу на материку Північна Америки знаходяться:

- а. на узбережжі та шельфі Мексиканської затоки;
- б. у горах Аппалачах;

- в. у горах Кордильєрах;
- г. на Лаврентійській височині.

285. Розрізняються чотири види шкал вимірювання атрибутивних даних, серед них НЕ має:

- а. номінальної шкали;
- б. інтервальної шкали;
- в. порядкової шкали;
- г. шкали відповідностей;

286. Гори Аппалачі за віком утворення складок належать до:

- а. байкальської складчастості;
- б. каледонської та герцинської складчастості;
- в. мезозойської складчастості;
- г. докембрійських фаз горотворення.

287. Утворення сильних ураганів (торнадо) зумовлене:

- а. великою різницею тисків та температур між повітряними масами;
- б. існуванням високих гірських хребтів, що зумовлюють сильне завихрення повітря;
- в. особливостям простягання основних орографічних елементів поверхні;
- г. протяжності материка з півночі на південь.

288. Процес отримання інформації щодо поверхні Землі і об'єктів, розташованих на ній або в її надрах, дистанційними методами, ЦЕ :

- а. непрямий метод збору даних;
- б. прямий метод збору даних;
- в. дистанційне зондування;
- г. просторове розрізнювання;

289. Двовимірним елементом зображення, найменший з його складників, який отримується в результаті дискретизації (квантування) зображення, називається :

- а. піксел;
- б. дистанційне зондування;
- в. просторове розрізнювання;
- г. аерокосмічне зондування;

290. У тропічному поясі на високих плато Центральної Америки панують:

- а. савани;
- б. лісостеги;
- в. вологі вічнозелені ліси;
- г. твердолистяні ліси.

291. У внутрішніх районах Кордильєр (нагір'я Великий Басейн, плато Колорадо, північна частина Мексиканського нагір'я) розміщена зона:

- а. напівпустель і пустель;
- б. саван;
- в. вологих вічнозелених лісів;
- г. твердолистяних лісів.

292. 23. Процес вивчення за аеро- й космічними зображеннями територій, акваторій і атмосфери, який базується на залежності між властивостями об'єктів, які дешифруються, й характером їхнього відтворення на знімках, ЦЕ :

- а. піксел;
- б. дешифрування;
- в. радіометричне розрізнення;
- г. радіотелеметрія;

293. В епоху якої складчастості сформувалися Берегові хребти Кордильєр на території США?

- а. каледонської;
- б. герцинської;
- в. мезозойської;
- г. альпійської.

294. Численні зниження та горби на рівнинних просторах північної частини материка утворилися внаслідок:

- а. рухів літосферних плит;
- б. діяльності материкового зледеніння;
- в. вулканізму;
- г. зсувів і осипищ.

295. В телеметричних (радіотелеметричних) методах :

- а. датчик є віддаленим від об'єкта вимірювання;
- б. від датчика віддалено одержувач інформації;
- в. датчик наблизений до об'єкта вимірювання;
- г. датчика наблизений до одержувача інформації;

296. Тип просторового відбору даних, який "спрошує" прийняття рішень щодо того, які просторові об'єкти має бути переглянуто й надалі внесено у вибірку, позаяк дослідник "вимушено" спрямовує свій відбір лише на наявні визначені географічні об'єкти згідно з реальними результатами :

- а. спрямований відбір;
- б. неспрямований відбір;
- в. імовірнісний відбір;
- г. базовий відбір;

297. У якій природній зоні Євразії зустрічаються чорний гімалайський ведмідь, бамбуковий ведмідь – панда, леопарди, мавпи – макаки і гібони?

- а. перемінно-вологих (мусонних) лісів;
- б. савани і рідколісся;
- в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
- г. вологих екваторіальних лісів.

298. Особливістю найбільших річок басейну Тихого океану Євразії є те, що вони:

- а. мають переважаюче льодовикове живлення;
- б. усі взимку замерзають;
- в. розливаються в основному влітку під час мусонних дощів;
- г. усі при впадінні в море утворюють естуарій.

299. Особливістю річок басейну Північного Льодовитого океану є те, що вони:

- а. живляться в основному за рахунок літніх дощів;
- б. більшість річок мають льодовикове живлення;
- в. своє скресання починають з верхів'їв;
- г. усі при впадінні у море утворюють дельту.

300. Серед методів імовірнісного просторового відбору даних для геоінформаційних систем вирізняються всі, КРІМ :

- а. випадковий відбір;
- б. систематичний відбір;
- в. неоднорідний відбір;
- г. стратифікований відбір;

301. Крім географічної широти дуже велику роль у формуванні клімату значної частини території Євразії відіграє:

- а. близькість до Північного Льодовитого океану;
- б. велика протяжність материка із заходу на схід;
- в. наявність холодних течій навколо материка;
- г. близькість до Індійського океану.

302. Особливістю однієї з найбільших річок басейну Індійського океану – річки Інд є те, що:

- а. річка утворює величезну спільну дельту з Брахмапутрою;
- б. на річці бувають грандіозні повені, що загрожують загибеллю густонаселеним островам;
- в. на рівнині вона тече повільно, розпадається на рукави, утворює озеровидні розширення;
- г. річка у посушливі сезони іноді не досягає Аравійського моря.

303. Уральські гори за будовою земної кори належать до:

- а. області байкальської складчастості;
- б. області герцинської складчастості;
- в. області альпійської та мезозойської складчастості;
- г. виступу фундаменту давніх платформ.

304. Найбільше вулканів та землетрусів фіксується у Євразії у межах:

- а. узбережжя Північного Льодовитого океану
- б. центральних частин Європи
- в. узбережжя Тихого океану
- г. гір Тибету і Забайкалля

305. Рельєф Євразії дуже різноманітний, тому що:

- а. на її території дуже різноманітні кліматичні умови;
- б. її територія має давню історію геологічного розвитку та складну тектонічну будову;
- в. в основі материка лежить одна велика платформа, яка складена різноманітними гірськими породами;
- г. у межах її території немає давніх платформ, а тільки області складчастості.

306. Загальний принцип подавання просторових даних у геоінформаційних системах або ж перетворення географічного простору у бази даних ГІС адекватний ланцюжку:

- а. реальний світ – подавання фахівця-географа – картографічне подавання – комп'ютеризоване подавання;
- б. подавання фахівця-географа – реальний світ – картографічне подавання;

- в. реальний світ – подання фахівця-географа – картографічне подання;
- г. реальний світ – картографічне подання – комп'ютеризоване подання;

307. Скандинавські ріки басейну Атлантичного океану:

- а. повноводні узимку і міліють сухим літом;
- б. утворюють дельти з декількома рукавами;
- в. короткі, порожисті, течуть по твердих породах;
- г. течуть начебто по насипу, який утворений власними наносами.

308. Інформація щодо будь-яких просторових об'єктів у геоінформаційних системах має бути щонайменше трьох типів, серед яких НЕ має:

- а. ідентифікатор;
- б. числові значення;
- в. інформація щодо місцезнаходження;
- г. атрибути;

309. Від тропічних пустель Африки й Австралії азіатські пустелі помірного поясу відрізняються:

- а. вищими літніми температурами;
- б. відсутністю рослин, що запасують воду в тканинах – сукулентів;
- в. теплішою зимою;
- г. тим, що бурі і сіро-бурі ґрунти тут не утворюють суцільного покриву.

310. Багато природних зон Євразії не мають суцільного поширення, або їх простягання істотно відхиляється від широтного напрямку тому, що:

- а. материк сильно витягнутий з півночі на південь;
- б. у межах географічних поясів характерні значні відмінності у температурах літніх місяців;
- в. характерні значні відмінності у середніх температурах на різних широтах;
- г. характерні значні відмінності у величинах та режимах зволоження різних частин географічних поясів.

311. Мережна структура баз даних використовує відношення:

- а. один до одного
- б. багато хто до одного
- в. один до багатьох
- г. багато хто до багатьох

312. Нерегулярна мережа точок є довільно розташованими точковими об'єктами, для яких за значення головного просторового атрибута правлять значення поля ..... виміру у кожній конкретній точці :

- а. другого;
- б. третього;
- в. четвертого;
- г. першого;

313. У геоінформатиці, комп'ютерній графіці й картографії дигітайзер – це :

- а. пристрій для ручного цифрування картографічної й графічної документації у вигляді множини чи послідовності точок, положення яких описується прямокутними координатами площини дигітайзера;
- б. клас персональних комп'ютерів, які обладнані планшетним пристроєм рукописного введення,

- об'єднаним з екраном, і займають проміжну нішу обчислювальних пристроїв;
- в. електронна обчислювальна машина, що призначена для зберігання і переробки інформації;
- г. операційна система і платформа для мобільних телефонів та планшетних комп'ютерів, створена компанією Google на базі ядра Linux;

314. Пристрій для аналого-цифрового перетворення зображення з метою його автоматизованого введення у комп'ютерне середовище у растровому форматі з високим оптичним розрізненням шляхом сканування, це:

- а. курсор;
- б. дигітайзер;
- в. графічний планшет;
- г. сканер;

315. Цифрування, яке полягає у тому, що оператор обводить курсором дигітайзера контур, натискаючи при цьому у формотворних точках на необхідні клавіші :

- а. цифрування потоком
- б. цифрування за точками
- в. цифрування за підкладкою
- г. автоматизоване цифрування

316. Одні з найбільших покладів кам'яного вугілля материка розташовані на територіях:

- а. півостровів Південної Європи;
- б. Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ;
- в. Центральної та Південно-Західної Азії;
- г. півострова Індостан та Великої Китайської рівнини.

317. Шельф у Тихому океані займає відносно невелику площу, а ширина його поблизу берегів Євразії:

- а. не перевищує десятків кілометрів;
- б. виміряється сотнями кілометрів;
- в. не перевищує кілька десятків метрів;
- г. не перевищує 10 000 км.

318. Цей спосіб цифрування є найбільш доцільним для карт середньої складності тощо й при вихідному матеріалі гарної якості, позаяк складні вихідні зображення можуть спричинити дуже часті запити до оператора :

- а. цифрування потоком
- б. цифрування за точками
- в. цифрування за підкладкою
- г. інтерактивне цифрування

319. Найбільш розповсюдженими типами помилок у базах даних геоінформаційних систем є три їхні типи, КРИМ :

- а. графічні помилки;
- б. помилки атрибутів;
- в. помилки узгодження графіки й атрибутів;
- г. просторові помилки;

320. Першим типовим різновидом графічних помилок є

- а. псевдовузли, непередбачені для створення;
- б. помилкові висячі вузли;
- в. відсутні й зайві мітки;
- г. рукавоподібні полігони;

321. П'ятий типовий різновид векторних графічних помилок зумовлено проблемою створення ....., у яких не вистачає вузлів :

- а. псевдовузлів
- б. помилкових висячих вузли
- в. "дивних" полігонів
- г. рукавоподібних полігонів

322. Площинні об'єкти високого рівня домінантно представлено :

- а. точками;
- б. регіонами;
- в. містами;
- г. лініями;

323. З виходами на поверхню магматичних і метаморфічних порід у виступах фундаменту платформ і в гірських країнах Європи пов'язані найбагатші родовища корисних копалин:

- а. паливних
- б. рудних
- в. нерудних
- г. дорогоцінного каменю

324. Регіон, який утворює одну суцільну область, при цьому непросторові атрибути полігонів, які він об'єднує, можуть бути однаковими або різними :

- а. суцільний регіон;
- б. фрагментований регіон;
- в. перфорований регіон;
- г. гомогенний регіон;

325. Для растрових структур можна вирізнити кілька видів фільтрів, серед яких НЕ має :

- а. фільтри високих частот;
- б. фільтри низьких частот;
- в. анізотропні фільтри;
- г. не залежні від напрямку фільтри;

326. У цьому поясі, який займає невелику частину Берингового й Охотського морів, відбувається інтенсивна циркуляція прохолодних вод, а тому вони багаті киснем, а відповідно і рибою:

- а. північний субполярний пояс;
- б. північний помірний пояс;
- в. північний субтропічний пояс;
- г. екваторіальний пояс.

327. Води Тихого океану тут слабо перемішуються, вони прозорі, сині, кількість планктону і риб невелика:

- а. північний субполярний пояс;
- б. північний помірний пояс;

- в. північний субтропічний пояс;
- г. екваторіальний пояс.

328. Найбагатші життям комплекси шельфів біля Зондських островів і берегів Північно-Східної Австралії, а також водні комплекси коралових рифів у:

- а. північному субполярному поясі;
- б. північному помірному поясі;
- в. північному субтропічному поясі;
- г. екваторіальному поясі.

329. Щодо кількості і загальної біомаси, то Атлантичний океан багатий живими організмами. Це пов'язано насамперед із:

- а. геологічною молодістю;
- б. незначним поширенням шельфу;
- в. значним поширенням шельфу;
- г. мілководдям.

330. Найбільш рибний район Атлантики:

- а. тропічний;
- б. субтропічний;
- в. помірний;
- г. екваторіальний.

331. Сезонним поширенням плаваючих льодів і айсбергів у Атлантичному океані характеризуються комплекси:

- а. субантарктичного й антарктичного поясів;
- б. субарктичного і помірного поясів;
- в. субполярний;
- г. холодний помірний.

332. Фільтри растрових структур, що застосовуються для уточнення, шляхом посилення або усереднення, загальних градієнтів просторових об'єктів і абстрагування від дрібних флуктуацій і шуму у растровому зображенні :

- а. фільтри високих частот;
- б. фільтри низьких частот;
- в. анізотропні фільтри;
- г. не залежні від напрямку фільтри;

333. Принциповим питанням при буферизації є задавання розмірів буферів, за способом об'рунтування яких вирізняють чотири види буферів, серед яких НЕмає:

- а. довільні буфери;
- б. вмотивовані буфери;
- в. вимірні буфери;
- г. класичні буфери;

334. Буфери, розміри яких визначаються нормативними актами :

- а. нормативні буфери;
- б. довільні буфери;

- в. вмотивовані буфери;
- г. вимірні буфери;

335. Буфери, що створюються на основі визначеної, вимірної величини або величини, що може бути розраховано чи змодельовано :

- а. нормативні буфери;
- б. довільні буфери;
- в. вмотивовані буфери;
- г. вимірні буфери;

336. Основним методом зображення стохастичних поверхонь на картах є :

- а. метод ізоліній;
- б. картографічний метод;
- в. крінінг;
- г. метод поверхні тренду;

337. Від Чукотського і Східносибірського морів води в океані рухаються у зворотному напрямку, утворюючи Трансарктичну течію, що спрямована:

- а. з півдня на північ;
- б. з півночі на південь;
- в. із заходу на схід;
- г. зі сходу на захід.

338. Для характеристики неперервної поверхні та як метод її інтерполяції використовується :

- а. метод ізоліній;
- б. картографічний метод;
- в. крінінг;
- г. метод поверхні тренду;

339. Метод інтерполяції неперервних поверхонь, який оптимізує процедуру інтерполяції на основі стохастичної (імовірнісної) природи поверхні :

- а. метод ізоліній;
- б. картографічний метод;
- в. крінінг;
- г. метод поверхні тренду;

340. Для досягнення у процесі дизайну оптимальної ієрархічної організації картографічних елементів, тобто розподілу цих елементів за рівнями візуальної значущості, застосовують три основних методи, до них відносяться всі, КРІМ :

- а. метод стереограмної ієрархії;
- б. метод паралельної ієрархії;
- в. метод розширювальної ієрархії;
- г. метод подільної ієрархії;

341. Інтерактивна форма-вид організації діяльності учнів через мікрогрупи, у цілому спрямована на командний "погруповий" пошук невідомої раніше географічної інформації, що доповнює навчальний матеріал попереднього уроку чи домашнє завдання тощо й завершується відповідями на розподілені запитання :

- а. "Спільний проект";
- б. "Пошук інформації";
- в. "Синтез думок";
- г. "Діалог";

342. Метою інтерактивної форми-виду є вирішення гострих суперечливих навчально-пізнавальних питань і залучення всіх учнів до їхнього обговорення :

- а. Спільний проект
- б. Пошук інформації
- в. Мозаїка
- г. Коло ідей

343. Передбачена програмою форма-вид проведення навчання географії, яка базується на самостійній навчально-пізнавальній діяльності учнів і здійснюється ними за допомогою різноманітних засобів навчання з метою застосування географічних знань на практиці та формування географічних вмінь і навичок :

- а. практична робота з географії;
- б. контрольна робота;
- в. лабораторна робота з географії;
- г. самостійна робота;

344. Форма-підвид перманентного позакласного навчання, яка безпосередньо змістово поєднана з урочними заняттями, продовжує їх і впливає на якість цих занять :

- а. географічний факультатив;
- б. позакласне навчання;
- в. географічний гурток;
- г. шкільний краєзнавчий музей;

345. Скористалися ресурсним потенціалом і досягли порівняно високого рівня життя населення африканські держави:

- а. Габон і Ботсвана
- б. Гана і Гвінея
- в. Сенегал і Кенія
- г. Мозамбік і Танзанія

346. Інтерактивна форма-вид використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу школярам засвоювати великий обсяг географічної інформації за короткий час, специфікою при цьому є міграція учнів між мікрогрупами й експертними групами :

- а. Спільний проект
- б. Пошук інформації
- в. Мозаїка
- г. Коло ідей

347. Суть інтерактивної форми-виду організації навчання полягає у спільному, толерантному до думки товаришів пошуку учнями, узгодженого шляхом конструктивного обговорення, рішення :

- а. Спільний проект
- б. Пошук інформації
- в. Діалог
- г. Коло ідей

348. Головними умовами проведення диспутів є все, крім
- а. організація спільного обговорення
  - б. наявність спірного географічного питання
  - в. публічність обговорення
  - г. невербальна форма спілкування
349. До традиційних видів уроку географії НЕ належить:
- а. вступний урок;
  - б. урок формування нових знань;
  - в. комбінований урок;
  - г. заключний урок;
350. Хто є главою держави Австралія?
- а. австралійський монарх
  - б. прем'єр-міністр Австралії
  - в. генерал-губернатор Австралії
  - г. королева Великої Британії
351. Вимоги до уроку географії поділяються на:
- а. організаційні, дидактичні, психологічні, санітарно-гігієнічні й етичні;
  - б. організаційні, дидактичні, етичні;
  - в. організаційні, контрольні, психологічні, санітарно-гігієнічні, етичні;
  - г. організаційні, контрольні, психологічні;
352. До етичних вимог до уроку географії не належить:
- а. демократичний стиль спілкування вчителя з учнями;
  - б. активна співпраця та взаємодопомога вчителя й школярів;
  - в. забезпечення температурного режиму приміщення;
  - г. педагогічна тактовність учителя у стосунках з учнями;
353. Унікальний об'єкт екотуризму біосферний заповідник "Асканія Нова" розташований на території:
- а. Одеської області
  - б. Миколаївської області
  - в. Херсонської області
  - г. Запорізької області
354. Привабливий для туристів унікальний музей народної архітектури і побуту України "Пирогово" знаходиться поблизу:
- а. Києва
  - б. Черкас
  - в. Полтави
  - г. Львова
355. Санітарно-гігієнічні вимоги до уроку географії передбачають все, крім:
- а. утримання приміщення, де проводиться урок, у належному санітарно-гігієнічному стані;
  - б. демократичний стиль спілкування вчителя з учнями;
  - в. забезпечення норм освітлення приміщення;
  - г. забезпечення температурного режиму приміщення;

356. Унікальний об'єкт екотуризму – "Долина нарцисів" розташований у гірській частині:
- а. Львівської області
  - б. Закарпатської області
  - в. Івано-Франківській області
  - г. Чернівецькій області
357. Популярний бальнеологічний курорт України Куяльник – знаходиться на:
- а. Закарпатті
  - б. Львівщині
  - в. Передкарпатті
  - г. Одещині
358. Першим документально-зафіксованим бальнеологічним курортом на території України є:
- а. м. Одеса
  - б. м. Миргород
  - в. м. Трускавець
  - г. м. Моршин
359. Славнозвісна Сорочинська ярмарка, відбувається на:
- а. Київщині
  - б. Черкащині
  - в. Полтавщині
  - г. Запоріжжі
360. Популярний бальнеологічний курорт України-Моршин знаходиться на:
- а. Закарпатті
  - б. Прикарпатті
  - в. Львівщині
  - г. Полтавщині
361. Святогірський Успенський монастир на узвишші скелястого масиву знаходиться...
- а. на Закарпатті
  - б. на Буковині
  - в. на Донеччині
  - г. у Криму
362. Національний історико-меморіальний заповідник "Поле Берестецької битви" розташований у межах ...області
- а. Львівської
  - б. Черкаської
  - в. Тернопільської
  - г. Рівненської
363. Постійними членами Ради Безпеки ООН є:
- а. США, Росія, Японія, Франція, Китай;
  - б. США, Росія, Велика Британія, Франція, ФРН;
  - в. США, Росія, Велика Британія, Франція, Китай;
  - г. США, Росія, Японія, Франція, Китай, Індія, Південна Африка.

364. Керівні органи Ради Європи – Комітет Міністрів, Парламентська Асамблея знаходяться у:

- а. Гаазі;
- б. Нью-Йорку;
- в. Страсбурзі;
- г. Парижі.

365. Україна у грудні 1991 року після підтвердження на Всеукраїнському референдумі незалежності та визнання у світі стала членом міжнародної загальнополітичної організації під назвою:

- а. Співдружність Незалежних Держав;
- б. Організація Північно-Атлантичного Договору;
- в. Південний спільний ринок;
- г. ФАО.

366. Резиденція митрополитів Далмації знаходиться на території

- а. Черкаської області
- б. Чернівецької області
- в. Чернігівської області
- г. Львівської області

367. Північноамериканська асоціація вільної торгівлі, яка об'єднує три країни: США, Канаду, Мексику, скорочено називається:

- а. ОПЕК;
- б. ЧРЕС;
- в. НАФТА;
- г. МЕРКОСУР.

368. Найбільшу площу серед держав, що всією територією знаходяться в межах макрорегіону Європи, має:

- а. Франція;
- б. Росія;
- в. Україна;
- г. Іспанія.

369. Тут існували найдавніші держави світу, а сьогодні регіон залишається економічно найвідсталішою частиною світового господарства, його периферією:

- а. Латинська Америка;
- б. Африка;
- в. Північна Америка;
- г. Азія.

370. Найбільше населення (близько 60% населення світу) у першому десятилітті XXI століття проживало в:

- а. Європі;
- б. Африці;
- в. Азії;
- г. Південній Америці.

371. Які держави у першому десятилітті XXI століття лідирують у світі за темпами зростання населення?

- а. Пакистан, Нігерія, США;
- б. Індія, Китай, Бангладеш;
- в. Мальдіви, ОАЕ, Ліберія;
- г. Бразилія, Пакистан, ОАЕ.

372. Звужене відтворення населення не характерне для:

- а. ФРН, Австрії, Італії, Угорщини, Чехії;
- б. Болгарії, України, Білорусі, Росії;
- в. Албанії, Монголії, Індії;
- г. Японії, Канади, Греції.

373. Кількість держав у світі, в яких чисельно переважають особи жіночої статі, є:

- а. меншою;
- б. більшою;
- в. приблизно однаковою з державами, в яких переважає населення чоловічої статі;
- г. декілька.

374. Вкажіть країни, у яких чисельно переважає чоловіче населення

- а. ФРН, Австрія;
- б. Китай, Індія;
- в. Сан-Марино, Андорра;
- г. США, ФРН.

375. Політику державного обмеження народжуваності проводять:

- а. ФРН, Австрія, Італія, Угорщина, Чехія;
- б. Китай, Бангладеш, Індонезія, Шрі-Ланка, Пакистан;
- в. Болгарія, Україна, Білорусь, Росія, Велика Британія;
- г. Бразилія, Мексика, Аргентина, Чилі, Уругвай.

376. Однонаціональними державами на земній кулі є:

- а. Велика Британія, Іспанія;
- б. Нігерія, Індонезія, Китай, Філіппіни;
- в. Японія, Данія, Швеція, Польща, Угорщина;
- г. Південна Африка, Австралія, Канада, Пакистан.

377. До трьох найбільших за чисельністю мовних сімей у світі належать:

- а. уральська, сіно-тибетська, нігеро-кардофанська сім'я;
- б. уральська, сіно-тибетська, афразійська сім'я;
- в. індоєвропейська, сіно-тибетська, нігеро-кардофанська сім'я;
- г. австроазіатська, індоєвропейська, нігеро-кардофанська.

378. Фіни, естонці та угорці, які проживають у Європі, належать до:

- а. семітської сім'ї;
- б. романської мовної групи;
- в. іранської мовної групи;
- г. уральської сім'ї.

379. Вкажіть перелік шести мов, які є офіційними мовами в ООН:

- а. англійська, українська, російська, іспанська, арабська, китайська;
- б. іспанська, бенгальська, індонезійська, португальська, арабська, російська;
- в. китайська, англійська, хінді, японська, німецька, французька;
- г. англійська, французька, російська, іспанська, арабська, китайська.

380. Найбільш розповсюдженою світовою релігією (понад 2 млрд. осіб) є:

- а. буддизм;
- б. християнство;
- в. іслам;
- г. протестантизм;

381. У Великій Британії, Швеції, Норвегії, Новій Зеландії, ПАР домінує:

- а. католицизм;
- б. православ'я;
- в. протестантизм;
- г. іудаїзм.

382. До країн сучасного мусульманського світу не належать:

- а. Іран, Ірак;
- б. Афганістан, Пакистан, Бангладеш, Індонезія, Алжир, Марокко, Єгипет;
- в. Непал, Бірма, Бутан, Лаос;
- г. Катар, Оман, Ємен, Ліван, Бруней.

383. Конфуціанство сповідують, в основному, жителі:

- а. Китаю;
- б. Індії;
- в. Ізраїлю;
- г. Японії.

384. Бродівський замок є відомою туристичною пам'яткою...

- а. Тернопільської області
- б. Львівської області
- в. Закарпатської області
- г. Волинської області

385. Три найбільші на сьогодні мегаполіси світу сформувалися у:

- а. ЄС;
- б. Японії;
- в. США;
- г. Китаї.

386. Псевдоурбанізація:

- а. переселення частини населення з центральних районів у передмістя;
- б. не характерна для більшості країн "третього світу";
- в. це несправжня урбанізація, тобто така, при якій ріст міст не супроводжується поширенням міського способу життя;
- г. супроводжується ростом навколо великих міст невеликих "поселень-спалень" з одно-, двоповерховою забудовою.

387. 2/3 найбільших за чисельністю населення агломерацій світу на сьогодні знаходяться у:
- а. високорозвинутих країнах;
  - б. країнах, що розвиваються;
  - в. пострадянських країнах;
  - г. постсоціалістичних країнах.
388. Агломерації:
- а. тут проживає більшість населення Землі;
  - б. це тільки процеси збільшення числа великих міст (більш 100 тис. чоловік), що виконують широкий набір функцій (економічних, адміністративних, науково-освітніх);
  - в. ріст міст і поширення міського способу життя, який набрав у ХІХ (країни Європи та Північної Америки) та ХХ століттях (всі регіони світу) особливо великих темпів;
  - г. скупчення міст.
389. Яка з даних гідроелектростанцій також використовується як туристичний об'єкт
- а. Дністровська ГЕС
  - б. Дніпровська ГЕС
  - в. Каховська ГЕС
  - г. Київська ГЕС
390. Першим осередком масової еміграції стала у період утвердження ринкової економіки:
- а. Північна Америка;
  - б. Західна Європа;
  - в. Південна Америка;
  - г. Африка.
391. Основна частка трудових ресурсів світу припадає на:
- а. Південну Азію;
  - б. Західну Азію;
  - в. Східну Європу;
  - г. Східну і Південно-Східну Азію.
392. Географічне середовище:
- а. вчення про визначальний вплив природного середовища на долю людства;
  - б. частина природи (географічної оболонки), яка безпосередньо пов'язана із життям і діяльністю людського суспільства;
  - в. воно не охоплює зараз понад 60% площі поверхні земної кулі;
  - г. використовувалося в політичних цілях – для обґрунтування права на панування одного народу над іншими.
393. Природокористування:
- а. це тільки система заходів, що передбачає розумне використання всіх природних ресурсів, збереження сприятливих екологічних умов життя людини;
  - б. вивчення, охорона, освоєння та перетворення природи;
  - в. полягає тільки в захисті від знищення типових, рідкісних і зникаючих природних об'єктів;
  - г. не охоплює сукупність усіх видів впливу людини на природу.
394. Географічні фактори у житті людей і розвитку національних господарств:

- а. мають визначальне значення;
- б. відіграють важливу роль;
- в. зовсім не впливають;
- г. використовуються як сировина в промисловості;

395. Сильнозмінені (порушені) ландшафти:

- а. до них не належать ті, що піддалися інтенсивному впливу людини, широко поширені в різних природних зонах;
- б. тундрові, тайгові, пустельні, екваторіальні ландшафти, які піддаються незначному господарському впливу;
- в. ті, де поширене в основному тільки полювання, рибальство, вибіркова вирубка лісу;
- г. до них належать гірничопромислові, поселенські (зайняті містами), сільсько- та лісогосподарські.

396. Ландшафти, у яких структура змінена на науковій основі в інтересах суспільства, називають:

- а. раціональними;
- б. гірничо-промисловими;
- в. культурними;
- г. цивілізованими.

397. Найбільшу частину природних ресурсів у наш час споживає:

- а. сільське господарство;
- б. будівництво;
- в. сфера послуг;
- г. промисловість.

398. Найбільшими вугільними ресурсами володіють:

- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран;
- б. США, Індія, КНР, Росія;
- в. Росія, Іран, США, Алжир, Туркменістан;
- г. Туреччина, Греція, Кіпр, Сирія.

399. Найбільшими запасами природного газу володіють:

- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран;
- б. США, КНР, Росія;
- в. Росія, Іран, США, Алжир, Туркменістан;
- г. Нідерланди, Канада, Росія, Судан.

400. Великі запаси алюмінієвої сировини (бокситів і ін.) є у:

- а. Гвінеї, Австралії, Ямаїці, Казахстані;
- б. Бразилії, Австралії, Канаді, США, Китаї;
- в. Індії, Швеції, Росії, Україні, Ліберії, Гвінеї, Алжирі;
- г. Замбії, ДРК, ПАР, Чилі, Перу, США, Канаді.

401. Найбільшим гідропотенціалом володіють:

- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран;
- б. Китай, США, Росія, ДРК, Канада, Бразилія;
- в. Австралія, Іран, Алжир, Туркменістан;
- г. Норвегія, Швеція, Швейцарія, Австрія, Фінляндія, Ісландія.

402. Особливістю складу порід дерев північного лісового поясу є:
- а. значне переважає хвойних порід;
  - б. практична відсутність хвойних порід;
  - в. переважає евкаліптових порід;
  - г. переважає вічнозелених широколистяних порід.
403. Видобуток нафти і газу не ведеться в особливо великих масштабах у:
- а. Перській та Венесуельській затоках;
  - б. Біскайській і Фінській затоках;
  - в. Північному морі;
  - г. Мексиканській затоці й біля узбережжя Каліфорнії.
404. Більше 85% використовуваної людиною морської біомаси належить:
- а. водоростям;
  - б. морським ссавцям;
  - в. молюскам, ракоподібним;
  - г. рибі.
405. Світове господарство:
- а. завершило своє остаточне формування в кінці XV;
  - б. сформувалося тільки після того, як зазнала краху світова командно-адміністративна система;
  - в. сукупність господарств окремих країн світу, які зв'язані між собою економічними відносинами, що ґрунтуються на міжнародному географічному поділі та інтеграції праці;
  - г. вирішального значення для нього не мало становлення промислового виробництва.
406. Сучасна НТР включає чотири головні складові частини:
- а. освіту, техніку і технологію, виробництво, управління;
  - б. науку, техніку і технологію, виробництво, управління;
  - в. науку, техніку і технологію, ринкову інфраструктуру, керування;
  - г. освіту, техніку і технологію, виробництво, капіталовкладення.
407. 85% витрат на науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) у розвинутих країнах припадає на:
- а. США, Японію, ФРН, Францію і Велику Британію;
  - б. Канаду, Японію, ФРН, Францію і Велику Британію;
  - в. США, Бельгію, ФРН, Францію і Велику Британію;
  - г. Росію, Китай, Південну Корею, Тайвань, Сінгапур.
408. До галузей промисловості, які образно називають "галузями авангардної трійки", належать:
- а. металургія, хімічна і лісова промисловість;
  - б. паливна, електроенергетика і машинобудування;
  - в. хімічна, електроенергетика і машинобудування;
  - г. будівельна, паливна, електроенергетика;
409. Під впливом НТР у високорозвинутих країнах:
- а. рослинництво дає більшу частку продукції, ніж тваринництво;
  - б. тваринництво дає більшу частку продукції, ніж рослинництво;

- в. виноградарство переважає над овочівництвом;
- г. тваринництво зрівнялось за значенням з рослинництвом.

410. У вантажообігу транспорту світу перше місце (понад 60%) під впливом НТР займає:

- а. залізничний транспорт;
- б. морський транспорт;
- в. трубопровідний транспорт;
- г. авіаційний.

411. Під впливом НТР у товарній структурі світової торгівлі продовжується зниження частки:

- а. електроенергетики;
- б. знань і технологій (патентів, ліцензій, технічного досвіду);
- в. сфери послуг;
- г. продукції сільського господарства і видобувної промисловості.

412. Сінгапур, Республіка Корея, Тайвань увійшли у ранг нових індустріальних країн в значній мірі завдяки дії чинника:

- а. споживчого;
- б. енергетичного;
- в. географічного положення;
- г. екологічного.

413. Місто Вилкове розташоване на воді відноситься до туристичних атракцій

- а. Запорізької області
- б. Одеської області
- в. АРК
- г. Миколаївської області

414. Грязевий вулкан "Старуня" знаходиться в

- а. Івано-Франківській області
- б. Чернівецькій області
- в. АРК
- г. Закарпатській області

415. Найбільше споживання електроенергії у розрахунку на одну особу характерне для таких країн:

- а. Індії, Великої Британії, Італії, Бразилії, Мексики;
- б. Норвегії, Канади, Швеції, США, Фінляндії, Ісландії;
- в. США, Китаю, Японії, Росії, ФРН;
- г. Індії, Саудівської Аравії, Ірану, Мексики.

416. Обсяги річного виробництва сталі найбільші у:

- а. Китаї, Японії, США, Південній Кореї, ФРН, Росії;
- б. Норвегії, Канаді, Швеції, США, Фінляндії, Ісландії;
- в. Китаї, Бразилії, Австралії;
- г. Китаю, Бразилії, Австралії.

417. Дає 30% виробленої продукції машинобудування, спеціалізуючись на виготовленні комп'ютерів, літаків, ракетно-космічної техніки, озброєння регіон:

- а. Західної, Центральної і Східної Європи;
- б. Східної та Південно-Східної Азії;
- в. Північної Америки;
- г. Південної Азії.

418. Головними виробниками побутової електроніки поряд з Японією стали:

- а. Китай та Південна Корея;
- б. США і ФРН;
- в. Індонезія і В'єтнам;
- г. Сінгапур та Таїланд.

419. Нафтохімія, виробництво хімічних волокон поступово переміщується у регіони:

- а. Західної, Центральної і Східної Європи;
- б. Близького Сходу, Південно-Східної Азії, Латинської Америки;
- в. Північної Америки, Австралії;
- г. Центральної Азії.

420. Найбільшими імпортерами продукції лісової промисловості є:

- а. Японія, країни Західної Європи та Близького Сходу;
- б. Австралія, країни Північної Америки;
- в. пострадянські країни;
- г. Росія і Білорусь.

421. Найбільшим експортером текстильної сировини, зокрема вовни, є:

- а. Австралія;
- б. США;
- в. Китай;
- г. Туреччина.

422. У структурі валового збору зернових провідні позиції займають три культури ("основні хліби людства"):

- а. пшениця, рис і ячмінь;
- б. пшениця, жито і кукурудза;
- в. пшениця, рис і кукурудза;
- г. просо, пшениця, кукурудза.

423. Головним виробником кукурудзи у світі (близько 40 % світового збору) є:

- а. Індія;
- б. Японія;
- в. Китай;
- г. США.

424. За виробництвом картоплі провідні позиції у світі займають:

- а. Аргентина, Україна;
- б. Китай, Росія, Індія, США, Польща, Україна;
- в. Франція, ФРН, США, Канада;
- г. Колумбія, Перу, Чилі, Мексика, Білорусія, Україна.

425. Найбільшими виробниками какао є:

- а. Бразилія;
- б. Кот-д'Івуар;
- в. Індія;
- г. Колумбія.

426. За виробництвом м'яса і вовни у розрахунку на одну особу займає перше місце у світі:

- а. Німеччина;
- б. Китай;
- в. США;
- г. Нова Зеландія.

427. За виловом риби провідні позиції у світі займають:

- а. Китай, Японія, Перу, Чилі, Росія;
- б. США, Канада, Аргентина, Австралія;
- в. Австралія та Китай;
- г. Марокко, Норвегія, Ісландія.

428. За довжиною шляхів з твердим покриттям і вантажообігом автомобільного транспорту на першому місці у світі:

- а. Німеччина;
- б. Китай;
- в. США;
- г. Бразилія.

429. Трубопровідний транспорт одержав найбільший розвиток у Росії, США, Канаді та країнах:

- а. Близького і Середнього Сходу в Азії, Західної та Південної Африки;
- б. Близького і Середнього Сходу в Азії, Європи;
- в. Близького і Середнього Сходу Австралії та Океанії;
- г. Близького і Середнього Сходу та Південно-Східної Азії;

430. П'ять з десяти аеропортів світу розміщено у:

- а. Китаї;
- б. Німеччині;
- в. США;
- г. Великій Британії.

431. Серед країн лідером за чисельністю туристів (більше 50 мільйонів), які прибувають до неї щорічно, є:

- а. ФРН;
- б. Велика Британія;
- в. Франція;
- г. Іспанія.

432. Найбільше міжнародних туристів у інші держави прибуває з:

- а. Канади, Австралії, Аргентини;
- б. ФРН, Великої Британії, США;
- в. США, Росії, Алжиру;
- г. Канади, Великої Британії, США.

433. Зовнішньоторговий обіг:

- а. сума експорту та імпорту, виражених у грошовій формі;
- б. одна з найдавніших форм економічних зв'язків між країнами;
- в. показник, який не відбиває ступінь участі країни у міжнародному поділі праці;
- г. вивіз одних товарів за межі держави (експорт) та ввезення інших із закордону (імпорт).

434. Міжнародні послуги:

- а. частка країн з перехідною економікою у світовому їх експорті складає близько 40%
- б. здійснюються у результаті виїзду громадян на роботу в інші країни;
- в. це обмін найновішими досягненнями у науці, техніці, технології;
- г. поступово знижується частка транспортних, продовжує рости частка міжнародного туризму.

435. Глобальні проблеми людства:

- а. існують з часу появи людини на Землі;
- б. не виникли у другій половині XX століття;
- в. стосуються тільки однієї окремо взятої держави;
- г. для їх розв'язання необхідно докласти зусилля усьому світовому співтовариству.

436. Демографічна проблема:

- а. існує з часу появи людини на Землі;
- б. не виникла у другій половині XX століття;
- в. стосується однієї окремо взятої держави;
- г. у найзагальнішому вигляді полягає у несприятливих для економічного розвитку динаміці змін чисельності населення і зрушеннях у його віковій структурі.

437. Глобальною проблемою № 2 вважають:

- а. продовольчу проблему
- б. екологічну кризу;
- в. поширення вірусних захворювань;
- г. поширення тероризму;

438. Найбільше поширення кислотні дощі одержали в:

- а. Африці;
- б. Північній Америці;
- в. Центральній Азії;
- г. Австралії та Океанії.

439. Майже 2/3 усіх світових викидів в атмосферу припадає на:

- а. країни, що розвиваються;
- б. розвинуті країни;
- в. Китай;
- г. пострадянські країни.

440. Енергетична і сировинна проблеми:

- а. це не стосується проблем надійного забезпечення людства паливом і сировиною;
- б. є наслідками руйнування середовища проживання рослин і тварин, надмірної експлуатації сільськогосподарських ресурсів, забруднення природного середовища;
- в. загострення їх у другій половині XX ст. зумовлене зростаючими масштабами залучення

природних ресурсів у виробництво, відносно обмеженістю розвіданих запасів деяких видів палива і сировини, а також неоднаковою забезпеченістю ними окремих країн і регіонів;
г. пов'язані з тим, що у Світовому океані збираються і концентруються відходи виробництва, які виносяться ріками, а також випадають з атмосфери.

441. Федеративна республіка (16 земель):

- а. Німеччина
- б. Велика Британія
- в. Швейцарія
- г. Австралія

442. Головним багатством з паливних ресурсів є кам'яне (Рурський і Саарський басейни) та буре (Нижньорейнський басейн) вугілля, за запасами якого держава серед країн, які всією територією лежать у межах Європи, займає перше місце:

- а. Німеччина
- б. Франція
- в. Австрія
- г. Бельгія

443. Країна має потужну нафтопереробну промисловість (25 підприємств), що базується на власній сировині. За виробництвом бензину (28 мільйонів т.) посідає 4 місце в світі:

- а. Франція
- б. Велика Британія
- в. Данія
- г. Швеція

444. Столиця є законодавцем мод у світі:

- а. Італія
- б. Франція
- в. США
- г. Бельгія

445. Найбільша за площею держава в регіоні Північної і Центральної Азії

- а. Узбекистан
- б. Казахстан
- в. Туркменістан
- г. Афганістан

446. Конституційна монархія

- а. Індія
- б. Японія
- в. Сирія
- г. Лівія

447. Найгустіше заселені зрошувані території (300–400 осіб на км²), водночас, у пустелі Кизилкум на 1 км² площі припадає одна особа:

- а. Росія
- б. Узбекистан

- в. Іран
- г. Пакистан

448. Більша частина держави знаходиться на островах

- а. Катар
- б. Гайяна
- в. Суринам
- г. Японія

449. Країна є одним з найбільших у світі імпортерів сировини для промисловості, палива, а також продуктів харчування

- а. Росія
- б. Японія
- в. Мексика
- г. Південна Африка

450. Частина території країни – Синайський півострів – знаходиться в Південно-Західній Азії:

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

451. За розмірами території країна знаходиться на шостому місці в світі:

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

452. Характерними є високі показники народжуваності (25 на 1000 осіб у 2000 р.) при невисоких показниках смертності (8 на 1000 осіб):

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

453. Середня щільність населення – близько 60 осіб на км²:

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. Росія
- г. Канада

454. Національні парки цієї країни використовуються для розвитку сафари-туризму:

- а. Танзанія
- б. Єгипет
- в. Йорданія
- г. Чорногорія

455. Гігантська скульптура Ісуса Христа приваблює туристів у бразильське місто:

- а. Сан-Паулу
- б. Ріо-де-Жанейро
- в. Белен
- г. Порту-Алегрі

456. На екстремальному альпіністському туризмі спеціалізується:

- а. Шрі-Ланка
- б. Бангладеш
- в. Непал
- г. М'янма

457. Святині буддизму є центром паломницького туризму у:

- а. Туреччині
- б. Ірані
- в. Таїланді
- г. Афганістані

458. Найбільшими імпортерами продукції сільського господарства є:

- а. Країни Латинської Америки
- б. Країни Південної Європи
- в. Країни Північної Африки
- г. США і Канада

459. Найбільш сприятливі для зернового господарства агрокліматичні умови у регіоні Латинська Америка склались у:

- а. Кубі
- б. Венесуелі
- в. Аргентині
- г. Еквадорі

460. Найбільш сприятливі умови для вирощування високоякісних сортів кави у регіоні Латинська Америка склались у:

- а. Уругваї
- б. Парагваї
- в. Бразилії
- г. Чилі

461. Найбільш сприятливі умови для збору декількох врожаїв рису у регіоні Південна Азія склались у:

- а. Непалі
- б. Бутані
- в. Бангладеш
- г. Мальдівських островах

462. Найкращі у світі агро-кліматичні умови для вирощування бананів склалися у:

- а. Уругваї
- б. Парагваї
- в. Бразилії
- г. Еквадорі

463. Найбільше продукції виноробства виробляється у:
- а. Каліфорнії
  - б. Чилі та Аргентині
  - в. Південній Африці
  - г. Південній Європі
464. Найкращі умови для розвитку тонкорунного вівчарства є у:
- а. Швейцарії
  - б. Ірландії
  - в. Канаді
  - г. Австралії
465. У Канаді на зерновому напрямку господарства і м'ясному напрямі тваринництва спеціалізуються:
- а. Північні провінції
  - б. Західні провінції
  - в. Центральні провінції
  - г. Східні провінції
466. Найбільші поклади залізно-рудної сировини у Канаді приурочені до:
- а. о. Ньюфаундленд
  - б. Канадського кристалічного щита
  - в. Скелястих гір
  - г. До узбережжя Тихого океану
467. Ізраїль за рівнем соціально-економічного розвитку відносимо до:
- а. Країн, що розвиваються
  - б. Високорозвинутих країн
  - в. Нових індустріальних країн
  - г. Середньорозвинутих країн
468. Соціально-орієнтована модель ринкової економіки характерна для:
- а. Єгипту, Йорданії, Туреччини, Грузії
  - б. Швеції, Норвегії, Фінляндії, Данії
  - в. Японії, Південної Кореї, Тайваню, Філіппін
  - г. Гани, Того, Нігерії, Гвінеї
469. Модель вільного ринку (ліберальна модель) характерна для економіки:
- а. Єгипту, Йорданії, Туреччини, Грузії
  - б. Венесуели, Куби, Болівії
  - в. США
  - г. Гани, Того, Нігерії, Гвінеї
470. Країни, в яких найбільша частка у ВВП належить сфері послуг називають:
- а. Переселенського капіталізму
  - б. Постіндустріальними
  - в. Туристичними
  - г. Оф-шорами

471. Японію відносимо до групи:
- а. Країн, що розвиваються
  - б. Високорозвинутих країн
  - в. Нових індустріальних країн
  - г. Середньорозвинутих країн
472. Білорусь відносимо до групи:
- а. Країн, що розвиваються
  - б. Високорозвинутих країн
  - в. Нових індустріальних країн
  - г. Середньорозвинутих країн
473. Єгипет відносимо до групи:
- а. Країн, що розвиваються
  - б. Високорозвинутих країн
  - в. Нових індустріальних країн
  - г. Середньорозвинутих країн
474. Нову Зеландію відносимо до групи:
- а. Країн, що розвиваються
  - б. Високорозвинутих країн
  - в. Нових індустріальних країн
  - г. Середньорозвинутих країн
475. Словенію відносимо до групи:
- а. Країн, що розвиваються
  - б. Високорозвинутих країн
  - в. Нових індустріальних країн
  - г. Середньорозвинутих країн
476. Порт Генуя знаходиться у:
- а. Італії
  - б. Франції
  - в. Греції
  - г. Португалії
477. Порт Нант знаходиться у:
- а. Італії
  - б. Франції
  - в. Греції
  - г. Португалії
478. Порт Мальме знаходиться у:
- а. Швеції
  - б. Данії
  - в. Нідерландах
  - г. Німеччині
479. Порт Варна знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Туреччині
- г. Болгарії

480. Порт Гданськ знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Литві
- г. Польщі

481. Порт Трієст знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Нідерландах
- г. Італії

482. Порт Рієка знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Хорватії
- в. Нідерландах
- г. Італії

483. Порт Поті знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Грузії
- в. Нідерландах
- г. Італії

484. Порт Йогоґама знаходиться у:

- а. Південній Кореї
- б. Японії
- в. Таїланді
- г. Індонезії

485. Порт Сянган знаходиться у:

- а. Південній Кореї
- б. КНР
- в. Таїланді
- г. Індонезії

486. Порт Кейптаун знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Південній Африці
- в. Намібії
- г. Великій Британії

487. Порт Гуаякіль знаходиться у:

- а. Еквадорі
- б. Південній Африці
- в. Бразилії
- г. Іспанії

488. Порт Х'юстон знаходиться у:

- а. США
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

489. Порт Ванкувер знаходиться у:

- а. Канаді
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

490. Порт Квебек знаходиться у:

- а. Канаді
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

491. Порт Баку знаходиться на узбережжі:

- а. Каспійського моря
- б. Ладозького озера
- в. Чорного моря
- г. Аральського моря

492. Порт Чикаго знаходиться на березі озера:

- а. Онтаріо
- б. Мічиган
- в. Ведмежого
- г. Атабаска

493. Порт Дюссельдорф знаходиться на березі річки:

- а. Рона
- б. Рейн
- в. Луара
- г. Драва

494. Порт Сент-Луїс знаходиться на річці:

- а. Рона
- б. Рейн
- в. Міссісіпі
- г. Маккензі

495. Порт Монреаль знаходиться на річці:

- а. Рона
- б. Святого Лаврентія
- в. Міссісіпі
- г. Маккензі

496. Порт Касабланка знаходиться на узбережжі:

- а. Тихого океану
- б. Індійського океану
- в. Атлантичного океану
- г. Північного Льодовитого океану

497. Порт Лагос знаходиться на узбережжі:

- а. Тихого океану
- б. Індійського океану
- в. Атлантичного океану
- г. Північного Льодовитого океану

498. Провідний виробник літаків у ЄС:

- а. Ейрбас Індастріс
- б. Боїнг
- в. Локхід-Мартін
- г. Антонов

499. Провідний виробник літаків у США:

- а. Ейрбас Індастріс
- б. Боїнг
- в. Локхід-Мартін
- г. Антонов

500. Авіабудівна держава:

- а. Італія
- б. Кенія
- в. Чилі
- г. Австралія

501. 1.Функціонування ландшафтів – це

- а. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу або між різними ландшафтними комплексами як інтегральний фізико-географічний процес
- б. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і, на відміну від вологообміну, має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
- в. переміщення вологи, що супроводжується формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів
- г. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією

502. Головними складовими функціонування ландшафтів являються

- а. вологообмін, мінеральний обмін, газообмін, енергообмін і біогенний кругообіг
- б. повітря, вода, ґрунти, гірські породи, рослини та тварини

- в. розчини, хімічні елементи, атмосферні опади, випаровування, транспірація
- г. тверді продукти денудації гірських порід, тверді продукти вулканічних вивержень, механічні домішки у воді (завислі наноси), механічні домішки у повітрі (пил)

503. Вологообмін називають

- а. кровообігом ландшафту
- б. мінеральним обміном
- в. геохімічними реакціями
- г. транспірацією

504. Переміщення вологи супроводжується

- а. формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів
- б. дією сили тяжіння і має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків
- в. окремими елементами та певними процесами для забезпечення зв'язків між ними
- г. денудацію гірських порід

505. Переважна більшість геохімічних реакцій відбувається у

- а. водному середовищі
- б. гірських породах
- в. тектонічних структурах
- г. повітряних масах

506. Головними процесами вологообміну є

- а. випадання атмосферних опадів, поверхневий стік, інфільтрація і підземний стік, підняття ґрунтових розчинів по капілярах і випаровування, транспірація, конденсація вологи в атмосфері і нове випадання опадів
- б. мінеральний обмін, газообмін, енергообмін і біогенний кругообіг
- в. розчини, хімічні елементи, атмосферні опади, випаровування, транспірація
- г. тверді продукти денудації гірських порід, тверді продукти вулканічних вивержень, механічні домішки у воді (завислі наноси), механічні домішки у повітрі (пил)

507. Потоки води у вертикальному профілі ландшафтних комплексів як для їх окремих елементів, так і для забезпечення зв'язків між ними

- а. мають величезне значення
- б. не мають жодного значення
- в. мають незначне значення
- г. ніколи не утворюються

508. Цілісність ландшафтних комплексів багато в чому зумовлена

- а. потоками води, які пронизують її подібно до кровоносної системи
- б. твердими продуктами вулканічних вивержень
- в. механічними домішками у воді
- г. механічними домішками у повітрі (пилом)

509. Водні потоки забезпечують

- а. міграцію хімічних елементів, транспортування поживних речовин до рослин, продукційні процеси тощо
- б. міграцію мінеральних речовин у ландшафті у вигляді твердих продуктів денудації гірських порід, що переміщуються по схилах під дією сили тяжіння

- в. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією
- г. кругообіг і трансформацію сонячної енергії

510. Яке із даних тверджень є правильним

- а. вода - один з основних лімітуючих екологічних чинників
- б. від кількості води в ландшафтному комплексі, збалансованості потоків не залежать численні властивості ландшафтних комплексів, що визначають її потенціал
- в. в ландшафтному комплексі не здійснюється кругообіг води
- г. у загальній схемі водних потоків, потоки вологи не об'єднані в цикл

511. Мінеральний обмін в ландшафті

- а. відбувається під дією сили тяжіння і, на відміну від вологообміну, має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
- б. формує сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу або між різними ландшафтними комплексами як інтегральний фізико-географічний процес
- в. полягає у переміщення вологи, що супроводжується формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів
- г. це переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією

512. Мінеральні речовини мігрують в ландшафті у вигляді

- а. твердих продуктів денудації гірських порід, що переміщуються по схилах під дією сили тяжіння
- б. потоків води, які пронизують його подібно до кровоносної системи
- в. газоподібних речовин
- г. правильної відповіді немає

513. Газообмін – це

- а. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією
- б. кругообіг і трансформація сонячної енергії
- в. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
- г. добові і сезонні коливання кількості сонячної енергії

514. Енергообмін є

- а. кругообігом і трансформацією сонячної енергії
- б. переміщенням, розчином і трансформацією газоподібних речовин, а також циркуляцією повітряних мас
- в. сукупністю всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
- г. правильної відповіді немає

515. Сонячна енергія здатна перетворюватися в різні інші види енергії –

- а. теплову, хімічну, механічну
- б. складну та просту

- в. газову, водну та тверду
- г. біогенну, органічну, теплову

516. За рахунок сонячної енергії відбуваються

- а. всі внутрішні процеси обміну в ландшафті, включаючи вологообмін і біогенний кругообіг
- б. тільки окремі процеси у атмосфері
- в. процеси обміну в підземній частині ландшафтів
- г. правильної відповіді немає

517. Виберіть правильне твердження

- а. забезпеченість сонячною енергією зумовлює інтенсивність функціонування ландшафтів
- б. добові і сезонні коливання кількості сонячної енергії не впливають на основні цикли функціонування – добовий і річний
- в. сонячна енергія не здатна трансформуватися в інші види енергії
- г. завдяки сонячній енергії не відбувається продукування біомаси, вологообіг, циркуляція повітряних мас тощо

518. Основним джерелом енергії для багатьох процесів у ландшафтному комплексі є

- а. сонячна
- б. газова
- в. біогенна
- г. технічна

519. Порівняно з сонячною енергією енергії до ландшафтних комплексів від інших джерел надходить

- а. дуже мало
- б. дуже багато
- в. така сама кількість
- г. набагато більше

520. Сонячна енергія

- а. здатна трансформуватися в інші види енергії (теплову, хімічну, механічну), завдяки їй відбувається продукування біомаси, вологообіг, циркуляція повітряних мас тощо
- б. це сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
- в. це процес, що відбувається під дією сили тяжіння і має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
- г. має основною функцією переміщення вологи, що супроводжується формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів

521. Біогенний кругообіг – це

- а. процеси утворення і руйнування органічної речовини.
- б. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
- в. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
- г. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас

522. Утворення органічної речовини із неорганічної здійснюється

- а. первинними продуцентами
- б. фітофагами
- в. зоофагами
- г. мікроорганізмами

523. Динамікою ландшафтів називають

- а. кількісні зміни, які відбуваються в ландшафтному комплексі під дією природних і антропогенних чинників і не приводять до якісної перебудови його структури
- б. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
- в. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
- г. переміщення, розчин і трансформацію газоподібних речовин, а також циркуляцію повітряних мас

524. Процеси функціонування ландшафтів супроводжуються

- а. змінами просторової і елементної структури ландшафтних комплексів
- б. стабільністю просторової і елементної структури ландшафтних комплексів
- в. незмінністю в часі значень окремих станів ландшафтних комплексів
- г. правильної відповіді немає

525. Стани ландшафтних комплексів стали основою нового розділу ландшафтознавства –

- а. етології ландшафту
- б. морфології ландшафту
- в. геології ландшафту
- г. біології ландшафту

526. Стани ландшафтних комплексів – це

- а. стабільні співвідношення параметрів структури комплексів у конкретний проміжок часу
- б. кількісні зміни, які відбуваються в ландшафтному комплексі під дією природних і антропогенних чинників
- в. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
- г. процеси, що відбуваються під дією сили тяжіння

527. Наявність станів обов'язково підтримується такою їхньою властивістю як

- а. мінливість
- б. газоподібність
- в. взаємозамінність
- г. атрактивність

528. До вхідних потоків належать надходження в ландшафтний комплекс речовини та енергії з таких основних джерел, якими є

- а. космічні (енергія Сонця), загально-земні (атмосферна циркуляція, ендегенні процеси) та місцеві (сусідні ландшафтні комплекси, звідки речовина та енергія надходить переважно зі стоком)
- б. вихідні потоки, які спрямовані через верхню, нижню та бічні межі ландшафтних комплексів
- в. просочування ґрунтової вологи та гравітації

г. випаровування та турбулентний обмін, що виводять енергію та речовину з комплексу через верхню межу

529. Вихідні потоки спрямовані

- а. через верхню, нижню та бічні межі ландшафтних комплексів
- б. космічну енергію Сонця
- в. загально-земні джерела (атмосферна циркуляція, ендегенні процеси)
- г. місцеві джерела (сусідні ландшафтні комплекси, звідки речовина та енергія надходить переважно зі стоком)

530. Кожний наступний стан ландшафтного комплексу, що змінює один одного, є

- а. індивідуальним, неповторним
- б. повторенням попереднього
- в. точною копією попереднього
- г. одноманітним

531. Про зміну станів ландшафтного комплексу можемо говорити

- а. лише в тому випадку, коли зміни стосуються всіх його компонентів
- б. у тому випадку, коли зміни стосуються хоча б одного із компонентів
- в. лише раз у тисячоліття
- г. при будь-якій найменшій нетривалій зміні, що відбулася

532. Межами станів ландшафтних комплексів є

- а. періоди встановлення стабільного співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів і її дестабілізації
- б. динамічне, рухливе співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів в певний проміжок часу
- в. стан, що проявляється у кожному наступному стані у вигляді "пам'яті" про попередній
- г. сукупність усіх можливих станів, у яких може знаходитись ландшафтний комплекс

533. Перехідними станами є ті, для яких

- а. притаманне динамічне, рухливе співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів в певний проміжок часу
- б. характерні періоди встановлення стабільного співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів і її дестабілізації
- в. даний стан проявляється у кожному наступному стані у вигляді "пам'яті" про попередній
- г. поєднується сукупність усіх можливих станів, у яких може знаходитись ландшафтний комплекс

534. Спадковість станів

- а. простежується у кожному наступному стані у вигляді "пам'яті" про попередній
- б. це динамічне, рухливе співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів в певний проміжок часу
- в. це встановлення стабільного співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів і її дестабілізації
- г. проявляється як сукупність усіх можливих станів, у яких може знаходитись ландшафтний комплекс

535. Простором станів називається

- а. сукупність усіх можливих станів, у яких може знаходитись ландшафтний комплекс
- б. динамічне, рухливе співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів в певний проміжок часу
- в. встановлення стабільного співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів і її дестабілізації
- г. ландшафт у кожному наступному стані у вигляді "пам'яті" про попередній

536. В. Б. Сочава виділяє три варіанти еквіфінального стану фації:

- а. корінна, умовно корінна, удавано корінна
- б. основна, другорядна, допоміжна
- в. велика, значна, незначна
- г. корінна, запозичена, перспективна

537. Корінна фація –

- а. відносно стійкий динамічний стан при гармонічному розвитку компонентів
- б. звичайно близька до корінної і відрізняється від неї лише тим, що за браком часу ще не прийшла в рівновагу як всередині себе, так і з зовнішнім оточенням
- в. фація, змінена порівняно з корінною внаслідок довготривалого гіпертрофованого впливу якого-небудь фактору
- г. правильної відповіді немає

538. Умовно корінна фація –

- а. звичайно близька до корінної і відрізняється від неї лише тим, що за браком часу ще не прийшла в рівновагу як всередині себе, так і з зовнішнім оточенням
- б. відносно стійкий динамічний стан при гармонічному розвитку компонентів
- в. фація, змінена порівняно з корінною внаслідок довготривалого гіпертрофованого впливу якого-небудь фактору
- г. правильної відповіді немає

539. Удавано корінна (квазікорінна) фація –

- а. фація, змінена порівняно з корінною внаслідок довготривалого гіпертрофованого впливу якого-небудь фактору
- б. звичайно близька до корінної і відрізняється від неї лише тим, що за браком часу ще не прийшла в рівновагу як всередині себе, так і з зовнішнім оточенням
- в. відносно стійкий динамічний стан при гармонічному розвитку компонентів
- г. правильної відповіді немає

540. Період (від грец. – розміреність, узгодженість) –

- а. це інтервал повторюваності явищ, кругообіг, у періодичних процесах ідентичні стани системи, що відділені однаковими проміжками часу
- б. характеризує сукупність взаємопов'язаних процесів або явищ, що утворюють завершене коло розвитку
- в. це закономірне чергування співрозмірних елементів у системі
- г. це відносно стійкий динамічний стан при гармонічному розвитку компонентів

541. Цикл (від грец. – коло, круг)

- а. характеризує сукупність взаємопов'язаних процесів або явищ, що утворюють завершене коло розвитку
- б. це інтервал повторюваності явищ, кругообіг, у періодичних процесах ідентичні стани системи,

- що відділені однаковими проміжками часу
- в. це закономірне чергування співрозмірних елементів у системі
- г. це відносно стійкий динамічний стан при гармонічному розвитку компонентів

542. Ритм (від грец. – кружний шлях, чергування) –

- а. це закономірне чергування співрозмірних елементів у системі
- б. характеризує сукупність взаємопов'язаних процесів або явищ, що утворюють завершене коло розвитку
- в. це інтервал повторюваності явищ, кругообіг, у періодичних процесах ідентичні стани системи, що відділені однаковими проміжками часу
- г. це відносно стійкий динамічний стан при гармонічному розвитку компонентів

543. Циклічний розвиток – це

- а. такі зміни взаємозумовлених станів ландшафтних комплексів, у разі завершення яких система повертається через будь-який інтервал часу до наближено ідентичної (що вже була в минулому)
- б. відносно стійкий динамічний стан при гармонічному розвитку компонентів
- в. динамічне, рухливе співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів в певний проміжок часу
- г. встановлення стабільного співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів і її дестабілізації

544. Як звичайно, періодичні, динамічні і ритмічні процеси діють у природних комплексах

- а. одночасно
- б. не одночасно
- в. протягом одного сезону
- г. по чергово

545. Періодичні, динамічні і ритмічні процеси за часом існування

- а. не однакові
- б. однакові
- в. виключно короткочасні
- г. виключно довготривалі

546. Переміщення населення, пов'язані зі зміною місця проживання, називають міграціями:

- а. постійними (стаціонарними)
- б. тимчасовими (маятниковими)
- в. міжнародними
- г. міжрегіональними

547. Розміщення населення характеризує показник, який називають:

- а. статеві-віковою структурою населення
- б. середньою щільністю населення
- в. відтворенням населення
- г. демографічною кризою

548. Містами в Україні називають населені пункти, які мають, здебільшого:

- а. не більше 10 тис. жителів
- б. не менше 10 тис. жителів

- в. не більше 20 тис. жителів
- г. не менше 20 тис. жителів

549. На зростання величини додатного механічного приросту населення впливає:

- а. народжуваність
- б. смертність
- в. імміграція
- г. тільки еміграція

550. Найнижчу серед регіонів України середню щільність населення має:

- а. Полісся
- б. Донбас
- в. Придніпров'я
- г. Львівська область

551. Міські поселення, що налічують не менше 2 тис. осіб, а понад половина зайнятих працює не в сільському чи лісовому господарстві, називаються в Україні:

- а. селищами міського типу
- б. малими містами
- в. великими містами
- г. середніми містами

552. В якій з областей України найдовше зберігався додатний природний приріст населення?

- а. Київській
- б. Закарпатській
- в. Донецькій
- г. Івано-Франківській

553. Середня тривалість життя в Україні для осіб обох статей становить:

- а. 68 років
- б. 63 роки
- в. 73,5 року
- г. 78 роки

554. Містами в Україні називають населені пункти з населенням:

- а. 10 тис. осіб і більше
- б. 2 тис. осіб і більше
- в. 20 тис. осіб і більше
- г. 2 тис. осіб і менше

555. Значна кількість сільського населення (частка його становить понад 50%) збереглася у регіоні:

- а. східному
- б. західному
- в. південному
- г. північному

556. Українське населення у колишніх республіках СРСР називають:

- а. західною діаспорою
- б. східною діаспорою

- в. політичною нацією
- г. етнографічною групою

557. Країна, де проживає найчисельніша частина східної діаспори:

- а. Канада
- б. Росія
- в. США
- г. Бразилія

558. Країна, де проживає найчисельніша частина західної діаспори:

- а. Росія
- б. США
- в. Казахстан
- г. Молдова

559. Представників народу, що проживають за межами території національної держави, називають:

- а. етнографічною групою
- б. діаспорою
- в. національною меншиною
- г. нацією

560. На теренах України є три корінні національні меншини:

- а. чехи, угорці, румуни, словаки
- б. греки, албанці
- в. кримські татари, караїми та гагаузи
- г. білоруси і молдавани

561. До Подільського етнографічного району входять:

- а. Житомирська і Запорізька області
- б. Тернопільська, Хмельницька, Вінницька області
- в. Івано-Франківська та Закарпатська області
- г. поліські райони Сумщини і Чернігівщини

562. Природний приріст населення:

- а. характеризує співвідношення між кількістю емігрантів та іммігрантів
- б. є основним процесом, що впливає на зміну кількості населення у стабільному суспільстві
- в. це різниця між народжуваністю та іммігрантами
- г. залежить тільки від загальної чисельності населення, яка була різною у певні періоди історії

563. Тимчасові міграції:

- а. здійснюються з метою поїздки на роботу чи навчання щоденно, щотижнево, сезонно
- б. це переміщення населення, пов'язані зі зміною місця проживання
- в. за їх рахунок відбувається механічний приріст населення країни
- г. пов'язані зі зміною постійного місця проживання

564. Розселення населення:

- а. визначається тільки шляхом ділення кількості жителів країни чи адміністративної одиниці на їх площу
- б. процес розподілу населення на території

в. це населені пункти, які мають не менше 10 тис. жителів, більшість у яких становлять робітники і службовці

г. визначається шляхом множення кількості жителів країни чи адміністративної території на їх площу

565. Густота населення:

а. визначається шляхом множення кількості жителів країни чи адміністративної території на їх площу

б. процес розподілу населення на території

в. залежить, здебільшого, від природних умов, історичного розвитку, особливостей природного приросту населення, розміщення господарства

г. характеризується сукупністю населених пунктів (міст, селищ, сіл) різної величини та співвідношенням чисельності міських та сільських мешканців

566. Механічний приріст населення:

а. різниця між кількістю іммігрантів та народжених

б. із середини 90-х років й у перші роки XXI століття в Україні він є від'ємним

в. природне зменшення населення

г. ситуація, коли смертність перевищує народжуваність

567. Зовнішні міграції:

а. 70% усіх мігрантів в Україні переселяються в межах своїх областей

б. до них належать еміграція та імміграція

в. за їх рахунок відбувається природний приріст населення країни

г. здійснюються в межах країни між окремими регіонами, містами, селами, між містами й селами

568. Внутрішні міграції:

а. 70% усіх мігрантів в Україні переселяються в інші держави

б. це еміграція та імміграція

в. за їх рахунок відбувається механічний приріст населення країни

г. здійснюються в межах країни між окремими регіонами, містами, селами, між містами й селами

569. Корінний народ:

а. українці на території Канади

б. представники інших народів, які проживають на території даної країни

в. становить більшість в усіх областях України

г. нараховує понад 100 національностей в Україні

570. Рівень урбанізації:

а. зростання відбувається, в основному, за рахунок міграції жителів з міст у сільську місцевість

б. причиною його зниження є вищий у містах, ніж у селах, природний приріст населення

в. оцінюється за часткою міських жителів у загальній кількості населення

г. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох

571. Виберіть твердження, що характеризує агломерації:

а. серед них виділяють сільськогосподарські, несільськогосподарські та змішані

б. багато з них належали до так званих "неперспективних" сіл

- в. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох
- г. найменше їх сформувалось у Донецькій області

572. Яка природна зона материка Південна Америка є батьківщиною дерева гевеї, з якої добувають каучук?

- а. степи;
- б. прерії;
- в. екваторіальні ліси
- г. савани

573. Приховане безробіття:

- а. наявність у державі осіб працездатного віку, які не числяться на роботі
- б. характеризується існуванням громадян, що рахуються у штаті підприємства, яке практично не працює
- в. характерне для країн з розвинутою ринковою економікою, але не характерне для України
- г. рівень його в Україні на початку XXI століття становить 1% від чисельності трудових ресурсів

574. До енергетичних мінеральних ресурсів належать:

- а. фосфорити
- б. сірка
- в. нафта
- г. гідроресурси

575. До якого виду природних ресурсів належать джерела мінеральних вод, пам'ятки історії та культури?

- а. ресурсів для промисловості
- б. рекреаційних
- в. ресурсів для сільського господарства
- г. ресурсів для транспорту

576. З яким кольоровим металом пов'язана назва гір Анди?

- а. мідь
- б. олово
- в. золото
- г. срібло

577. Найважливішим видом паливних ресурсів, яким добре забезпечена Україна, є:

- а. кам'яне вугілля
- б. нафта
- в. природний газ
- г. горючі сланці

578. 70% розвіданих запасів нафти і газу в Україні зосереджено в нафтогазоносній провінції:

- а. Дніпровсько-Донецькій
- б. Передкарпатській
- в. Причорноморській
- г. Подільській

579. Серед областей України запасами урану багата:

- а. Львівська
- б. Кіровоградська
- в. Донецька
- г. Харківська

580. В Україні розташований найбільший у світі басейн:

- а. залізної руди
- б. уранової руди
- в. марганцевої руди
- г. алюмінієвої руди

581. Серед областей України запасами титанових руд виділяється:

- а. Житомирська
- б. Кіровоградська
- в. Донецька
- г. Львівська

582. Перша на території України залізниця:

- а. Львів-Чернівці
- б. Одеса-Балта
- в. Перемишль-Львів
- г. Перемишль-Чернівці

583. У структурі промисловості України більшу частку продукції дає:

- а. важка індустрія
- б. легка індустрія
- в. лісова промисловість
- г. харчова промисловість

584. Найбільше родовище видобутку нафти в Україні:

- а. Долинське (Івано-Франківська область)
- б. Анастасіївське (Сумська область)
- в. Богородчанське
- г. Шебелинське

585. Цим видом палива Україна достатньо забезпечена:

- а. вугіллям
- б. нафтою
- в. природним газом
- г. горючими сланцями

586. Найбільше родовище газу в Україні:

- а. Долинське (Івано-Франківська область)
- б. Анастасіївське (Сумська область)
- в. Богородчанське
- г. Шебелинське

587. Видобувають вугілля двома способами:

- а. відкритим (кар'єрним) і закритим (шахтним)
- б. фонтанним і шахтним
- в. відкритим (кар'єрним) і фонтанним
- г. фонтанним і насосним

588. Проблеми теплових електростанцій пов'язані з тим, що вони є великими забруднювачами перш за все:

- а. ґрунтів
- б. атмосфери
- в. техносфери
- г. літосфери

589. У структурі видобутку палива в Україні майже 72% припадає на:

- а. вугілля
- б. газ
- в. нафту та інші види палива
- г. горючі сланці

590. Найбільшими центрами вуглевидобутку у Львівсько-Волинському басейні є:

- а. Олександрія, Ватутіно
- б. Червоноград, Нововолинськ
- в. Ватутіно, Коростишів
- г. Новомосковськ, Коростишів

591. У натуральному вигляді цей вид палива не спалюється, а тільки після переробки:

- а. нафта
- б. газ
- в. вугілля
- г. торф

592. Який вид палива імпортується з Росії, Туркменистану?

- а. нафта
- б. газ
- в. вугілля
- г. торф

593. Частка АЕС в енергетичному балансі України становить:

- а. 68-52%
- б. Б 38-45%
- в. 4-3%
- г. 8-22%

594. Найбільші ТЕЦ в Україні побудовані у:

- а. Києві, Одесі, Харкові
- б. Добротворі і Ладизині
- в. Бурштині і Каховці
- г. Дніпродзержинську і Каневі

595. Теплові електростанції:

- а. є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
- б. позитивною стороною їх використання є невеликі об'єми палива, які вони споживають
- в. не вирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих відходів цих станцій
- г. при правильному проектуванні дають найдешевшу енергію

596. Атомні електростанції:

- а. є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
- б. негативною стороною їх використання є великі об'єми палива, які вони споживають
- в. не вирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих відходів цих станцій
- г. використовуються, в основному як пікові, тобто працюють в період найбільшого споживання енергії, а на ніч можуть вимикатись

597. Гідроелектростанції:

- а. вони є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
- б. позитивною стороною їх використання є невеликі об'єми палива, які вони споживають
- в. не вирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих відходів цих станцій
- г. при правильному проектуванні дають найдешевшу енергію

598. Вугілля:

- а. найбільший центр видобутку в Україні – Анастасіївське родовище (Сумська область)
- б. є основним видом палива, яким Україна цілком може забезпечити свої потреби
- в. споживається, в основному, у житлово-комунальному господарстві та хімічній промисловості, для якої воно є важливою сировиною
- г. основний район видобутку в Україні близько (80% загального обсягу) – Дніпровсько-Донецький

599. Найбільше підприємство з виробництва ртуті в Україні це:

- а. Костянтинівський завод
- б. Микитівський завод
- в. Побузький завод
- г. Миколаївський глиноземний завод

600. Найбільшим центром тракторобудування в Україні є:

- а. Київ
- б. Харків
- в. Чернігів
- г. Тернопіль

601. До найбільших центрів верстато- і приладобудування в Україні належить місто:

- а. Ромни
- б. Дніпропетровськ
- в. Олександрія
- г. Ковель

602. До найбільших центрів видобутку калійних солей в Україні належить:

- а. Артемівськ і Слов'янськ
- б. Калуш і Стебник
- в. Чернігів, Київ
- г. Черкаси, Рівне

603. Найбільшими виробниками хімічних волокон в Україні є підприємства:

- а. Донецька, Сєверодонецька, Запоріжжя
- б. Чернігова, Києва, Черкас
- в. Черкас, Рівного
- г. Сокалі і Шостки

604. Фосфорні добрива з привізних апатитів виробляють у:

- а. Слов'янську та Лисичанську
- б. Рівному і Черкасах
- в. Вінниці і Сумах
- г. Жидачеві, Понінці

605. Для отримання азотних добрив використовують:

- а. коксівний та природний газ
- б. калійні солі
- в. фосфорити
- г. нафту

606. На привізній сировині базується в Україні виробництво:

- а. бавовняних тканин
- б. шовкових тканин
- в. лляних тканин
- г. вовняних тканин

607. Основний район вирощування цукрового буряка:

- а. Полісся
- б. степ
- в. Передкарпаття
- г. лісостеп

608. Найвищі врожаї картоплі в Україні збирають:

- а. на Поліссі
- б. в Лісостепу
- в. в Степу
- г. в Карпатах

609. Грубововняне, шубне вівчарство поширене в:

- а. Карпатах, на Поліссі
- б. Лісостепу
- в. Криму
- г. тільки на Поліссі

610. Яка з галузей тваринництва розміщується біля міст?

- а. птахівництво
- б. бджолярство
- в. шовківництво
- г. вівчарство

611. Зона зернових і олійних культур із розвинутим овочівництвом, баштанництвом, виноградарством, скотарством, свинарством і вівчарством:

- а. лісостепова
- б. поліська
- в. степова
- г. приміського господарства

612. Яка сільськогосподарська зона є найбільшим виробником зерна і соняшника?

- а. лісостепова
- б. поліська
- в. степова
- г. приміського господарства

613. Провідною галуззю легкої промисловості є в Україні:

- а. текстильна
- б. хутрова
- в. шкіряно-взуттєва
- г. бавовняна

614. Найбільші льонокомбінати працюють у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах
- в. Рівному та Житомирі
- г. Луцьку і Києві

615. Шовкова промисловість розвинута у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах
- в. Рівному та Житомирі
- г. Львові і Києві

616. Вовняна промисловість розвинута у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах
- в. Чернігові, Кривому Розі, Одесі, Сумах
- г. Львові і Києві

617. Трикотажна промисловість розвинута у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Чернівцях, Івано-Франківську
- в. Чернігові, Луганську
- г. Києві, Житомирі, Харкові, Львові.

618. До водних видів транспорту можна віднести:

- а. трубопровідний
- б. річковий
- в. залізничний
- г. авіаційний

619. Цей вид транспорту доцільно використовувати тільки у містах-мільйонерах:

- а. трамвайний
- б. тролейбусний
- в. автобусний
- г. метро

620. Міждержавні зв'язки з Румунією, Словаччиною здійснюються по:

- а. Дніпру з Десною і Прип'яттю
- б. Південному Бугу
- в. Дністрі
- г. Дунаю

621. Автомобільний транспорт:

- а. забезпечує транспортування тільки рідких і газоподібних вантажів
- б. вигідний для використання на далеких відстанях
- в. для нього характерна висока маневреність
- г. має найнижчу собівартість перевезень

622. Трубопровідний транспорт:

- а. забезпечує транспортування тільки рідких і газоподібних вантажів
- б. вигідний для використання на коротких відстанях
- в. для нього характерна висока маневреність
- г. має найвищу собівартість перевезень

623. Річковий транспорт:

- а. вимагає надзвичайно великих затрат коштів на впорядкування природних шляхів
- б. має велику швидкість перевезень
- в. працює сезонно, а напрямки шляхів не завжди співпадають із потребами
- г. висока вартість, а тому він є переважно пасажирським

624. Каботаж:

- а. міжнародні перевезення морським транспортом
- б. не буває малим і великим
- в. плавання між портами однієї країни
- г. плата за здійснені морські перевезення

625. До найбільших центрів відпочинку і туризму на узбережжі Азовського моря належить:

- а. Ясиня
- б. Маріуполь
- в. Алушта
- г. Феодосія

626. Найвигідніше для країни, якщо в імпорті переважає:

- а. наукомістка готова продукція
- б. сировинна група товарів
- в. готова продукція хімії органічного синтезу
- г. електроенергія

627. Найменшого розвитку серед напрямів зовнішньої діяльності України поки що зазнав:

- а. експорт
- б. продаж ліцензій і патентів на наукові винаходи
- в. імпорт
- г. обмін робочою силою

628. Область є частиною історико-географічного регіону Волинь

- а. Хмельницька
- б. Вінницька
- в. Рівненська
- г. Київська

629. Область є частиною історико-географічного регіону Буковина

- а. Хмельницька
- б. Вінницька
- в. Чернівецька
- г. Київська

630. Область є частиною історико-географічного регіону Слобожанщина

- а. Хмельницька
- б. Чернігівська
- в. Харківська
- г. Кіровоградська

631. Область є частиною історико-географічного регіону Галичина

- а. Хмельницька
- б. Чернігівська
- в. Тернопільська
- г. Кіровоградська

632. Область є частиною історико-географічного регіону Поділля

- а. Житомирська
- б. Чернігівська
- в. Вінницька
- г. Кіровоградська

633. Область є частиною історико-географічного регіону Приазов'я

- а. Житомирська
- б. Миколаївська
- в. Донецька
- г. Одеська

634. Область є частиною історико-географічного регіону Південна Бессарабія

- а. Житомирська
- б. Миколаївська
- в. Одеська
- г. Херсонська

635. Крим є частиною українського історико-географічного регіону:

- а. Бессарабія
- б. Буджак
- в. Таврія
- г. Колхіда

636. Виберіть із переліку місто із чисельністю населення понад 1 млн. осіб

- а. Запоріжжя
- б. Кривий Ріг
- в. Одеса
- г. Львів

637. Виберіть із переліку місто із чисельністю населення понад 1 млн. ос. : [МС]

- а. Запоріжжя
- б. Маріуполь
- в. Харків
- г. Львів

638. Виберіть із переліку місто із найбільшою чисельністю населення

- а. Рівне
- б. Черкаси
- в. Кривий Ріг
- г. Кременчук

639. Важливий український порт на р.Дунай знаходиться у місті

- а. Очаків
- б. Білгород-Дністровський
- в. Ізмаїл
- г. Бердянськ

640. Важливий український порт на р.Дунай знаходиться у місті:

- а. Очаків
- б. Мелітополь
- в. Ізмаїл
- г. Бердянськ

641. У 2020 р. цей продукт вийшов на перше місце в товарній структурі експорту України:

- а. текстиль
- б. машини і устаткування
- в. продовольчі товари та сільськогосподарська продукція
- г. фармацевтична продукція

642. У 2020 р. сальдо зовнішньої торгівлі України із країнами ЄС було від'ємним за рахунок імпорту у першу чергу великої кількості: [МС]

- а. металів і виробів із них
- б. одягу і текстилю
- в. машин, устаткування і транспорту
- г. мінеральних продуктів

643. Виберіть із наведеного переліку атомну електростанцію:

- а. Каховська
- б. Трипільська
- в. Південноукраїнська
- г. Бурштинська

644. Виберіть із наведеного переліку гідроелектростанцію

- а. Південноукраїнська
- б. Трипільська
- в. Каховська
- г. Бурштинська

645. Виберіть із наведеного переліку дериваційну гідроелектростанцію:

- а. Південноукраїнська
- б. Трипільська
- в. Теремле-Ріцька
- г. Бурштинська

646. Найбільш сприятливими умовами для розвитку вітроенергетики характеризується

- а. Полісся
- б. Поділля
- в. Причорномор'я і Приазов'я
- г. Слобожанщина

647. Гірське місто України - це

- а. Коломия
- б. Мукачеве
- в. Сколе
- г. Іршава

648. Найбагатший на водні, гідро- та лісові ресурси

- а. Північно-Західний економічний район
- б. Подільський економічний район
- в. Поліський економічний район
- г. Карпатський економічний район

649. Паливно-енергетичний комплекс базується на виробництві електроенергії на Ладизинській ДРЕС, Хмельницькій АЕС, Дністровських ГЕС у

- а. Центральному економічному районі
- б. Карпатському економічному районі
- в. Центральному економічному районі
- г. Подільському економічному районі

650. Металургійний комплекс спеціалізується, в основному, на видобутку і збагаченні руд Керченського залізорудного басейну та Миколаївського глиноземного заводу, що переробляє імпортні боксити, у

- а. Придніпровському економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Донецькому економічному районі
- г. Подільському економічному районі

651. Великий залізничний вузол Волинської області: [МС]

- а. Олика
- б. Шацьк
- в. Ковель
- г. Любешів

652. Великий залізничний вузол Рівненської області: [МС]

- а. Красне
- б. Ходорів
- в. Здолбунів
- г. Кременчук

653. Курорт у Закарпатській області: [МС]

- а. Східниця
- б. Хмільник
- в. Шаян
- г. Медобори

654. Курорт у Львівській області: [МС]

- а. Східниця
- б. Хмільник
- в. Шаян
- г. Медобори

655. Курорт у Івано-Франківській області: [МС]

- а. Черче
- б. Хмільник
- в. Шаян
- г. Медобори

656. У сільській місцевості нашої країни депопуляція спостерігається з:

- а. 1993 року
- б. 1979 року
- в. 1991 року
- г. 2003 року.

657. Чому оборона східних кордонів України ускладнена

- а. через те, що більшість з них рівнинні
- б. через те, що більшість з них річкові

- в. через те, що більшість з них гірські
- г. через те, що більшість з них озерні

658. Яке з великих міст Донбасу унаслідок російської окупації в 2014 р. опинилося поза контролем українського уряду

- а. Макіївка
- б. Бахмут
- в. Маріуполь
- г. Лисичанськ

659. Західна база військово-морського флоту України знаходиться у

- а. Одесі
- б. Бердянську
- в. Маріуполі
- г. Білгороді-Дністровському

660. Азовська база військово-морського флоту України знаходиться у

- а. Бердянську
- б. Одесі
- в. Маріуполі
- г. Білгороді-Дністровському

661. Столицею українського державного утворення нетривалий час був

- а. Хуст
- б. Бахмут
- в. Дрогобич
- г. Рахів

662. Складові частини народу, які зберігають свої особливості у побуті, мові, традиціях, матеріальній і духовній культурі, називають:

- а. етнографічною групою;
- б. національною меншиною
- в. нацією
- г. конфесією.

663. До міських населених пунктів в Україні належать:

- а. тільки міста
- б. міста і селища міського типу
- в. тільки смт
- г. міста і села.

664. Абсолютні висоти Закарпатської рівнини коливаються зазвичай у межах:

- а. 100–120 м;
- б. 200–300 м;
- в. 250–350 м
- г. 400–500 м

665. На початок XXI століття в міських населених пунктах України проживало:

- а. 67% населення
- б. 34% населення
- в. 22,8% населення
- г. 46,5% населення

666. Найвисокогірнішою в Українських Карпатах є сніголавинна метеорологічна станція:

- а. Плай;
- б. Яремче;
- в. Рахів;
- г. Пожижевська

667. Рівень безробіття за підходами МОП на початку XXI століття в Україні становив:

- а. 9,2%
- б. 37,8%
- в. 22,8%
- г. 46,5%

668. До працедефіцитних областей України належать:

- а. Волинська
- б. Запорізька
- в. Закарпатська
- г. Івано-Франківська

669. Найбільших втрат населення Україна зазнавала в періоді:

- а. 1932-1933 років
- б. 1918-1921 років
- в. 1959-1993 років
- г. 1979-1990 років

670. Гора Близниця Велика – найвища вершина масиву Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Черногора;
- в. Скибові Ґорґани;
- г. Чивчинські гори

671. Жінки в Україні становлять:

- а. 53,7%
- б. 46,3%
- в. 50%
- г. 9,2%.

672. Гора Гутин Томнатик (2016 м) знаходиться у масиві Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Черногора;
- в. Рахівські гори;
- г. Чивчинські гори

673. Постійні внутрішні міграції в нашій країні останнім часом в основному (40%) спрямовані:

- а. з села в місто
- б. між; селами
- в. з міста в сільську місцевість
- г. з малих міст у великі

674. Маятникові міграції, здебільшого, здійснюються:

- а. з села, малих міст у великі
- б. між селами
- в. з міста в сільську місцевість
- г. між великими містами

675. Якими були причини перших еміграційних потоків до Америки в кінці XIX — на початку XX століття:

- а. Релігійні
- б. економічні
- в. Політичні
- г. між великими містами

676. Українське населення колишніх республік СРСР називають:

- а. західною діаспорою
- б. східною діаспорою
- в. політичною нацією
- г. етнографічною групою

677. За межами України нині проживає українців:

- а. 7 млн.
- б. 4 млн.
- в. 11 млн.
- г. 47 млн.

678. Вкажіть країну з найчисельнішою східною діаспорою:

- а. Канада
- б. Росія
- в. США
- г. Бразилія

679. Країни з найчисельнішою західною діаспорою:

- а. США
- б. Казахстан
- в. Бразилія
- г. Молдова

680. Частка українців у Тернопільській області становить:

- а. 78%
- б. 57%
- в. 98%
- г. 73%

681. У 1988 році в Україні прийнятий закон про українську мову, а у конституції в 1996 році закріплено державний статус тільки:

- а. української мови
- б. української і російської мов
- в. російської мови
- г. української і білоруської мов

682. На теренах Закарпатської області компактно проживають:

- а. чехи, угорці, румуни, словаки
- б. греки, албанці
- в. кримські татари караїми та гагаузи
- г. білоруси і молдавани

683. Представників народу, що проживають за межами території національної держави, називають:

- а. етнографічною групою
- б. корінним народом
- в. національно меншиною
- г. нацією

684. Як називається найвища вершина африканського материка?

- а. Кіліманджаро;
- б. Кенія;
- в. Атлас;
- г. Карасімібі

685. Етнографічні групи українців, що найкраще зберегли свою самобутність, проживають у:

- а. Південному етнографічному районі
- б. Карпатському районі
- в. Середньонадніпрянському районі
- г. Слобожанщині

686. Гуцульщина займає:

- а. територію між річками Лімницею і Сяном
- б. території, що лежать на південний схід від річки Лімниці у гірських частина трьох областей
- в. території, що знаходяться в межах Словаччини і Польщі
- г. поліські райони Сумщини і Чернігівщини

687. В північно-західній частині Українських Карпат невелика кількість водних потоків належить до системи річки Сян — притоки:

- а. Дністра;
- б. Тиси;
- в. Вісли;
- г. Західного Бугу

688. Слобожанщина охоплює:

- а. Житомирську і Запорізьку області
- б. Тернопільську, Хмельницьку, Вінницьку області
- в. Харківську і Луганську області, а також прилеглі райони Сумської, Полтавської, Січеславської

(Дніпропетровської) та Донецької
г. поліські райони Сумщини і Чернігівщини

689. Процес зростання кількості міст і міського способу життя називається:

- а. агломерацією
- б. урбанізацією
- в. міграцією
- г. депопуляцією

690. Етнічна меншина України, представники якої розселені переважно в Одеській області

- а. болгар
- б. албанці
- в. шведи
- г. греки

691. Етнічна меншина України, представники якої розселені переважно в Чернівецькій і Закарпатській областях

- а. румуни
- б. угорці
- в. молдавани
- г. словаки

692. Етнічна меншина України, представники якої розселені переважно в приазовській частині Донецької області

- а. греки
- б. угорці
- в. молдавани
- г. болгар

693. Етнічна меншина України, колись численні представники якої розселені переважно в містах і зазнали геноциду в середині ХХ ст.

- а. євреї
- б. угорці
- в. молдавани
- г. болгар

694. У минулому друга етнічна меншина історико-географічного регіону Галичина, але внаслідок масового обміну населення у середині ХХ ст. її представники становлять незначну за чисельністю групу населення України

- а. поляки
- б. євреї
- в. литовці
- г. чехи

695. Найбільшою правою притокою Дністра є:

- а. Свіча;
- б. Стрий;
- в. Бистриця;
- г. Лімниця

696. Водоспади Українських Карпат Манявський, Бухтівецький, Черникський належить до система річки:

- а. Лімниці;
- б. Свічі;
- в. Лукви;
- г. Бистриці

697. Другу за величиною після Дністра систему північно-східного макросхилу Українських Карпат становить система річки:

- а. Латориці;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Бистриці

698. Діаспора:

- а. буває постійною і тимчасовою;
- б. це еміграція та імміграція;
- в. населення, що живе у розсіянні, за межами території національної держави;
- г. українська повністю сформувалась не у результаті еміграційних процесів.

699. Найбільшою лівою притокою Дунаю є:

- а. Прут;
- б. Тиса;
- в. Сірет;
- г. Сучава

700. Національна (етнічна), меншина:

- а. українці на території України;
- б. представники корінного народу, які проживають на території національної держави;
- в. становить більшість в усіх областях України;
- г. найчисельнішою з них в Україні є молдовани.

701. Етноцид українців:

- а. цілеспрямована боротьба метрополії проти української мови й культури;
- б. фізичне винищення народу;
- в. створення атмосфери неперестигності і безперспективності російської мови;
- г. голодомор 1932-1933 років, нищення інтелігенції, масові депортації.

702. Геноцид:

- а. цілеспрямоване боротьба метрополії проти української мови і культури;
- б. не стосується фвичного винищення корінного народу;
- в. створення атмосфери не престижності і безперспективності української мови;
- г. голодомор 1932-1933 років, нищення інтелігенції, масові депортації.

703. Корінні національні меншини:

- а. складові частини народу, які зберегли деякі особливості у побуті, мові, традиціях, матеріальній і духовній культурі;
- б. до них не належать кримські татари, караїми та гагаузи;

- в. гуцули, бойки, лемки, поліщуки, литвини;
- г. представники тих національних меншин, що проживають на своїй етнічній території.

704. Етнографічні групи:

- а. складові частини народу, які зберегли деякі особливості у побуті, мові, традиціях, матеріальній і духовній культурі
- б. кримські татари, караїми та гагаузи;
- в. гуцули, бойки, лемки, поліщуки, подоляни, литвини;
- г. представники тих національних меншин, що проживають на своїй етнічній території.

705. Етнографічні землі (райони):

- а. території, які заселені окремими етнографічними групами;
- б. виділення, пов'язане не з проживанням на цих теренах певної етнографічної групи українців, а, як правило, з історичною долею певної території впродовж століть української історії;
- в. найчастіше успадковують колишній адміністративно-територіальний поділ;
- г. території, які відрізняються певними культурно-побутовими ознаками населення.

706. Найбільшим за площею серед озер Українських Карпат є:

- а. Гірське око;
- б. Синевир;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

707. У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна є частиною:

- а. складчастих споруд герцинської складчастості;
- б. Балтійського кристалічного щита;
- в. альпійських споруд Європейського Середземномор'я;
- г. складчастих споруд каледонської складчастості

708. До вулканічного типу озер Карпат належить:

- а. Липовецьке;
- б. Солоне;
- в. Апшинецьке
- г. Ворожеска

709. Безробітні:

- а. до них належать ті, що вчаться після 15-ти років, військовій строковій службі;
- б. особи у віці 15-70 років (зареєстровані та незареєстровані в державній службі зайнятості), які не мали роботи (прибуткового заняття), шукають роботу і готові приступити до роботи за наймом або на власному підприємстві;
- в. особи, що самостійно забезпечували себе роботою або безкоштовно працювали у сімейному бізнесі;
- г. в Україні на початку XXI століття вони становить близько 55,8% від економічно; активного населення.

710. Особливо селенебезпечним є басейн річки:

- а. Сян;
- б. Сірет;

- в. Луква;
- г. Черемош

711. Праценадлишковий регіон:

- а. не характеризується значним надлишком трудових ресурсів, який сформувався переважно через недостатній розвиток промислового виробництва;
- б. люди змушені в пошуках роботи мігрувати з регіону, виїжджати на сезонні роботи за кордон чи східні області країни;
- в. виникнення його зумовлене малосприятливою демографічною ситуацією, розвитком господарства, де переважають галузі, що потребують великої кількості робочих рук;
- г. таким є південний регіон V країни.

712. Відносно працедефіцитний регіон в Україні:

- а. характеризується значним надлишком трудових ресурсів, який сформувався переважно через недостатній розвиток промислового виробництва;
- б. люди змушені в пошуках роботи мігрувати з регіону, виїжджати на сезонні роботи за кордон чи східні області країни;
- в. виникнення його жодним чином не зумовлене малосприятливою демографічною ситуацією, розвитком господарства, де переважають галузі, що потребують великої кількості робочих рук;
- г. таким є південний регіон України.

713. Чисельність населення може зростати за рахунок:

- а. еміграції
- б. додатнього природного приросту населення;
- в. від'ємного сальдо міграцій;
- г. депопуляції.

714. Сукупність процесів народжуваності і смертності це:

- а. відтворення населення
- б. статеві-вікова структура населення
- в. демографічна криза
- г. демографічний вибух

715. Швидке зростання чисельності населення у XX столітті це:

- а. відтворення населення
- б. статеві-вікова структура населення
- в. демографічна криза
- г. демографічний вибух.

716. Різниця між народжуваністю й смертністю називається:

- а. еміграцією
- б. імміграцією;
- в. природним приростом населення;
- г. механічним приростом населення.

717. В основі Передкарпатської передгірної височини лежить:

- а. Скибова зона Карпат;
- б. крайовий прогин;

- в. Кросненська зона Карпат;
- г. зона Полонинсько-Чорногірських покривів

718. Демографічна політика, спрямована на обмеження народжуваності, проводиться у:

- а. розвинутих країнах;
- б. постсоціалістичних країнах Європи;
- в. країнах Африки;
- г. розвинутих країнах Європи.

719. Демографічний процес:

- а. це зміна частки міських жителів;
- б. характеризує зайнятість населення;
- в. характеризує причини змін чисельності населення;
- г. його наслідками завжди є усі відмінності у середній густоті населення.

720. Виберіть твердження, що відповідає значенню "Природний приріст населення":

- а. характеризує співвідношення між кількістю емігрантів та іммігрантів;
- б. не є основним процесом, що впливає на зміну кількості населення у стабільному суспільстві;
- в. це різниця між народжуваністю та смертністю;
- г. залежить тільки від загальної чисельності населення, яка була різною у певні періоди історії.

721. Відносна величина (коефіцієнт) природного приросту населення:

- а. характеризує співвідношення між кількістю всіх народжених і померлих у країні за рік;
- б. дозволяє порівняти темпи приросту населення у двох містах з різною чисельністю населення;
- в. не визначається у тисячних частках;
- г. у двох країнах з однаковою демографічною ситуацією, але дуже відмінною чисельністю жителів, має однакові значення.

722. Демографічний вибух:

- а. сукупність процесів народжуваності і смертності, що забезпечують відтворення нових поколінь;
- б. характеризує надзвичайно швидкі темпи зростання чисельності населення;
- в. спостерігається тільки з кінця XX століття;
- г. може бути розширеним, простим і звуженим.

723. Відтворення населення:

- а. сукупність процесів народжуваності і смертності, що забезпечують відтворення нових поколінь;
- б. характеризує тільки надзвичайно швидкі темпи зростання чисельності населення;
- в. спостерігається тільки з початку XX століття;
- г. може бути лише звуженим.

724. Демографічний перехід:

- а. відображає порядок закономірних послідовних змін у процесах народжуваності, смертності і природного приросту населення в міру соціально-економічного розвитку країн;
- б. характеризує надзвичайно швидкі темпи зростання чисельності населення;
- в. спостерігається з початку XX століття;

г. характеризується тільки двома фазами різних співвідношень величин народжуваності і смертності.

725. Перша фаза демографічного переходу:

- а. не була характерна для всіх регіонів світу впродовж століть;
- б. характеризує надзвичайно швидкі темпи зростання чисельності населення;
- в. спостерігається з початку ХХ століття в усіх країнах;
- г. характеризується тим, що чисельність населення зростала дуже повільно.

726. Місто України, в якому угорці утворюють відносну більшість населення

- а. Берегове
- б. Мукачеве
- в. Ужгород
- г. Виноградів

727. Місто України, в якому румуни утворюють абсолютну більшість населення

- а. Герца
- б. Мукачеве
- в. Хотин
- г. Виноградів

728. Місто України, в якому болгари утворюють відносну більшість населення

- а. Болград
- б. Рені
- в. Хотин
- г. Білгород-Дністровський

729. Місто України, крупний центр сільськогосподарського машинобудування

- а. Кропивницький
- б. Бердичів
- в. Городенка
- г. Дрогобич

730. Селище України, важливий деревообробний центр Карпатського регіону

- а. Брошнів-Осада
- б. Великий Березний
- в. Східниця
- г. Стара Сіль

731. Статеві-вікова структура населення:

- а. різниця між кількістю емігрантів та іммігрантів;
- б. певне співвідношення між населенням різного віку та статі;
- в. природне зменшення населення;
- г. не зумовлюється біологічними особливостями організму чоловіків та жінок, професіями, що часто небезпечні для здоров'я та життя.

732. Міграція:

- а. це переміщення населення, які пов'язані зі зміною місця проживання;
- б. це еміграція та імміграція;

- в. не буває постійною;
- г. здійснюється тільки в межах країни між окремими регіонами.

733. Для забезпечення своїх потреб людина вступає у взаємодію з природою, виготовляючи і творячи матеріальні та духовні цінності і блага, тобто займається:

- а. натуральним господарством;
- б. господарською діяльністю;
- в. товарним господарством;
- г. господарською спеціалізацією.

734. До виробничої інфраструктури належить:

- а. вантажний транспорт, матеріально-технічне постачання
- б. пасажирський транспорт, кредитування та страхування
- в. науковий і соціально-побутовий комплекси
- г. рекреаційний комплекс.

735. Яка спільна риса в системі розселення Німеччини і України?

- а. переважає сільське населення в західних регіонах
- б. переважає міське населення в західних регіонах
- в. столиця є меншим містом із п'яти найбільших міст країни
- г. є низка яскраво виражених регіональних центрів суспільно-географічних районів

736. Чому Німеччина відмовилася від видобутку кам'яного вугілля?

- а. через його низьку якість
- б. через малий попит на світовому ринку
- в. через дефіцит робочої сили
- г. через екологічні причини, надмірне забруднення атмосфери унаслідок його використання в енергетиці і промисловості

737. Цінності індивідуалізму, малодітні сім'ї, орієнтування на особисті кар'єру і дозвілля – характерні риси німецького суспільства. Через це в країні спостерігається

- а. збільшується роль промисловості в економіці
- б. відбувається деурбанізація
- в. демографічні процеси, за яких народжуваність перевищує смертність
- г. криза інституту сім'ї і низька народжуваність

738. Найбільшою із національних меншин Німеччини є

- а. турки
- б. курди
- в. араби-сирійці
- г. чехи

739. Всього у ФРН три міста-мільйонери — Берлін (3,6 млн ос.), Гамбург (1,8) та

- а. Мюнхен
- б. Ганновер
- в. Дюссельдорф
- г. Дрезден

740. Випуск однорідної продукції підприємством називається:

- а. спеціалізацією;
- б. концентрацією
- в. комбінуванням;
- г. кооперуванням.

741. Поєднання на одному підприємстві декількох виробництв називається:

- а. спеціалізацією;
- б. концентрацією;
- в. комбінуванням;
- г. кооперуванням.

742. Для машинобудівного комплексу найхарактернішою формою організації виробництва є:

- а. комбінування;
- б. кооперування;
- в. дуже широка спеціалізація;
- г. деконцентрація.

743. Зосередження виробництва на великих підприємствах називається:

- а. спеціалізацією;
- б. концентрацією;
- в. комбінуванням;
- г. кооперуванням.

744. Для металургійного комплексу найхарактернішою формою організації виробництва є

- а. комбінування;
- б. кооперування;
- в. дуже широка спеціалізація;
- г. деконцентрація.

745. Організація виробничих зв'язків між підприємствами для випуску певної продукції називається:

- а. спеціалізацією;
- б. концентрацією;
- в. комбінуванням
- г. кооперуванням.

746. Концентрація:

- а. випуск підприємством однорідної продукції;
- б. за формою вона може бути подетальною і предметною;
- в. зосередження виробництва на великих підприємствах;
- г. зростання її не відбувається за рахунок розширення діючих підприємств, будівництва нових великих підприємств або об'єднання декількох малих.

747. Спеціалізація:

- а. випуск підприємством однорідної продукції;
- б. за формою вона не може бути подетальною і предметною;
- в. зосередження виробництва на великих підприємствах;
- г. зростання її відбувається за рахунок розширення діючих підприємств, будівництва нових великих підприємств або об'єднання декількох малих.

748. Кооперування:

- а. поєднання на одному підприємстві (комбінаті) кількох виробництв, що можуть належати до різних галузей промисловості;
- б. організація виробничих зв'язків між підприємствами для випуску певної продукції;
- в. найрозвинутіше у галузях, що виробляють просту продукцію, не характерне для машинобудування;
- г. ґрунтується на комплексній переробці вихідної сировини, відходів виробництва або послідовній технологічній обробці сировини.

749. Комбінування:

- а. поєднання на одному підприємстві (комбінаті) кількох виробництв, що можуть належати до різних галузей промисловості;
- б. організація виробничих зв'язків між підприємствами для випуску певної продукції;
- в. найрозвинутіше у галузях, що виробляють складну продукцію, особливо у машинобудуванні;
- г. не стосується комплексної переробки вихідної сировини, відходів виробництва або послідовної технологічної обробки сировини.

750. Фактори розміщення господарства:

- а. чинники, які зумовлюють найефективніше функціонування підприємств і установ у даному місці;
- б. принципи територіальної політики держави;
- в. їх врахування спричиняє найбільші затрати на виробництво і транспортування продукції;
- г. головні напрямки розвитку господарства і суспільства в цілому щодо їх розміщення.

751. Принципи розміщення господарства:

- а. чинники, які зумовлюють найефективніше функціонування підприємств і установ у даному місці;
- б. основні положення територіальної політики держави;
- в. їх врахування забезпечує найменші затрати на виробництво і транспортування продукції;
- г. головні напрямки розвитку господарства і суспільства в цілому щодо галузевої структури.

752. Промисловий вузол:

- а. найпростіший елемент територіальної організації промисловості;
- б. промисловий комплекс, який охоплює одне велике місто або декілька порівняно близько розташованих промислових центрів і пунктів;
- в. для нього не характерне тісне поєднання взаємопов'язаних (технологічно, через комбінування і кооперування) підприємств;
- г. скупчення промислових агломерацій, центрів та пунктів на певній великій території.

753. Із рослинних угруповань, характерних для території України, найменше збереглися:

- а. ліси;
- б. болотяна рослинність;
- в. степи;
- г. альпійські луки.

754. Вздовж Азово-Чорноморського узбережжя, від гирла Дунаю до Керченського півострова, простяглися:

- а. полиново-злакові степи;
- б. лучні степи;
- в. вологі степи;
- г. альпійські луки.

755. Рослини, що значний період проводять у стані спокою у вигляді цибулин, бульб, кореневищ:

- а. ефемери;
- б. ксерофіти;
- в. ефемероїди;
- г. екзоти.

756. Рослини, що мають потужну кореневу систему, а також вузьке листя, часто опушене або вкрите восковим нальотом для зменшення транспірації:

- а. ефемери;
- б. ксерофіти;
- в. ефемероїди;
- г. екзоти.

757. Рослини, які збереглися з давніх геологічних епох і проростають на невеликій території, називаються:

- а. ендеміками;
- б. екзотами;
- в. реліктами;
- г. ефемерами.

758. Найбагатші за різноманітністю флори серед лук:

- а. гірські;
- б. суходільні;
- в. заплавні;
- г. низинні.

759. Карпатська гірська країна простяглася велетенською дугою від Братіслави до Залізних Воріт на:

- а. 110 км;
- б. 280 км;
- в. 1200 км;
- г. 1500 км

760. Так звана мамонтова фауна існувала:

- а. в антропогені;
- б. у неогені;
- в. у середині палеогену;
- г. у мезозої.

761. Найбільше поширені качки, чаплі, бугаї, плиски:

- а. у сухих степах;
- б. у лісах Полісся;
- в. на Азово-Чорноморському узбережжі;
- г. у Карпатах.

762. До рекреаційних ресурсів не належать:

- а. запаси мінеральних вод;
- б. гірські ландшафти Карпат та Криму;
- в. пам'ятки історії, архітектури;
- г. родовища мінеральної сировини.

763. Найдавніший заповідник на території України — Асканію-Нову — було закладено у:

- а. 1980 р;
- б. 1898 р;
- в. 1976 р;
- г. 1910 р.

764. Найдавніший природний національний парк на території України було засновано у:

- а. 1980 р;
- б. 1898 р;
- в. 1976 р;
- г. 1910 р.

765. Для збереження одного або декількох видів рослин чи інших компонентів природи створюють:

- а. національні парки;
- б. заказники;
- в. заповідники;
- г. біосферні заповідники.

766. Найбільшим за площею національним природним парком в Україні є:

- а. Подільські Товтри;
- б. Шацький;
- в. Карпатський;
- г. Синевир.

767. У північно-західній частині Волинського Полісся, на вододільних теренах між Західним Бугом і Прип'яттю, розміщений національний природний парк:

- а. Подільські Товтри;
- б. Шацький;
- в. Святі гори;
- г. Синевир.

768. Мальовничі схили Донецького кряжу та річкової долини Сіверського Дінця охоплює національний природний парк:

- а. Синевир;
- б. Шацький;
- в. Святі гори;
- г. Подільські Товтри.

769. У верхів'ї річок Ріки та Теремлі, де абсолютні висоти сягають 1600-1700 м н. р. м., розміщений національний природний парк:

- а. Синевир;
- б. Шацький;

- в. Святі гори;
- г. Подільські Товтри.

770. На Південному узбережжі Криму розміщений заповідник:

- а. Горганський;
- б. Дунайські плавні;
- в. Карадазький;
- г. Подільські Товтри.

771. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від Братіслави до річки Попрад називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

772. Надмірне зрошення призводить до:

- а. утворення ярів;
- б. посилення вітрової ерозії;
- в. вторинного засолення ґрунтів;
- г. окислення ґрунтів.

773. Клімат стає сухішим через:

- а. викиди оксидів сірки, фосфору;
- б. зростання концентрації вуглекислого газу в атмосфері;
- в. підвищений вміст пилу;
- г. вирубування лісів.

774. Причиною кислотних дощів є:

- а. викиди оксидів сірки, фосфору;
- б. зростання концентрації вуглекислого газу в атмосфері;
- в. підвищений вміст пилу;
- г. вирубування лісів.

775. Катастрофічні паводки на Дністрі, Пруті, Тисі почастишали внаслідок:

- а. будівництва водосховищ;
- б. скидання промислових стоків у річки;
- в. вирубування лісів;
- г. зростання концентрації вуглекислого газу в атмосфері.

776. Процеси підтоплення прилеглих земель, замулення, цвітіння води, поширення хвороботворних мікроорганізмів є наслідком:

- а. будівництва водосховищ на рівнинних річках з повільною течією;
- б. тільки скидання промислових стоків у річки;
- в. вирубування лісів;
- г. будівництва водосховищ на гірських річках.

777. 75% території розорано в межах:

- а. Степу;
- б. Лісостепу;

- в. Мішаних лісів;
- г. Широколистяних лісів.

778. Заходи, спрямовані на відновлення родючості земель, називають:

- а. рекультивацією;
- б. меліорацією;
- в. ерозією;
- г. агрономією.

779. Для боротьби з ярами:

- а. насаджують лісосмуги;
- б. укріплюють схили рослинністю;
- в. укріплюють береги дамбами;
- г. розорють схили вздовж.

780. Для боротьби з вітровою ерозією:

- а. насаджують лісосмуги;
- б. укріплюють схили рослинністю;
- в. укріплюють береги дамбами;
- г. розорють схили вздовж.

781. Площа лісів від усієї території України становить:

- а. 14,3%;
- б. 29%;
- в. 72%;
- г. 54%.

782. Стійкими до вітровалів і буреломів є:

- а. ялини;
- б. смереки;
- в. буки;
- г. вільха сіра.

783. Оскільки екологічні проблеми стосуються всіх оболонок Землі, мають просторові відмінності, то їхнім вивченням займається й окрема галузь географічної науки:

- а. рекреаційна географія;
- б. геоекологія;
- в. політологія;
- г. соціальна географія.

784. Для оцінки геоекологічної ситуації важливу роль відіграє налагодження постійного контролю за станом довкілля, який називають:

- а. ГДК;
- б. моніторингом;
- в. ГДН;
- г. охороною.

785. Для відновлення родючості земель, зайнятих кар'єрами, териконами, ярами, науковцями розроблена ціла система заходів, проведення яких називають:

- а. меліорацією;
- б. моніторингом;
- в. рекультивацією;
- г. моніторингом.

786. Сучасна флора України, в основному, сформувалася:

- а. у першій половині мезозойської ери;
- б. після четвертинних материкових зледенінь;
- в. у кінці архею;
- г. після виникнення голонасінних.

787. Сучасних рис рослинний покрив нашої країни почав набувати:

- а. У другій половині мезозойської ери, після виникнення покритонасінних;
- б. тільки після четвертинних материкових зледенінь;
- в. у кінці архею;
- г. після виникнення голонасінних.

788. Луки:

- а. характеризується трав'яно-моховими угрупованнями;
- б. у видовому складі переважають осоки, очерет, рогіз, хвоц річковий тощо;
- в. характерні зарості, лози, а також злаковий травостій;
- г. флора не пов'язана з трав'яно-ліською, степовою.

789. Тварини степів:

- а. із птахів до них належать: рябчик, тетерев, глухар, шпак;
- б. особливо їх багато в гірському Криму;
- в. із ссавців: сірий ховрах, сірий хом'як, степовий тхір, кам'яна куниця, дикий кролик;
- г. не пристосовані жити на відкритих просторах в умовах сухого клімату.

790. Екологічна криза характеризується тим, що:

- а. негативні наслідки впливу людини проявилися у всіх геосферах і географічній оболонці в цілому;
- б. використання природи здійснюється так, щоб зберегти її для нащадків;
- в. використання природи здійснюється так, щоб не руйнувати і не знищувати її, а зберегти для нащадків;
- г. не виникає ніякої загрози середовищу життя людини.

791. Раціональне використання природи характеризується тим, що:

- а. негативні наслідки впливу людини проявилися у всіх геосферах і географічній оболонці в цілому;
- б. використання природи здійснюється так, щоб зберегти її для нащадків;
- в. знищується природна рослинність (особливо в горах);
- г. виникає певна загроза середовищу життя людини.

792. Причиною змиву ґрунтів, утворення ярів, зсувів може бути:

- а. переосушення зволжених ґрунтів;
- б. поперечне, а не поздовжнє розорювання схилів;
- в. відвальне розорювання ґрунтів на плоских поверхнях;
- г. знищення природної рослинності (особливо в горах).

793. Причиною розвівання верхнього збагаченого гумусом шару ґрунту вітром (вітрової ерозії) може бути:

- а. перезволоження ґрунтів;
- б. поздовжнє розорювання схилів гір;
- в. відвальне розорювання ґрунтів на плоских поверхнях;
- г. знищення природної рослинності (особливо в горах).

794. Внаслідок надмірного вирубування лісів:

- а. збільшилась водність річок;
- б. відбувається процес замулення водосховищ, цвітіння води, поширення хвороботворних мікроорганізмів;
- в. почастишали катастрофічні паводки у басейнах Дністра, Пруту та Тиси;
- г. спостерігається підтоплення прилеглих земель.

795. Величезні водосховища, що побудовані на Дніпрі спричинили те, що:

- а. зменшилась водність річок;
- б. відбувається процес замулення водосховищ, цвітіння води, поширення хвороботворних мікроорганізмів;
- в. почастишали катастрофічні наводки у басейнах Дністра, Пруту та Тиси;
- г. не спостерігається підтоплення прилеглих земель.

796. З метою рекультивації земель:

- а. не потрібно окремо збирати ґрунтовий шар і зберігають його;
- б. використовують очисні споруди і пристосування;
- в. введено гранично допустимі концентрації вмісту окремих сполук;
- г. терасують і покривають шаром родючої землі терикони шахт.

797. З метою збереження чистоти повітря і вод:

- а. окремо збирають ґрунтовий шар і зберігають його;
- б. використовують очисні споруди і пристосування;
- в. не відслідковують гранично допустимі концентрації вмісту окремих сполук;
- г. терасують і покривають шаром родючої землі терикони шахт.

798. Державний заповідник:

- а. природоохоронний об'єкт, у якому заборонені певні види господарської діяльності;
- б. природоохоронний об'єкт, у якому не тільки охороняють рослинний і тваринний світ, рідкісні утвори неживої природи, а й вивчають їх;
- в. створюють для збереження одного або декількох видів тварин чи рослин, окремих компонентів природи;
- г. його не можна вважати своєрідним науковим закладом.

799. Заказник:

- а. природоохоронний об'єкт, у якому заборонені певні види господарської діяльності;
- б. природоохоронний об'єкт, у якому не тільки охороняють рослинний і тваринний світ, рідкісні утвори неживої природи, а й вивчають їх;
- в. створюють для збереження не тільки одного або декількох видів тварин чи рослин, окремих компонентів природи;
- г. це своєрідний науковий заклад.

800. Національний природний парк:

- а. природоохоронний об'єкт, у якому охорона природи поєднується з відпочинком людей у малозмінених природних умовах;
- б. природоохоронний об'єкт, у якому не тільки охороняють рослинний і тваринний світ, рідкісні утвори неживої природи, а й вивчають їх;
- в. створюють для збереження одного або декількох видів тварин чи рослин, окремих компонентів природи;
- г. основна частина території (90%) виконує природоохоронні функції.

801. Найменші ПТК називають:

- а. ландшафтами;
- б. фаціями;
- в. урочищами;
- г. місцевостями.

802. Найменші ПТК, що є неповторними в географічній оболонці, називають:

- а. ландшафтами;
- б. фаціями;
- в. урочищами;
- г. місцевостями.

803. Південна межа зони проходить по лінії Новоселиця — Сокиряни — Ушиця — Шепетівка — Житомир — Київ — Ніжин — Батурин — Глухів:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

804. У рельєфі характерні горби, які називають могилами:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

805. Поширені чорноземи, які поступово переходять у каштанові ґрунти, у межах:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

806. У заплавах річок ліси переважно з дуба, береста і верби у:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

807. Гірська система у центральній частиш Європи:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

808. Гірська система на півдні Кримського півострова:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

809. Гірська система, що простяглася велетенською дугою на 1500 км:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

810. Гірська система, що простяглася вздовж північного узбережжя Чорного моря на 180 км:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

811. Виникнення їх зумовлене тільки альпійськими горотворчими процесами:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

812. Виникнення складчастої області почалося ще в мезозойську еру:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

813. Гори, що є складчасто-бриловою системою Альпійсько-Гімалайського (Середземноморського) складчастого поясу:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

814. Внаслідок вимивання вапняків дуже поширені карстові печери:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

815. На клімат взимку і влітку переважаючий вплив має морське і континентальне повітря помірних широт, а інколи сюди проникають арктичні повітряні маси:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

816. Річки тут короткі, їхні долини місцями каньйоноподібні у:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

817. Бурі гірсько-лісові ґрунти сформувалися у Карпатах, а також у

- а. Словечансько-Овруцькому кряжі
- б. Кримських горах
- в. Донецькому кряжі
- г. Хотинській височині

818. У передгір'ях ростуть мішані ліси, що складаються з дуба, граба, ялини:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

819. У передгір'ях ростуть дуб пухнастий, скельний і звичайний, клен польовий, берест:

- а. Українські Карпати;
- б. Чивчини;
- в. Донецький кряж;
- г. Кримські гори.

820. Тут рідкісними стали борсуки, рисі:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

821. У лісах живуть олень, козуля, муфлон:

- а. Українські Карпати;
- б. Чивчини;
- в. Донецький кряж;
- г. Кримські гори.

822. Чорне море має площу:

- а. 547 тис. км³;
- б. 420,3 тис. км²;
- в. 39 тис. км²;
- г. 39 тис. км³.

823. З північного заходу на південний схід більш як на 270 км при ширині близько 100 км простяглися:
- а. Українські Карпати;
  - б. Східні Карпати;
  - в. Бещади;
  - г. Молдово-Семиградські Карпати
824. Солоність поверхневих вод Чорного моря становить:
- а. 17-18‰;
  - б. 14‰;
  - в. 60‰;
  - г. 21-22‰
825. Азовське море дає значно більший приріст біомаси, ніж Чорне через:
- а. нижчу солоність води;
  - б. відсутність сірководневого шару;
  - в. вищу солоність води;
  - г. наявність сірководневого шару.
826. Розділяє Сиваш на дві частини — західну і східну:
- а. Арабатська стрілка;
  - б. Чонгарський півострів;
  - в. Джарилгач;
  - г. Тузла.
827. Найвідомішим курортом Чорного моря є:
- а. Ялта;
  - б. Бердянськ;
  - в. Джарилгач;
  - г. Скадовськ.
828. Специфічною особливістю екологічної ситуації у Чорному морі є:
- а. зменшення солоності вод;
  - б. підняття отруйного сірководневого середовища;
  - в. збільшення солоності вод;
  - г. скидання недостатньо очищених вод.
829. Велику частину материка, в основі якої лежить єдина тектонічна структура, називають:
- а. природною зоною;
  - б. географічною оболонкою;
  - в. фізико-географічною країною;
  - г. ландшафтом.
830. Великий ПТК, що займає значну частину материка і формується під впливом певного співвідношення тепла і вологи, називають:
- а. природною зоною;
  - б. географічною оболонкою;
  - в. фізико-географічною країною;
  - г. ландшафтом.

831. Південна межа зони проходить по лінії Первомайськ — Кропивницький — Кременчук — Красноград — Волчанськ:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

832. Північно-західна частина кристалічного щита, Волино-Подільська плита, Галицько-Волинська западина — це тектонічні структури, що лежать в основі природних комплексів:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

833. Поверхня зони, особливо в Придністров'ї і східній частині Придніпровської височини, розчленована глибокими річками, ярами і балками, вздовж берегів яких на поверхню часто виходять граніти, іноді — вапняки і пісковики, утворюючи скелі:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

834. Охоплює на південному заході і півдні Причорноморську западину, на крайньому півдні — Північно-кримський передовий прогин, на північному сході — південну частину Дніпровсько-Донецької западини:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

835. Поліська низовина розміщена в межах:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

836. Приазовська височина розміщена в межах:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

837. У формуванні рельєфу найбільшу роль відіграють антропогенні водно-льодовикові відклади:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

838. Зображення градусної сітки Землі на карті називають:

- а. кілометровою сіткою
- б. розграфкою
- в. картографічною сіткою
- г. прямокутною сіткою

839. Величина випаровуваності на території України найбільша у межах:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних лісів.

840. Достатнє і навіть надмірне зволоження на території України характерне для:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. Донецької височини.

841. Кількість води обмежена і не забезпечує потреб населення, озера переважно солоні у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

842. Характерна густа мережа річок, які переважно повноводні, з повільною течією, низькими і заболоченими берегами у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних лісів.

843. Поширені дерново-підзолисті, сірі лісові, торфово-болотяні ґрунти у

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних лісів.

844. Найпоширенішими з ґрунтів є чорноземи типові, чорноземи опідзолені у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних лісів.

845. Найбагатший видовий склад рослинного світу:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних лісів.

846. Найбільше в складі фауни гризунів — тушканчиків, ховрахів, хом'яків у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних лісів.

847. Найбільш освоєна територія у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних лісів.

848. За зональними ознаками у фізико-географічному районуванні України виділяють:

- а. підзони;
- б. фізико-географічні країни;
- в. урочища;
- г. райони.

849. За азональними ознаками у фізико-географічному районуванні України виділяють:

- а. підзони;
- б. фізико-географічні країни;
- в. зони;
- г. географічні пояси.

850. Усі найвищі вершини — Говерла, Петрос, Бребенескул, Піп Іван — зосереджені у масиві:

- а. Свидовець;
- б. Горгани;
- в. Чорногора;
- г. Вигорлат-Гутинський вулканічний хребет.

851. У якому пасмі зосереджені всі найвищі вершини Кримських гір?

- а. Внутрішньому;
- б. Головному;
- в. Зовнішньому;
- г. Передовому.

852. Клімат субтропічний середземноморський, з додатними температурами цілий рік:

- а. у Карпатах;
- б. на Південному березі Криму;
- в. у гірському Криму;
- г. у Закарпатті.

853. Середня температура січня становить -2° у:

- а. високогір'ї Карпат;
- б. Передкарпатті;
- в. Закарпатті;
- г. на Полонинсько-Чорногірському хребті.

854. Середня температура липня становить $+18^{\circ}$ - $+19^{\circ}$ у:

- а. високогір'ї Карпат;
- б. Передкарпатті;
- в. Закарпатті;
- г. на Полонинсько-Чорногірському хребті.

855. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від річки Попрад до річки Прагова, називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

856. Величина випаровуваності найбільша:

- а. у Карпатах;
- б. на Південному березі Криму;
- в. у гірському Криму;
- г. гірському Криму.

857. Середня температура липня становить $+15^{\circ}$ - $+16^{\circ}$ у:

- а. Карпатах;
- б. на Південному березі Криму;
- в. гірському Криму;
- г. Закарпатті.

858. Середньорічна кількість опадів становить на гірському пасмі Криму до 900-1200 мм:

- а. Внутрішньому;
- б. Головному;
- в. Зовнішньому;
- г. Передовому.

859. Серед річок у Карпатах не бере початок:

- а. Тиса;
- б. Лімниця;
- в. Салгир;
- г. Уж.

860. Серед річок у Кримських горах не бере початок:

- а. Бельбек;
- б. Тербля;
- в. Салгир;
- г. Альма.

861. Азовське море має площу:

- а. 547 тис. км³;
- б. 420,3 тис. км²;
- в. 39 тис. км²;
- г. 39 тис. км³.

862. Максимальна глибина Чорного моря:

- а. 1256 м;
- б. 2245 м;
- в. 15 м;
- г. 1818 м.

863. Середня глибина Чорного моря:

- а. 1256 м;
- б. 2245 м;
- в. 15 м;
- г. 1818 м.

864. Найбільша затока Азовського моря:

- а. Таганрозька;
- б. Феодосійська;
- в. Каркінітська;
- г. Одеська.

865. Чорне та Азовське моря з'єднані протокою:

- а. Керченською;
- б. Босфор;
- в. Каламітською;
- г. Дарданелли.

866. Чорне та Мармурове моря з'єднані протокою:

- а. Керченською;
- б. Босфор;
- в. Каламітською;
- г. Дарданелли.

867. Українські Карпати є частиною:

- а. Південних Карпат;
- б. Східних Карпат;
- в. Трансільванського плато;
- г. Західних Карпат

868. Найбільше прісної води приноситься у Чорне море:

- а. Дніпром;
- б. Дунаєм;
- в. атмосферними опадами;
- г. р.Дністер.

869. Солоність води у затоці Сиваш становить в середньому:

- а. 17-18‰;
- б. 14‰;
- в. 60‰;
- г. 21-22‰

870. Середня солоність вод Азовського моря становить:

- а. 17-18‰;
- б. 14‰;
- в. 60‰;
- г. 21-22‰

871. Температура глибинних вод Чорного моря протягом року зберігається майже без змін і становить:

- а. 9°;
- б. 6-7°;
- в. 24-26°;
- г. -4°.

872. Азовське море замерзає більше, ніж Чорне не через:

- а. нижчу солоність води;
- б. географічне положення;
- в. відсутність сірководневого шару;
- г. більший, у відсотковому співвідношенні, притік прісних вод.

873. У Чорному морі до ссавців не належать:

- а. тунці;
- б. дельфіни;
- в. тюлені;
- г. кефаль.

874. Яка затока є своєрідною "станцією" на шляхах перельотів птахів?

- а. Одеська;
- б. Сиваш;
- в. Бердянська;
- г. Феодосійська.

875. Найвідомішим курортом Азовського моря є:

- а. Ялта;
- б. Бердянськ;
- в. Євпаторія;
- г. Гурзуф.

876. Основною причиною погіршення екологічної ситуації і падіння продуктивності в Азовському морі є:

- а. зменшення притоку річкових вод;
- б. бурові роботи в акваторії моря;
- в. стоки підприємств хімічної індустрії;
- г. підняття отруйного сірководневого середовища.

877. Природний територіальний комплекс:

- а. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що перебувають у складній взаємодії;
- б. фрагмент окремої геосфери;
- в. речовини чи тіла, які утворюють одну з оболонок Землі;

г. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що не утворюють єдину систему.

878. Природний компонент:

- а. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що перебувають у складній взаємодії;
- б. температура;
- в. речовини чи тіла, які утворюють одну з оболонок Землі;
- г. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що утворюють єдину систему.

879. Фація:

- а. найдрібніший і найпростіший природний територіальний комплекс;
- б. конкретна територія, однорідна за своїм походженням, єдиним геологічним фундаментом та однотипним рельєфом, подібним кліматом, а також певним набором дрібніших ПТК;
- в. має свої індивідуальні особливості і є неповторною;
- г. їх групи не об'єднуються в урочища.

880. Ландшафт:

- а. найдрібніший і найпростіший природний територіальний комплекс;
- б. конкретна територія, однорідна за своїм походженням, єдиним геологічним фундаментом та однотипним рельєфом, подібним кліматом, а також певним набором дрібніших ПТК;
- в. не має своїх індивідуальних особливостей і не є неповторним;
- г. його групи об'єднуються в урочища.

881. Зональний фактор формування ПТК:

- а. чинник, не пов'язаний з широтною зональністю;
- б. ним не можна вважати клімат;
- в. природні комплекси, що утворюються під його впливом, підпорядковані закону горизонтальної зональності;
- г. геолого-геоморфологічні умови території.

882. Азональний фактор формування ПТК:

- а. чинник, який пов'язаний з широтною зональністю;
- б. кліматичний процес;
- в. природні комплекси, що утворюються під його впливом, підпорядковані закону горизонтальної зональності;
- г. геолого-геоморфологічні умови території.

883. Фізико-географічна країна:

- а. формується тільки в межах рівнинних територій;
- б. формується при певному співвідношенні тепла і вологи;
- в. характеризується спільністю та своєрідністю ґрунтового-рослинного покриву і тваринного світу;
- г. характеризується спільністю геолого-геоморфологічних умов території.

884. Природна зона:

- а. формується не тільки в межах рівнинних територій, але й гірських систем;
- б. не формується під впливом певного співвідношення тепла і вологи;

- в. характеризується спільністю та своєрідністю ґрунтового-рослинного покриву і тваринного світу;
- г. характеризується спільністю геолого-геоморфологічних умов території.

885. Сивуля:

- а. найвища точка Зовнішніх Карпат;
- б. одна з найвищих точок Внутрішніх Карпат;
- в. розміщена на полонині Свидовець;
- г. розміщена в Бескидах.

886. Близниця:

- а. найвища точка Зовнішніх Карпат;
- б. одна з найвищих точок Внутрішніх Карпат;
- в. розміщена на полонині Красна;
- г. розміщена в Горганах.

887. Роман-Кош:

- а. найвища точка Головного пасма Кримських гір;
- б. розміщена на полонині Красна;
- в. гора, у підніжжі якої бере початок річка Бельбек;
- г. розміщена в південно-західній частині Головного пасма Кримських гір.

888. Ай-Петрі:

- а. найвища точка Головного пасма Кримських гір;
- б. розміщена на полонині Красна;
- в. розміщена на полонині Свидовець;
- г. розміщена в південно-західній частині Головного пасма Кримських гір.

889. Центральна найвища частина Карпат характеризується:

- а. пануванням ландшафтів хвойно-широколистяного низькогір'я;
- б. середніми температурами січня -4° і вище, липня - понад $+19^{\circ}$, річною кількістю опадів - 700-1000 мм;
- в. середніми температурами січня -6° і нижче, липня - менше $+18^{\circ}$, річною кількістю опадів -900-1500 мм;
- г. пануванням лучно-лісових низькогірних ландшафтів.

890. Головне пасмо Кримських гір характеризується:

- а. пануванням лісостепових передгірних ландшафтів;
- б. середніми температурами січня нижче -4° , липня $+22^{\circ}$ і більше, річною кількістю опадів 650-500 мм;
- в. середніми температурами січня -6° і нижче, липня — менше $+21^{\circ}$, річною кількістю опадів — 650-1000 мм;
- г. пануванням гірсько-лучних (полонинських) ландшафтів.

891. Південний берег Криму характеризується:

- а. пануванням лісостепових передгірних ландшафтів;
- б. поширенням чорноземних ґрунтів;
- в. середніми температурами січня -5° і нижче, липня — менше $+21^{\circ}$, річною кількістю опадів — 650-1000 мм;
- г. пануванням субсередземноморських прибережно-схилкових ландшафтів.

892. Північно-західна частина акваторії Чорного моря:

- а. околиця давньої докембрійської Східноєвропейської платформи;
- б. характеризується січневою температурою вод $+6^{\circ} - +8^{\circ}$, а липневою $+23^{\circ} - +24^{\circ}$;
- в. розміщена у межах альпійської складчастої області;
- г. характеризується січневою температурою вод $+6^{\circ} - +8^{\circ}$, а липневою $+20^{\circ} - +22^{\circ}$.

893. Більш солоні води:

- а. надходять у Чорне море з Мармурового;
- б. надходять у Чорне море верхньою течією з Азовського;
- в. надходять з Чорного моря нижньою течією в Мармурове;
- г. надходять з Азовського моря в Чорне.

894. Більш опріснені води:

- а. надходять у Чорне море з Мармурового;
- б. надходять у Чорне море верхньою течією з Азовського;
- в. надходять з Чорного моря нижньою течією в Азовське;
- г. надходять з Мармурового моря в Чорне.

895. Основними причинами різниці у солоності вод між північно-західною та південно-східною частинами Чорного моря є:

- а. вітри;
- б. різниця у величині випаровування та кількості опадів;
- в. різниця температур поверхневих вод;
- г. морські течії.

896. Викиди в моря стоків промислових підприємств, міських каналізаційних мереж, тваринницьких комплексів, змитих з полів мінеральних добрив та отрутохімікатів спричиняють:

- а. урізноманітнення видового складу органічного світу морів;
- б. різницю у величині випаровування та кількості опадів;
- в. поширення бактерій, які викликають захворювання у людей;
- г. різницю у солоності вод.

897. Специфічними особливостями екологічної ситуації у Чорному морі є:

- а. погіршення кисневого режиму, скорочення кормової бази для риб;
- б. опускання отруйного сірководневого середовища;
- в. збільшення солоності води;
- г. виникнення заморів (масової загибелі риб та інших мешканців вод).

898. Наслідками спорудження гідротехнічних комплексів на річках Кубань і Дон, затрат більшої частки води на зрошення для Азовського моря є:

- а. погіршення кисневого режиму, скорочення кормової бази для риб;
- б. підняття отруйного сірководневого середовища;
- в. зменшення солоності вод;
- г. виникнення заморів (масової загибелі риб та інших мешканців вод).

899. Основним видом господарської діяльності в першій українській державі — Київській Русі — було:

- а. землеробство;
- б. соледобування;

- в. чорна металургія;
- г. свинарство.

900. До найдавніших виробничих галузей в Україні належать:

- а. вугільна, цукрова щхшисловість;
- б. соледобування, лісозаготівля;
- в. хімія органічного синтезу;
- г. ракетобудування.

901. Туристська карта Українських Карпат за призначенням належить до:

- а. навчальних
- б. демонстраційних
- в. довідкових
- г. оглядових.

902. Який кліматичний пояс відсутній в Північній Америці?

- а. субекваторіальний
- б. тропічний
- в. субантарктичний
- г. помірний

903. Для вантажних перевезень середня відстань у залізничному транспорті України становить близько:

- а. 500 км;
- б. 5000 км;
- в. 14 км;
- г. 24 км.

904. Найгустіша мережа залізниць:

- а. у Донбасі, Придніпров'ї й західній частині Лісостепу;
- б. на Поліссі;
- в. у південній частині Степу;
- г. на Закарпатті.

905. Найменша мережа залізниць:

- а. у Донбасі, Придніпров'ї;
- б. на Поліссі та у південній частині Степу;
- в. у західній частині Лісостепу;
- г. на Закарпатті.

906. У загальному обсязі транспортування продукції трубопроводами частка нафти становить:

- а. понад $\frac{2}{3}$;
- б. менше третини;
- в. понад $\frac{4}{5}$;
- г. понад $\frac{2}{5}$.

907. У загальному обсязі транспортування продукції трубопроводами частка газу становить:

- а. понад $\frac{2}{3}$;
- б. менше третини;

- в. понад 4/5;
- г. менше 2/5.

908. Будівельні вантажі у внутрішньообласних перевезеннях річковим транспортом становлять близько:

- а. 100%;
- б. 60%;
- в. 8%;
- г. 40%.

909. На міжнародні авіарейси у загальному обсягу повітряних перевезень припадає:

- а. 100%;
- б. 60%;
- в. 8%;
- г. 40%.

910. Основними рекреаційними районами в Україні є:

- а. Чорноморське узбережжя та Карпати;
- б. Полісся та Донбас;
- в. Сумська область;
- г. Кропивницька область.

911. Для вантажних перевезень середня відстань у автомобільному транспорті України становить близько:

- а. 500 км;
- б. 5000 км;
- в. 15 км;
- г. 84 км.

912. Для вантажних перевезень середня відстань в авіаційному транспорті України становить близько:

- а. 500 км;
- б. 5000 км;
- в. 15 км;
- г. 84 км.

913. Серед видів транспорту посідає в Україні друге місце за вантажообігом і перше за пасажирообігом:

- а. морський;
- б. залізничний;
- в. трубопровідний;
- г. повітряний.

914. Головний порт Чорного моря:

- а. Одеса;
- б. Херсон;
- в. Миколаїв;
- г. Маріуполь.

915. Міждержавні зв'язки з Румунією, Словаччиною здійснюються по:

- а. Дніпру з Десною і Прип'яттю;
- б. Південному Бугу;
- в. Дністрі;
- г. Дунаю.

916. Головний порт Азовського моря:

- а. Одеса;
- б. Херсон;
- в. Миколаїв;
- г. Маріуполь.

917. Установи, підприємства, організації, що виробляють товари культурного та інформаційного призначення (кінофільми, картини, книги, газети, журнали і т. ін.), організують демонстрування духовних цінностей для населення, належать до галузі:

- а. освіта;
- б. культура;
- в. охорона здоров'я;
- г. фізична культура та соціальне забезпечення.

918. Комплекс, який задовольняє потреби населення в оздоровленні, відпочинку і змістовному проведенні вільного часу називається:

- а. науковим;
- б. культурно-освітнім;
- в. рекреаційним;
- г. соціально-побутовим.

919. До найбільших центрів відпочинку і туризму в Карпатах належить:

- а. Ясиня;
- б. Скадовськ;
- в. Алушта;
- г. Хмільник.

920. На якій річці розташоване місто Париж

- а. Рона
- б. Сена
- в. Луара
- г. Сона

921. Північнофранцузьку низовину, в межах якої розташований Париж ще називають

- а. Паризький басейн
- б. Лангедок
- в. Аквітанською
- г. Ельзаською

922. Франція цією мінеральною сировиною не тільки задовольняє свої потреби, але і експортує в інші держави

- а. залізну руду
- б. нафту
- в. мідь
- г. золото і срібло

923. Курортами Лазурового узбережжя Франції є міста

- а. Ле-Ман, Монпельє, Лор'ян
- б. Біаріц, Віші, Ла-Рошель
- в. Булонь, Брест, Дюнкерк
- г. Ніцца, Сан-Тропе, Кан

924. Центрами автомобілебудування країни є передмістя

- а. Бреста і Дюнкерка
- б. Страсубрга і Нанта
- в. Тулузи і Марселя
- г. Парижа і Ліона

925. Головний авіавиробник Франції і ЄС, офіс якого знаходиться в Тулузі

- а. Сікорський
- б. Ембраєр
- в. Ейрбас Індастріс
- г. Боїнг

926. Головна зернова культура Франції

- а. кукурудза
- б. сорго
- в. пшениця
- г. жито

927. У Франції впроваджено змішану економіку, що припускає активну участь держави і приватних осіб у керуванні економічною діяльністю, її ще називають

- а. економічним націоналізмом
- б. протекціонізмом
- в. лібертаріанством
- г. дирижизмом

928. Головним міським центром французького Середземномор'я є понад мільйонний

- а. Марсель
- б. Нант
- в. Тулон
- г. Кан

929. Гірська система у центральній частині Європи:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

930. Побудова карт включає спочатку зображення на площині (аркуші паперу):

- а. географічних об'єктів
- б. запису масштабу
- в. назви карти
- г. картографічної сітки.

931. У яких картографічних проекціях масштаб площі всюди має ту саму величину?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

932. У яких картографічних проекціях масштаби довжин у будь-якій точці усіх напрямках однакові, тому них немає спотворення форми нескінченно малих фігур?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

933. Виникнення їх зумовлене тільки альпійськими горотворчими процесами:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

934. У яких картографічних проекціях величина спотворень кутів, форм і площ зазвичай не така велика, як у проекцій двох інших груп?

- а. рівнокоординатних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

935. Гори, що є складчасто-бриловою системою Альпійсько-гімалайського (Середземноморського) складчастого поясу:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

936. Для яких картографічних проекцій характерне дуже сильне спотворення кутів і форм?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

937. Перша електростанція загального користування почала працювати у

- а. 1880 р. у Києві
- б. 20-30-х роках ХХ століття
- в. 50-60-х роках
- г. ХХІ столітті

938. Від Подільської височини Передкарпаття відділяється річковими долинами:
- а. Черемошу та Прута;
  - б. Дністра та Прута;
  - в. Дністра та Сірету;
  - г. Прута та Сірету
939. Картографія за структурою являє собою цілу систему картографічних дисциплін, до якої не входить:
- а. картознавство
  - б. картографічна інформатика
  - в. астрономія
  - г. математична картографія.
940. З картографією тісно пов'язана наука про визначення форми і розміри Землі, про виміри на земній поверхні:
- а. геологія
  - б. геодезія
  - в. кібернетика
  - г. статистика.
941. Атомною електростанцією є:
- а. Хмельницька;
  - б. Криворізька;
  - в. Зуївська;
  - г. Бурштинська.
942. Дії пов'язані з відбором того, що необхідно відобразити на карті, спрощенням детальних обрисів об'єктів називають:
- а. генералізацією
  - б. картографуванням
  - в. проектуванням
  - г. систематизацією.
943. Найбільшим споживачем палива (понад 30%) в Україні є:
- а. електроенергетика;
  - б. житлово-комунальне господарство;
  - в. транспорт;
  - г. чорна металургія.
944. Видобуток здійснюється в основному відкритим способом у вугільному басейні:
- а. Донецькому;
  - б. Дніпровському;
  - в. Львівсько-Волинському;
  - г. Перед-кариатському.
945. Уявне геометричне тіло, яке обмежене рівневою поверхнею, називають:
- а. сфероїдом
  - б. геоїдом

- в. еліпсоїдом обертання
- г. еліпсоїдом Красовського.

946. Власні потреби в цьому виді палива Україна забезпечує лише на 22%:

- а. газ;
- б. нафта;
- в. вугілля;
- г. горючі сланці.

947. Власні потреби в цьому виді палива Україна забезпечує лише на 8%:

- а. газ;
- б. нафта;
- в. вугілля;
- г. горючі сланці.

948. Висоту точок реальної (фізичної) земної поверхні над поверхнею геоїда, називають:

- а. фізичною
- б. прямовисною
- в. абсолютною
- г. топографічною.

949. Підприємства нафтопереробки розташовані у:

- а. Одесі та Кременчуці;
- б. Донецьку та Макіївці;
- в. Рівному та Вінниці;
- г. Надвірній і Червонограді.

950. Для яких картографічних проєкцій характерні особливо великі спотворення площ?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

951. Які гори материка Північна Америка давні за віком і дуже зруйновані?

- а. Кордильєри
- б. Скелясті
- в. Анди
- г. Аппалачі

952. Найбільш екологічно чистий вид палива для теплових електростанцій:

- а. нафта;
- б. газ;
- в. вугілля;
- г. торф.

953. Які з теплових електростанцій розташовані у Західній Україні:

- а. Вуглегірська і Змішська;
- б. Бурштинська і Добротвірська;

- в. Ладжинська і Запорізька;
- г. Трипільська і Зуївська.

954. Підгрупа рівнопроміжних виділяється серед проекцій за характером спотворень:

- а. рівнокутних
- б. довільних
- в. рівновеликих
- г. поліконічних.

955. основу створення географічної системи координат покладені:

- а. крайні точки Землі
- б. географічні полюси
- в. лінії тропіків
- г. магнітні полюси.

956. Найпотужніша нині діюча в Україні АЕС:

- а. Рівненська;
- б. Чорнобильська;
- в. Південноукраїнська;
- г. Запорізька.

957. Найпотужніша нині діюча в Україні ГЕС:

- а. Канівська;
- б. Каховська;
- в. Дніпрогес-2;
- г. Дністровська.

958. Картографічне зображення масштабу 1: 2 500 000 відносять до:

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів.

959. Нафта:

- а. найбільший центр видобутку її в Україні - Анастасіївське родовище (Сумська область);
- б. транспортувати її найдорожче суднами-танкерами;
- в. споживається, в основному, у житлово-комунальному господарстві та хімічній промисловості, для якої вона є важливою сировиною;
- г. основний район видобутку в Україні близько (80% загального обсягу) - Причорноморський.

960. Газ:

- а. найбільший центр видобутку в Україні - Анастасіївське родовище (Сумська область);
- б. транспортувати його найдешевше суднами-танкерами;
- в. є основним видом палива, яким Україна цілком може забезпечити свої потреби;
- г. основний район видобутку в Україні близько (80% загального обсягу) - Дніпровсько-Донецький.

961. Донецький металургійний район сформувався на базі:

- а. власної сировини, довізного палива;
- б. довізної сировини, власного палива;
- в. важкого машинобудування;
- г. хіміко-індустріального комплексу.

962. Найбільше підприємство з переробки бокситів в Україні це:

- а. Свердловський завод;
- б. Миколаївський глиноземний завод;
- в. Побузький завод;
- г. Костянтинівський завод.

963. Найбільше підприємство з виробництва нікелю в Україні це:

- а. Свердловський завод;
- б. Миколаївський глиноземний завод;
- в. Побузький завод;
- г. Костянтинівський завод.

964. Вантажні автомобілі виробляють у:

- а. Запоріжжі;
- б. Кременчуку;
- в. Херсоні;
- г. Тернополі.

965. Завод з виробництва кукурудзозбиральних комбайнів розміщений у:

- а. Запоріжжі;
- б. Кременчуку;
- в. Херсоні;
- г. Тернополі.

966. Найбільший виробник чорних металів:

- а. Приазов'я;
- б. Донбас;
- в. Придніпров'я;
- г. Передкарпаття.

967. Найбільшим промисловим центром Придніпровського металургійного району є:

- а. Луганськ;
- б. Кам'янське;
- в. Кривий Ріг;
- г. Алчевськ.

968. До складу Приазовського району чорної металургії входять заводи:

- а. Луганська;
- б. Кам'янського;
- в. Кривого Рога;
- г. Маріуполя.

969. Комбінування виробництва у кольоровій металургії зумовлене:

- а. комплексністю руд;
- б. енергомісткістю виробництва;
- в. тільки потребою збагачення руд;
- г. відсутності потреби у збагаченні руд.

970. Картографічний зображення масштабу 1: 500 000 слід віднести до:

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів

971. Який основний фактор розміщення Новокраматорського заводу важкого машинобудування?

- а. сировинний;
- б. наявність висококваліфікованих кадрів;
- в. природні умови;
- г. енергетичний.

972. Який основний фактор розміщення Львівських приладобудівних заводів?

- а. сировинний;
- б. наявність висококваліфікованих кадрів;
- в. природні умови;
- г. енергетичний.

973. Який основний фактор розміщення Тернопільського заводу бурякозбиральних комбайнів?

- а. сировинний;
- б. орієнтація на споживача;
- в. природні умови;
- г. енергетичний.

974. Центри літакобудування і виробництва космічної техніки в Україні:

- а. Київ, Харків, Дніпро;
- б. Луганськ, Донецьк, Львів;
- в. Луганськ, Тернопіль;
- г. Луцьк, Рівне.

975. Турбіни і трактори виробляють у:

- а. Харкові;
- б. Дніпрі;
- в. Донецьку;
- г. Кадіївці.

976. За видом допоміжної поверхні картографічна проекція може відноситися до групи:

- а. циліндричних
- б. довільних
- в. рівнокутних
- г. рівнопроміжних.

977. Картографічний зображення масштабу 1: 25 000 слід віднести до:

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів.

978. Найбільшим центром суднобудування в Україні є:

- а. Київ;
- б. Херсон;
- в. Миколаїв;
- г. Дніпро.

979. Картографічний зображення масштабу 1: 200 000 слід віднести до:

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів

980. Чорна металургія:

- а. 90% виготовленої продукції в Україні належить комбінатам повного циклу з річною виправкою понад 1 млн. т;
- б. давала напочатку 90-х років понад 30% загального обсягу промислової продукції;
- в. галузь так і не набула значного розвитку в Україні і складається лише з деяких виробництв;
- г. в Україні сформувалися тільки два основні райони розміщення підприємств галузі - Донецький і Придніпровський.

981. Кольорова металургія:

- а. 90% виготовленої продукції в Україні належить комбінатам повного циклу з річною виправкою понад 1 млн. т;
- б. належить до основних галузей промисловості, що має експортну орієнтацію;
- в. галузь так і не набула значного розвитку в Україні і складається лише з деяких виробництв;
- г. сировиною є залізна й марганцева руди.

982. Машинобудування:

- а. 90% виготовленої продукції в Україні належить комбінатам повного циклу з річною виправкою понад 1 млн. т;
- б. суттєво вплинула на її структуру програма конверсії підприємств;
- в. галузь так і не набула значного розвитку в Україні і складається лише з деяких виробництв;
- г. сировиною є залізна й марганцева руди.

983. До найбільших центрів видобутку калійних солей в Україні належить:

- а. Артемівськ і Слов'янськ;
- б. Калуш і Стебник;
- в. Чернігів, Київ;
- г. Черкаси, Рівне.

984. Картографічну проекцію, при якій Земля проектується на площину дотичну до полюса, називають:

- а. циліндричною
- б. азимутальною нормальною (прямою)

- в. конічною
- г. азимутальною поперечною.

985. Найбільшими виробниками хімічних волокон в Україні є підприємства:

- а. Донецька, Сєверодонецька, Запоріжжя;
- б. Чернігова, Києва, Черкас;
- в. Черкас, Рівного;
- г. Сокалі і Шостки.

986. Виробництво шин і гумовотехнічних виробів налагоджено у:

- а. Сокалі і Шостці;
- б. Білій Церкві і Дніпропетровську;
- в. Артемівську і Слов'янську;
- г. Калуші і Стебнику.

987. Виробництво хіміко-фармацевтичних виробів налагоджено у:

- а. Києві, Харкові, Одесі, Львові;
- б. Білій Церкві і Дніпропетровську;
- в. Артемівську і Слов'янську;
- г. Калуші і Стебнику.

988. Основними районами розміщення великої кількості підприємств хіміко-індустріального комплексу в Україні є:

- а. Поліський і Карпатський;
- б. Донбас, Придніпров'я, Передкарпаття;
- в. Донбас і Буковина;
- г. Закарпаття і Придніпров'я.

989. Найбільші підприємства виробництва збірного залізобетону орієнтуються переважно на споживача і розміщені у:

- а. Кам'янці-Подільському, Вільшанах, Миколаєві (Львівська область);
- б. Києві, Харкові, Кривому Розі;
- в. Трускавці і Моршині;
- г. Надвірній і Чопі.

990. В Україні виділяють два великі лісозаготівельні райони:

- а. Поліський і Карпатський;
- б. Донбас, Придніпров'я;
- в. Донбас і Буковина;
- г. Закарпаття і Придніпров'я.

991. Целюлозно-паперова промисловість зосереджена у містах:

- а. Житомирі, Ужгороді, Мукачевому;
- б. Жидачеві, Понінці, Корюківці, Рахові;
- в. Трускавці і Моршині;
- г. Вінниці і Сумах.

992. Залежна країна світу, на яку поширюється дія положень ООН щодо деколонізації:

- а. Гібралтар
- б. Мальта
- в. Сомаліленд
- г. Тайвань

993. Залежна країна, яка характеризується дуже високим ступенем автономії:

- а. Острови Кука
- б. Південний Тіроль
- в. Корсика
- г. Трансільванія

994. Цей мінерал називають "кривавим" через його незаконний видобуток повстанськими групами в Африці:

- а. Олово
- б. Графіт
- в. Уран
- г. Колтан (Тантал)

995. Фарерські острови є автономною частиною королівства

- а. Данія
- б. Швеція
- в. Норвегія
- г. Іспанія

996. Канарські острови є складовою частиною унітарної

- а. Португалії
- б. Греції
- в. Іспанії
- г. Великої Британії

997. Держава, на території якої були зафіксовані акти геноциду і етноциду у кінці XX ст.:

- а. Руанда
- б. Лівія
- в. Йорданія
- г. Алжир

998. До країн Вишеградської групи не належать:

- а. Словенія
- б. Словаччина
- в. Чехія
- г. Угорщина

999. Окупована Росією частина Грузії:

- а. Південна Осетія
- б. Аджарія
- в. Сванетія
- г. Нагірний Карабах

1000. Цей острів розділений тимчасовим демаркаційним кордоном:

- а. Кіпр
- б. Мальта
- в. Сицилія
- г. Сардинія

1001. Найбільший постачальник зрідженого газу в регіоні Перської затоки:

- а. Оман
- б. Ємен
- в. Катар
- г. Бахрейн

Базовий рівень

1. Креслення невеликої ділянки місцевості у великому масштабі за допомогою умовних знаків, з відображенням рельєфу горизонталями, називають

- а. топографічним планом
- б. фотознімком
- в. картосхемою
- г. аерофотознімком

2. Масштаб 1:5000 означає, що зображення на плані зменшене у

- а. 10 разів
- б. 300 разів
- в. 400 разів
- г. 5000 разів

3. Масштаб, який відрізняється тим, що біля кожного числа записана назва одиниці вимірювання, називають

- а. іменованим
- б. числовим
- в. лінійним
- г. поперечним

4. Числовий масштаб 1:2000 буде відповідати такому іменованому

- а. в 1 см – 2 м
- б. в 1 см – 20 м
- в. в 1 мм – 20 м
- г. в 1 см – 200 м

5. Границю видимого простору, де нам здається, що небо сходиться з землею, називають

- а. радіусом
- б. простором
- в. небосхилом
- г. горизонтом

6. Верхня частина справжнього плану місцевості завжди спрямована на

- а. захід
- б. схід

- в. північ
- г. південь

7. Уночі можна визначити точний північний напрям за

- а. Місяцем
- б. Венерою
- в. сузір'ям Оріона
- г. Полярною зорею

8. Для орієнтування і прокладання напрямів маршрутів на місцевості найзручніше за будь-якої погоди, у будь-який час доби користуватися

- а. компасом
- б. масштабом
- в. циркулем
- г. транспортиром

9. Джерела, колодязі наносять на плані місцевості умовними знаками

- а. масштабними
- б. лінійними
- в. контурними
- г. позамасштабними

10. Струмки, ґрунтові дороги наносять на плані місцевості умовними знаками

- а. масштабними
- б. лінійними
- в. контурними
- г. позамасштабними

11. Болота, зарості чагарників наносять на плані місцевості умовними знаками

- а. масштабними
- б. лінійними
- в. контурними
- г. позамасштабними

12. Градусна сітка Землі утворена

- а. паралелями та ізолініями
- б. меридіанами і паралелями
- в. ізолініями та меридіанами
- г. горизонталями та паралелями

13. Зменшена у мільйони разів модель Землі називається

- а. геоїдом
- б. глобусом
- в. телурієм
- г. еліпсоїдом

14. Відстань від екватора до конкретної точки на поверхні Земної кулі, яка виражена у градусах

- а. географічна довгота
- б. абсолютна висота

- в. географічна широта
- г. змінюється від 0 до 180°

15. Лінія з географічними координатами 0° ш. – це

- а. Гринвіцький меридіан
- б. екватор
- в. меридіан, протилежний до Гринвіцького
- г. тропік

16. За охопленням території виділяють карти

- а. середньомасштабні
- б. окремих материків
- в. навчальні карти
- г. загальногеографічні

17. За масштабом географічні карти поділяють на

- а. середньомасштабні
- б. окремих країн
- в. довідкові
- г. загальногеографічні

18. За призначенням карти поділяють на

- а. середньомасштабні
- б. окремих країн
- в. довідкові
- г. загальногеографічні

19. За змістом карти поділяють на

- а. агітаційні
- б. довідкові
- в. навчальні
- г. тематичні

20. Хто з європейців здійснив відкриття морського шляху до Індії та пройшов вздовж східного узбережжя материка Африка?

- а. Христофор Колумб
- б. Фернанд Магеллан
- в. Васко да Гама
- г. Джон Кабот

21. За змістом тематичні карти поділяють на

- а. агітаційні
- б. карти суспільних явищ
- в. навчальні
- г. довідкові

22. Якщо абсолютна висота суходолу від 0 до 200 м і нижча від 0, то зафарбування на фізичній карті робиться кольором

- а. зеленим
- б. жовтим
- в. коричневим
- г. голубим

23. Яким кольором позначаються найбільші глибини океанів на географічних картах

- а. світло-синім
- б. зеленим
- в. білим
- г. темно-синім

24. Над астеносферою є порівняно твердіший шар мантії, який разом із земною корою утворює оболонку Землі, яку називають

- а. ноосферою
- б. зовнішнім ядром
- в. літосферою
- г. гідросферою

25. Магматичні породи, перебуваючи мільйони чи навіть десятки років на земній поверхні, зазнають руйнування під дією зовнішніх сил. Це явище називають

- а. карстом
- б. вивітрюванням
- в. акумуляцією
- г. метаморфізацією

26. Процес подрібнення і розпушування гірських порід під впливом різких змін температури, замерзання води в тріщинах називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. метаморфічним
- г. органічним

27. Продукти вивітрювання, які формуються при механічному руйнуванні і наступному відкладенні різних гірських порід (глина, пісок, валуни тощо), називаються

- а. уламковими породами
- б. породами хімічного походження
- в. породами карстового походження
- г. породами органічного походження

28. Продукти вивітрювання, які формуються за рахунок хімічних реакцій, що відбуваються, переважно, у воді (солі, гіпси, вапняки, боксити, фосфорити і ін), називаються

- а. уламковими породами
- б. породами хімічного походження
- в. породами метаморфічного походження
- г. породами органічного походження

29. Великі блоки літосфери, які розділені глибокими розколинами і повільно переміщуються по шару астеносфери, називаються

- а. давніми платформами
- б. молодими платформами
- в. літосферними плитами
- г. кристалічними щитами

30. Процеси підсування однієї плити під край другої призводять на материках до формування

- а. серединних океанічних хребтів
- б. земної кори океанічного типу
- в. глибоководних жолобів і островів
- г. гірських хребтів

31. Серед семи великих літосферних плит не містить у собі метериків чи великих їх частин тільки плита

- а. Індо-Австралійська
- б. Антарктична
- в. Тихоокеанська
- г. Південноамериканська

32. Магму, яка вилплась на земну поверхню, називають

- а. інтрузією
- б. лаколітом
- в. корою
- г. лавою

33. Канал, який з'єднує вогнище вулкана з поверхнею Землі, називають

- а. гіпоцентром
- б. епіцентром
- в. осередком
- г. жерлом

34. Заглиблення на вершині вулкана, здебільшого круглої або овальної форми і стрікими схилами — це

- а. гіпоцентр
- б. епіцентр
- в. кратер
- г. жерло

35. У районах вулканічної діяльності зустрічаються фонтануючі джерела, які називають

- а. кратерами
- б. фумаролами
- в. гейзерами
- г. сульфатарами

36. Землетруси виникають переважно під впливом дії

- а. внутрішніх сил Землі
- б. зовнішніх сил Землі
- в. повеней і паводків
- г. господарської діяльності

37. Коливання земної поверхні і підземні поштовхи, які виникають у результаті раптових зміщень та розривів пластів у глибинах земної кори або у верхній мантії, називають

- а. вулканізмом
- б. магматизмом
- в. землетрусом
- г. карстом

38. Землетруси, що відбуваються на узбережжях і дні океанів, зумовлюють виникнення на поверхні води небезпечних хвиль, які називають

- а. гейзерами
- б. сейшами
- в. цунамі
- г. припливами

39. Території, що підняті над рівнем моря до 200 м,— це

- а. височини
- б. низовини
- в. плоскогір'я
- г. гори

40. Ланцюг гір, який лінійно витягнутий на порівняно велику відстань і обмежений щонайменше з двох сторін глибокими паралельними долинами, називається

- а. гірським хребтом
- б. нагір'ям
- в. горбогір'ям
- г. плоскогір'ям

41. Під дією сили тяжіння можуть зсуватися вниз великі суцільні пласти гірських порід, утворюючи таку форму поверхні, яку називають

- а. горстом
- б. грабеном
- в. зсувом
- г. осипищем

42. Дощова і тала вода спричиняють змивання поверхні гірських порід по всій площі схилу, а, зібравшись у потік, можуть утворювати

- а. яри
- б. кратери
- в. сідловини
- г. карстові лійки

43. Зовні — це горбкуваті чи хвилясті рівнини з залишковими підняттями у місцях виходу на поверхню твердіших стійких до вивітрювання порід

- а. утворені річковими наносами
- б. утворені відступанням моря
- в. водно-льодовикового походження
- г. утворені на місці зруйнованих гір

44. Узбережну частину океану з глибинами до 200 м називають

- а. жолобом
- б. шельфом
- в. материковим схилом
- г. ложем океану

45. На стику материкових і океанічних частин літосферних плит, що рухаються, утворюються ланцюжки островів переважно вулканічного походження та зниження, яке називають

- а. шельфом
- б. материковим схилом
- в. ложем океану
- г. глибоководними жолобами

46. Основна частина дна Світового океану, яка займає більше половини його площі, з переважаючими глибинами від 4 до 6 км

- а. шельфова зона
- б. материковий схил
- в. ложе океану
- г. котловина океану

47. Найважливішою властивістю ґрунту, яка відрізняє його від будь-якої гірської породи, є

- а. водопроникність
- б. твердість
- в. родючість
- г. щільність

48. У наш час з метою збереження середовища життя створюють різні природо заповідні об'єкти, в яких діють строгі правила поведінки, заборонено будь-які види господарської діяльності, крім наукової, найважливішими за статусом і зазвичай найбільшими за площею серед них є

- а. заказники
- б. міські парки
- в. природні заповідники
- г. заповідні урочища

49. Багато видів рослин і тварин, які перебувають на межі зникнення, реєструються у спеціальній

- а. Жовтій книзі
- б. Синій книзі
- в. Червоній книзі
- г. Зеленій книзі

50. Повторюваність у часі тих чи інших явищ є проявом такої закономірності географічної оболонки, як

- а. цілісність
- б. ритмічність розвитку
- в. висотна поясність
- г. широтна зональність

51. Зміна природних компонентів від екватора до полюсів є проявом такої закономірності географічної оболонки, як

- а. цілісність
- б. ритмічність розвитку
- в. висотна поясність
- г. широтна зональність

52. Проблеми, які пов'язані із забрудненням атмо- та гідросфери, ґрунтів неочищеними відходами підприємств чи людської життєдіяльності, називаються

- а. бальнеологічними
- б. астрофізичними
- в. екологічними
- г. соціальними

53. Сучасна площа державної території України становить

- а. 747,6 тис км кв
- б. 630 тис км кв
- в. 603,7 тис км кв
- г. 300 тис км кв

54. Буковина — це територія в межах сучасної області

- а. Одеської
- б. Чернівецької
- в. Львівської
- г. Закарпатської

55. Україна розташована у

- а. східній частині Євразії
- б. центральній частині Європи
- в. центральній частині Євразії
- г. західній частині Європи

56. Найближча до початкового меридіана точка України знаходиться

- а. на мисі Сарич
- б. біля села Рання Зоря
- в. біля села Соломонове
- г. біля села Грем'яч

57. Кордон України з Румунією проходить по річці

- а. Сян
- б. Прип'ять
- в. Тиса
- г. Черемош

58. Серед наведених областей з Польщею межує

- а. Житомирська
- б. Чернівецька
- в. Львівська
- г. Івано-Франківська

59. Основоположником української географічної науки вважають

- а. Степана Рудницького
- б. Володимира Кубійовича
- в. Павла Тутковського
- г. Олексія Діброву

60. Низовини займають від території України близько

- а. 5%
- б. 95%
- в. 25%
- г. 70%

61. Найвища точка рівнинної території України знаходиться

- а. на Хотинській височині
- б. на Подільській височині
- в. на Придніпровській височині
- г. на Донецькій височині

62. Найдавніші породи на території України, знайдені в межах

- а. Українського кристалічного щита
- б. Дніпровсько-Донецької западини
- в. Причорноморської западини
- г. Волино-Подільської плити

63. Материкове зледеніння найбільше вплинуло на рельєф

- а. Подільської височини
- б. Поліської низовини
- в. Донецької височини
- г. Приазовської височини

64. Вершина гори Бельмак-Могила є найвищою точкою

- а. Донецької височини
- б. Придніпровської височини
- в. Подільської височини
- г. Приазовської височини

65. Найвищий масив Українських Карпат

- а. Свидовець
- б. Чорногора
- в. Скибові Ґорґани
- г. Чивчинські гори

66. Гора Роман-Кош знаходиться у Кримських горах у пасмі

- а. Головному
- б. Передгірному
- в. Зовнішньому
- г. Внутрішньому

67. Найбільші поклади марганцевих руд в Україні зосереджені у

- а. Криворізькому басейні
- б. Білозерському басейні
- в. Нікопольському басейні
- г. Керченському родовищі

68. Яка частина опадів випадає у теплий період року (з квітня по жовтень) на більшій частині території України

- а. 10%
- б. 20%
- в. 30%
- г. 80%

69. Які повітряні маси зовсім не впливають на клімат України

- а. екваторіальне повітря (ЕП)
- б. тропічне повітря (ТП)
- в. арктичне повітря (АП)
- г. помірне повітря (ПП)

70. Циклони, що надходять на територію України, зароджуються впродовж року в

- а. Азорському максимумі
- б. Азіатському максимумі
- в. Ісландському мінімумі
- г. Арктичному максимумі

71. Яка ізотерма січня проходить у північно-східних районах України

- а. -8°C
- б. -4°C
- в. 0°C
- г. $+2^{\circ}\text{C}$

72. Основним джерелом тепла у ґрунті є:

- а. внутрішня теплота Землі;
- б. розклад органічних решток;
- в. променева енергія Сонця;
- г. життєдіяльність мікроорганізмів.

73. Здатність ґрунту пропускати через себе воду називається:

- а. водний режим;
- б. водний баланс;
- в. тип водного режиму;
- г. водопроникність ґрунту.

74. Здатність ґрунту пропускати через себе повітря називається:

- а. адсорбція;
- б. адгезія;
- в. повітропроникність;
- г. абсорбція.

75. Речовини або елементи, які потрібні для живлення рослин, називаються:

- а. поживні речовини;
- б. важкі метали;
- в. антибіотики;
- г. інгібітори.

76. Здатність ґрунту задовольняти потреби рослин у поживних речовинах, воді, біотичному та фізико-хімічному середовищі називається:

- а. поживний режим ґрунту;
- б. родючість ґрунту;
- в. теплоємність;
- г. тепловий режим ґрунту.

77. Найбільша річка басейну Дунаю, що бере початок в межах території України

- а. Черемош
- б. Латориця
- в. Дністер
- г. Тиса

78. Найбільшою правою притокою Дніпра у межах території України є річка

- а. Тетерів
- б. Прип'ять
- в. Десна
- г. Ворскла

79. Напрямок охорони ґрунтів, який являє собою припинення господарського використання на визначений термін та залуження або заліснення деградованих і малопродуктивних земель з метою відновлення їх продуктивності, покращення якісного стану, попередження ерозійних та інших деградаційних процесів, називається:

- а. рекультивація земель;
- б. ґрунтозахисна система землеробства з контурно-меліоративною організацією території;
- в. моніторинг земель;
- г. тимчасова трансформація (або консервація) земель.

80. Степові блюдця, озера просадочного походження поширені в Україні найбільше на

- а. Придніпровській височині
- б. Причорноморській низовині
- в. Поліській низовині
- г. Донецькій височині

81. Напрямок охорони ґрунтів, який включає систему спостережень за станом земельного фонду з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, прогнозу, відвернення й ліквідації наслідків негативних процесів, називається:

- а. протиерозійна меліорація;
- б. рекультивація земель;
- в. ґрунтозахисна система землеробства з контурно-меліоративною організацією території;
- г. моніторинг земель.

82. Напрямок охорони ґрунтів, який включає заходи боротьби з водною та вітровою ерозією, селями, протидію засоленню і висушуванню ґрунтів, лісомеліорацію, називається:

- а. протиерозійна меліорація;
- б. рекультивація земель;
- в. ґрунтозахисна система землеробства з контурно-меліоративною організацією території;
- г. моніторинг земель.

83. Які ґрунти поширені у західній подільській частині України

- а. каштанові
- б. чорноземи
- в. сірі лісові
- г. дерново-підзолисті

84. Які ґрунти мають понад 8% (іноді до 16%) гумусу, зернисто-грудкувату структуру, а гумусовий горизонт товщиною понад 40 см

- а. каштанові
- б. чорноземи
- в. сірі лісові
- г. дерново-підзолисті

85. Які наслідки деградації ґрунту в результаті зрошення?

- а. Підкислення ґрунту
- б. Заболочення територій
- в. Збільшення вмісту токсичного алюмінію
- г. Іригаційна ерозія

86. Однією з основних хвойних порід Поліської низовини та півночі Придніпровської низовини є

- а. сосна звичайна
- б. ялина
- в. ялиця
- г. модрина

87. Однією з основних листяних порід гірського Криму є

- а. бук європейський
- б. липа
- в. бук таврійський
- г. граб

88. Найбільш поширеними птахами Азово-Чорноморського узбережжя України є

- а. рябчик, тетерев, глухар
- б. куріпка сіра, перепілка, іволга, лелека білий
- в. жайворонок, рожевий шпак, дрохва, стрепет
- г. чаплі, бугаї, плиски

89. Територія з майже повною відсутністю опадів протягом року, частими туманами, викликаних протіканням холодної течії:

- а. узбережжя Гвінейської затоки
- б. схід Сахари
- в. пустеля Наміб
- г. південний схід Сахари

90. В Українських Карпатах розміщений державний заповідник
- Черемоський
  - Медобори
  - Зачарований край
  - Горґани
91. Водоспад Африки найменований на честь відомого вченого:
- Давіда Лівінгстона
  - Олександра Гумбольта
  - Генрі Стенлі
  - Фернана Магеллана
92. У зоні мішаних лісів України найбільше поширені ґрунти
- сірі лісові
  - дернові оглеєні
  - дерново-підзолисті
  - чорноземи звичайні
93. Найбільшу площу у правобережній частині лісостепу України займає басейн
- Прип'яті
  - Південного Бугу
  - Дністра
  - Західного Бугу
94. Широколистянолісова фізико-географічна зона займає від усієї площі України близько
- 9%
  - 14%
  - 29,5%
  - 40%
95. Українські Карпати є частиною
- Південних Карпат
  - Сербських Карпат
  - Східних Карпат
  - Західних Карпат
96. У північно-західній частині Українських Карпат невелика кількість водних потоків належить до системи річки Сян — притоки
- Дністра
  - Тиси
  - Вісли
  - Західного Бугу
97. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є
- Несамовите
  - Синевир
  - Бребенескул
  - Марічейка

98. Максимальна глибина Чорного моря
- а. 2245 м
  - б. 31250 м
  - в. 1125 м
  - г. 1545 м
99. Солоність поверхневих вод Чорного моря становить близько
- а. 18 проміле
  - б. 14 проміле
  - в. 8 проміле
  - г. 2 проміле
100. Солоність поверхневих вод Азовського моря становить близько
- а. 28 проміле
  - б. 14 проміле
  - в. 8 проміле
  - г. 2 проміле
101. Основну частину (78%) газового складу атмосфери становить
- а. кисень
  - б. вуглекислий газ
  - в. азот
  - г. інертні гази
102. Верхню межу атмосфери умовно проводять на висоті близько
- а. 50 км
  - б. 80 км
  - в. 20000 км
  - г. 1000 км
103. Температура, при якій його відносна вологість стає рівною 100%, називається
- а. абсолютною вологістю
  - б. максимальною вологістю
  - в. фактичною вологістю
  - г. точкою роси
104. Сукупність погодних умов, характерних для даної території, що повторюються з року в рік, називають
- а. кліматом
  - б. станом атмосфери
  - в. погодою
  - г. атмосферною циркуляцією
105. Межа суші і моря, яка може мати різну ступінь порізаності, називається
- а. береговою лінією
  - б. крайовою лінією
  - в. прибережною зоною
  - г. шельфом

106. Найнижчу частину річкової долини, тобто заглиблення, яке зазвичай зайняте водою, називають
- а. руслом або річищем
  - б. басеном
  - в. річковою системою
  - г. витокком
107. Серед течій, що спричинені вітрами, виділяють
- а. дрейфові
  - б. холодні
  - в. стічні
  - г. придонні
108. Площа, з якої води стікають у дану річку, називається її
- а. мережею
  - б. річковою системою
  - в. річищем
  - г. басейном
109. В районах Земної кулі, де впродовж року випадає більше снігу, ніж встигає розтанути, утворюються
- а. тільки сніжники
  - б. льодовики
  - в. яри
  - г. хребти
110. Водопроникна гірська порода – це
- а. пісок
  - б. глина
  - в. граніт
  - г. базальт
111. Найвищою вершиною Африки є гора
- а. Камерун
  - б. Кенія
  - в. Кіліманджаро
  - г. Тубкаль
112. Європу та Африку розділяє
- а. Гібралтарська протока
  - б. Суецький канал
  - в. Магелланова протока
  - г. Панамський канал
113. Найповноводнішою річкою Африки є
- а. Нігер
  - б. Конго
  - в. Ніл
  - г. Замбезі

114. Найбільшим за площею озером Африки є
- а. Ньяса
  - б. Вікторія
  - в. Танганьїка
  - г. Чад
115. На півночі в країнах африканського Середземномор'я, поруч з корінними етносами, проживає багато
- а. англійців
  - б. бурів
  - в. французів
  - г. індійців
116. Найрозвинутішою державою Африки є
- а. Ефіопія
  - б. Південна Африка
  - в. Нігерія
  - г. Алжир
117. Вирішальний вплив на клімат Африки має
- а. розміщення щодо океанів
  - б. рельєф материка
  - в. майже симетричне розміщення щодо екватора
  - г. океанічні течії
118. Острів Мадагаскар відділяється від Африки протокою
- а. Мозамбіцькою
  - б. Баб-ель-Мандебською
  - в. Магеллановою
  - г. Гібралтарською
119. На території Африки
- а. є діючі та згаслі вулкани
  - б. є тільки згаслі вулкани
  - в. взагалі немає вулканів
  - г. є тільки діючі вулкани
120. В основі більшої частини материка залягає
- а. давня Африкано-Аравійська платформа
  - б. молода складчаста споруда
  - в. область альпійської складчастості
  - г. молода платформа
121. У цілому в Африці понад 80% території займає
- а. рівнинний рельєф
  - б. гірський рельєф
  - в. переважно низовинний рельєф
  - г. Східноафриканське плоскогір'я

122. Корінних жителів Центральної Африки в основному відносять до раси
- а. монголоїдної
  - б. європеоїдної
  - в. австралоїдної
  - г. негроїдної
123. Територію Австралії перетинає
- а. північний тропік
  - б. південний тропік
  - в. екватор
  - г. південне полярне коло
124. У найпівнічнішій частині Австралії клімат
- а. субекваторіальний
  - б. субтропічний
  - в. екваторіальний
  - г. тропічний
125. Частка корінних жителів Австралії (аборигенів) становить від усього населення материка
- а. 80%
  - б. 10%
  - в. 8%
  - г. 1%
126. Українська наукова станція в Антарктиді називається
- а. Антарктична
  - б. Українська
  - в. Академік Вернадський
  - г. Північноантарктична
127. В основі материка Антарктиди знаходиться Антарктична докембрійська платформа, яка раніше була частиною давнього материка
- а. Лавразія
  - б. Гондвана
  - в. Африка
  - г. Південна Америка
128. Найбільший шельфовий льодовик у світі – льодовик
- а. Белінсгаузена
  - б. Веделла
  - в. Амундсена
  - г. Росса
129. Найпоширенішим птахом Антарктиди є
- а. пінгвін
  - б. куріпка
  - в. чайка
  - г. буревісник

130. Найбільше опадів на території материка Австралії випадає
- а. у центральній частині
  - б. у північній частині
  - в. у західній частині
  - г. у південній частині
131. У найпівденнішій материковій частині Австралії клімат
- а. субекваторіальний
  - б. субтропічний
  - в. екваторіальний
  - г. тропічний
132. Материк Антарктиду відкрито у
- а. 1774 р
  - б. 1820 р
  - в. 1911 р
  - г. 1912 р
133. Серед ссавців, які живуть у прибережних водах Антарктиди, найбільшою твариною є
- а. синій кит
  - б. кашалот
  - в. касатка
  - г. морський слон
134. Над територією Антарктиди постійно панує область
- а. високого атмосферного тиску
  - б. низького атмосферного тиску
  - в. середнього атмосферного тиску
  - г. помірного атмосферного тиску
135. Вкажіть яке місце за площею займає Південна Америка серед усіх материків
- а. третє
  - б. четверте
  - в. п'яте
  - г. шосте
136. Південну Америку перетинають
- а. екватор і два тропіки
  - б. південний тропік і екватор
  - в. південні тропік і полярне коло
  - г. північний тропік і екватор
137. У якому тепловому поясі розташована більшість території Південної Америки?
- а. помірному
  - б. жаркому
  - в. тропічному
  - г. субтропічному
138. Перші з європейців, що побували на узбережжі Південної Америки, були учасники експедиції

- а. Христофора Колумба
  - б. Фернана Магеллана
  - в. Америго Веспуччі
  - г. Френсіса Дрейка
139. У Південній Америці немає кліматичного поясу
- а. субекваторіального
  - б. субтропічного північної півкулі
  - в. тропічного північної півкулі
  - г. помірною
140. Найвищий водоспад світу, що знаходиться на річці системи Оріноко, називається
- а. Анхель
  - б. Ігуасу
  - в. Тітікака
  - г. Ніагара
141. Річка Амазонка серед інших річок світу займає перше місце за
- а. довжиною і швидкістю течії
  - б. падінням і похилом русла
  - в. площею басейну і водністю
  - г. крутизною схилу берегів
142. До якої раси належать корінні жителі Південної Америки?
- а. негроїдної
  - б. австралоїдної
  - в. монголоїдної
  - г. європеїдної
143. Найбільшою за площею і чисельністю населення державою Південної Америки є
- а. Бразилія
  - б. Болівія
  - в. Аргентина
  - г. Чилі
144. На півдні Південної Америки савани поступово переходять у зону субтропічних
- а. лісів
  - б. напівпустель
  - в. пустель
  - г. степів
145. Друга за площею басейну річка Південної Америки
- а. Оріноко
  - б. Чурун
  - в. Парана
  - г. Уругвай
146. За мовною ознакою Південну Америку разом із Центральною Америкою та Мексикою називають

- а. Англосаксонською Америкою
  - б. Латинською Америкою
  - в. Середньою Америкою
  - г. Центральною Америкою
147. До корінних жителів Північної Америки не належать
- а. індіанці
  - б. афроамериканці
  - в. алеути
  - г. ескімоси
148. Індіанці, які заселили Північну Америку, є вихідцями із
- а. Азії
  - б. Європи
  - в. Африки
  - г. Південної Америки
149. Більша частина населення в Мексиці та країнах Центральної Америки розмовляють на мові
- а. англійській
  - б. французькій
  - в. іспанській
  - г. російській
150. Північну та центральну частини Північної Америки займають
- а. гори
  - б. рівнини
  - в. хребти
  - г. западини
151. На західну частину Північної Америки на північ від паралелі 30° пн. ш. найбільший вплив мають вітри
- а. пасати
  - б. західні
  - в. північно-східні
  - г. мусонні
152. Найвищою вершиною Кордильєр є гора
- а. Орісаба
  - б. Мак-Кінлі
  - в. Катмай
  - г. Попотікатепетель
153. Територія Північної Америки знаходиться в усіх кліматичних поясах крім
- а. екваторіального
  - б. арктичного
  - в. тропічного
  - г. помірною
154. Східне узбережжя Північної Америки омиває одна із найпотужніших течій світу

- а. Гольфстрім
  - б. Каліфорнійська
  - в. Аляскінська
  - г. Лабрадорська
155. Велика група островів на півночі Північної Америки називається
- а. Канадським арктичним архіпелагом
  - б. Великими Антильськими
  - в. Алеутськими
  - г. Баффіною Землею
156. Берегова лінія Північної Америки у порівнянні з іншими материками є
- а. слабо розчленованою
  - б. сильно розчленованою
  - в. не розчленованою
  - г. помірно розчленованою
157. На півночі біля Північної Америки розташований найбільший острів земної кулі
- а. Баффінова Земля
  - б. Вікторія
  - в. Гренландія
  - г. Банкс
158. Великий каньйон – один із найбільших каньйонів світу утворила річка
- а. Колорадо
  - б. Міссісіпі
  - в. Міссурі
  - г. Колумбія
159. Більшість озер Північної Америки має походження
- а. тектонічно-льодовикове
  - б. вулканічне
  - в. зсувне
  - г. карстове
160. Знаменитий Ніагарський водоспад розташований між озерами
- а. Гурон і Мічиган
  - б. Ері та Онтаріо
  - в. Ері та Мічиган
  - г. Верхнє та Гурон
161. Більшу частину Гренландії і Канадського Арктичного архіпелагу займає зона
- а. арктичних пустель
  - б. тундри
  - в. лісотундри
  - г. тайги
162. Євразія – найбільший материк Землі, який займає від усієї площі суходолу

- а. 1/2
- б. 1/3
- в. 1/4
- г. 1/5

163. Вкажіть гори, які є умовною межею Європи та Азії

- а. Альпи
- б. Памір
- в. Уральські
- г. Гімалаї

164. Уся материкова частина Євразії розташована у

- а. західній півкулі
- б. південній півкулі
- в. східній півкулі
- г. північній півкулі

165. Берегова лінія Євразії найпорізаніша на

- а. півночі
- б. півдні
- в. заході
- г. сході

166. Найвища вершина світу Джомолунгма має висоту

- а. 8048 м
- б. 8061 м
- в. 8148 м
- г. 8848 м

167. Найнижча точка суходолу Землі знаходиться у межах

- а. Прикаспійської низовини
- б. Західно-Сибірської низовини
- в. Туранської низовини
- г. западини Мертвого моря

168. Найбільшою річкою Європи є

- а. Дніпро
- б. Дунай
- в. Дон
- г. Волга

169. Найбільшою річкою Євразії є

- а. Хуанхе
- б. Амур
- в. Янцзи
- г. Волга

170. Вкажіть найгустіше заселену територію Євразії

- а. Тибет
  - б. Аравійський півострів
  - в. острів Ява
  - г. гори Піренеї
171. Найбільшою за кількістю населення державою на материк Євразія є
- а. Китай
  - б. Індія
  - в. Німеччина
  - г. Пакистан
172. Найбільшою за площею державою материка Євразія є
- а. Китай
  - б. Індія
  - в. Росія
  - г. Казахстан
173. У Південно-Західній Азії концентрується населення, яке здебільшого належить до
- а. монголоїдної раси
  - б. північної вітки європеїдної раси
  - в. південної вітки європеїдної раси
  - г. особливої гілки екваторіальної раси
174. У Північний Льодовитий океан впадають такі великі річки Євразії, як
- а. Хуанхе, Меконг, Янцзи, Амур
  - б. Єнісей, Об, Лена, Вісла
  - в. Інд, Ганг, Тигр, Євфрат
  - г. Дунай, Дніпро, Рейн
175. До Альпійсько-Гімалайського поясу відносять гори
- а. Гімалаї, Тянь-Шань, Алтай, Альпи
  - б. Гімалаї, Кавказ, Альпи, Карпати
  - в. Гімалаї, Тибет, Кавказ, Іранське нагір'я
  - г. Гімалаї, Кавказ, Уральські гори, Альпи
176. До давніх платформ у межах Євразії належить
- а. Західноєвропейська
  - б. Західно-Сибірська
  - в. Східноєвропейська
  - г. Туранська
177. Річки Євразії несуть свої води у
- а. тільки два океани
  - б. три океани і басейни внутрішнього стоку
  - в. тільки три океани
  - г. чотири океани і басейни внутрішнього стоку
178. Європу та Африку омивають води

- а. Тихого океану
- б. Північного Льодовитого океану
- в. Середземного моря
- г. Баранцевого моря

179. Численні зниження та горби на поверхні Євразії, які утворив льодовик, особливо помітні на території

- а. Індокитаю та Індостану
- б. узбережжя Тихого океану
- в. Скандинавського півострова
- г. Іранського нагір'я

180. Найбільші запаси нафти та газу у світі зосереджені у Євразії на територіях

- а. Китайської рівнини та Куньлуню
- б. Передкарпатського крайового прогину та Східноєвропейської платформи
- в. Месопотамської низовини та Західно-Сибірської молоді платформи
- г. шельфової зони Чорного та Середземного морів

181. Полюс холоду північної півкулі знаходиться

- а. в околицях селища Черапунджа в Індії
- б. на півострові Таймир
- в. на Аравійському півострові
- г. в околицях міста Ойм'якон

182. Найбільшою річкою басейну Атлантичного океану у Євразії, другою за величиною річкою Європи є

- а. Дніпро
- б. Дунай
- в. Дон
- г. Вісла

183. Найповноводніша річка Євразії серед тих, які належать до басейну Північного Льодовитого океану

- а. Об
- б. Печора
- в. Лена
- г. Єнісей

184. У високих Альпійських горах бере початок одна з великих річок Європи

- а. Одра
- б. Дунай
- в. Рейн
- г. Вісла

185. Крайньою західною точкою материка є

- а. мис Дежнева
- б. мис Піай
- в. мис Челюскін
- г. мис Рока

186. Тихий океан за площею займає від усієї поверхні планети
- а. понад 1/2
  - б. понад 1/3
  - в. близько 1/4
  - г. менше 1/5
187. Тихий океан за площею займає від поверхні Світового океану
- а. майже 1/2
  - б. близько 1/4
  - в. 21%
  - г. 4%
188. Вкажіть жолоб у Тихому океані, що має найглибшу відмітку дна Світового океану – 11022 м
- а. Алеутський
  - б. Пуерто-Ріко
  - в. Глибоководний
  - г. Маріанський
189. У Тихому океані утворилася система океанічних течій, яка у північній півкулі має форму
- а. кільця
  - б. величезної вісімки
  - в. півкола
  - г. овальну
190. За числом видів і біомасою органічний світ Тихого океану
- а. багатший, ніж в інших океанах
  - б. бідніший, ніж в інших океанах
  - в. такий, як і в інших океанах
  - г. не досить різноманітний
191. Берегова лінія Тихого океану найбільш сильно розчленована біля берегів
- а. Євразії
  - б. Південної Америки
  - в. Північної Америки
  - г. Австралії
192. Глибоководні жолоби у Тихому океані розміщені здебільшого
- а. у його периферійних частинах
  - б. у центральній частині
  - в. у його південній частині
  - г. рівномірно по усій акваторії
193. В останні роки Тихий океан займає у світі за виловом риби
- а. третє місце
  - б. друге місце
  - в. перше місце
  - г. четверте місце
194. Атлантичний океан за розмірами серед океанів

- а. перший
- б. третій
- в. другий
- г. четвертий

195. Вулканізм Ісландії та Азорських островів пов'язаний із

- а. жолобом Пуерто-Ріко
- б. рифтовою зоною Серединно-Атлантичного хребта
- в. океанічним жолобом Серединно-Атлантичного хребта
- г. зустрічним рухом літосферних плит і формуванням Серединно-Атлантичного хребта

196. Найбільшу глибину Атлантичний океан має у межах

- а. рифтової зони Серединно-Атлантичного хребта
- б. жолобу Пуерто-Ріко
- в. акваторії Північно-Атлантичного хребта
- г. акваторії Південно-Атлантичного хребта

197. Найсуворіший клімат в Атлантичному океані має його

- а. північна частина
- б. західна частина
- в. східна частина
- г. південна частина

198. Середня температура поверхневих вод в Атлантичному океані у порівнянні з Тихим

- а. трохи вища
- б. трохи нижча
- в. значно нижча
- г. значно вища

199. Укажіть, в якій півкулі розташована більша частина акваторії Індійського океану

- а. північній
- б. західній
- в. південній
- г. південно-східній

200. Найглибша відмітка дна Індійського океану (7209 м) знаходиться в межах

- а. жолоба Кайман
- б. Зондського жолоба
- в. жолоба Пуерто-Ріко
- г. Маріанського жолоба

201. Біля берегів Аравії, у Червоному морі і Перській затоці опадів випадає

- а. багато
- б. дуже мало
- в. 1000-3000 мм за рік
- г. 4000 мм за рік

202. Північна частина Індійського океану добре прогрівається, а також позбавлена припливу холодних вод з півдня, тому влітку температура води в Перській затоці піднімається до

- а. +17°
- б. +34°
- в. +51
- г. +70

203. Солоність поверхневих вод у багатьох районах Індійського океану вища, ніж середня, а в Червоному морі найбільша серед усіх морів Світового океану

- а. до 35‰
- б. до 37‰
- в. понад 41‰
- г. до 38‰

204. Межі Північного Льодовитого океану проходять від Скандинавського півострова (62° пн. ш.) до Шотландських і Фарерських островів, по Датській і Девісовій протоках, Беринговій протоці, з'єднуючись з водами

- а. Атлантичного та Індійського океанів
- б. тільки Тихого океану
- в. Тихого та Індійського океанів
- г. Атлантичного і Тихого океанів

205. У Північному Льодовитому океані виділяється дев'ять морів, на частку яких припадає половина всієї поверхні океану. Найбільше серед них

- а. Баренцове
- б. Норвезьке
- в. Біле
- г. Гренландське

206. Особливо широка смуга шельфу у Північному Льодовитому океані, яка вимірюється багатьма сотнями кілометрів, розміщена біля берегів

- а. Північної Америки
- б. Антарктиди
- в. Євразії
- г. Південної Америки

207. Найбільша глибина (5527 м) у Північному Льодовитому океані знаходиться в акваторії

- а. Баренцового моря
- б. Норвезького моря
- в. Білого моря
- г. Гренландського моря

208. Головний елемент рельєфу дна – продовження Серединно-Атлантичного хребта

- а. Чукотське підняття
- б. хребет Гаккеля
- в. підняття Менделєєва
- г. підняття Ломоносова

209. Найбільшими природними комплексами планетарного масштабу із специфічними особливостями природи є

- а. океани і материки
- б. історико-географічні регіони
- в. фізико-географічні країни
- г. фізико-географічні області

210. Певну історико-географічну частину географічного простору, що об'єднує території не менше двох країн, має конкретно визначені межі й подібні природні, історичні, соціально-культурні та господарські особливості, називають

- а. політико-географічним мегарегіоном
- б. фізико-географічною країною
- в. економіко-географічним районом
- г. історико-географічним регіоном

211. В цілому Європу, Азію та Африку, які здавна були відомі європейцям, прийнято називати

- а. Старим Світом
- б. Новим Світом
- в. Середземномор'ям
- г. Ойкуменою

212. Певну (окрему) частину суходолу, обмежену чіткими суспільно-географічними межами, називають

- а. історичною землею
- б. державою або залежною країною
- в. географічним поясом
- г. фізико-географічною країною

213. Країни, які з усіх сторін оточені територією тільки однієї держави, називають

- а. колоніями
- б. метрополіями
- в. анклавми
- г. конклавами

214. За розмірами території до найбільших держав світу належать сім, так званих, країн-гігантів (площею понад 3 млн км кв)

- а. Росія, Канада, Китай, США, Бразилія, Аргентина, Індія
- б. Росія, Канада, Китай, США, Бразилія, Аргентина, Казахстан
- в. Росія, Канада, Китай, США, Бразилія, Австралія, Індія
- г. Росія, Канада, Китай, США, Бразилія, Австралія, Казахстан

215. Найменша країна світу, що займає один квартал міста Риму площею 44 га

- а. Ватикан
- б. Монте-Карло
- в. Сан-Марино
- г. Гібралтар

216. До першої п'ятірки найбільших країн за чисельністю населення входять

- а. Китай, Індія, США, Індонезія, Бразилія
- б. Бразилія, Росія, Бангладеш, Японія, Нігерія

- в. Китай, Індія, США, Бразилія, Росія
- г. Китай, Індія, Індонезія, Мексика, США

217. Монархії

- а. влада належить всім дієздатним громадянам або їхній більшості
- б. поділяють на президентські, президентсько-парламентські та парламентські
- в. верховна державна влада цілком або частково в руках однієї людини
- г. не бувають абсолютними та конституційними

218. За формою правління (способом організації верховної державної влади) країни світу поділяються передусім на

- а. унітарні та федеративні
- б. монархії та республіки
- в. демократичні та антидемократичні
- г. метрополії та колонії

219. До так званих теократичних монархій, де глава держави в них є і главою церкви, належать

- а. Оман, Бутан, Бруней, Катар, ОАЕ
- б. Саудівська Аравія та Ватикан
- в. Велика Британія, Швеція, Бельгія, Іспанія, Камбоджа, Японія
- г. Непал, Лесото, Свазіленд, Марокко

220. Переважна більшість країн світу

- а. монархії
- б. імперії
- в. республіки
- г. конфедерації

221. Вкажіть республіки, які за характером співвідношень владних повноважень є однозначно президентськими

- а. ФРН та Італія
- б. США та Бразилія
- в. Макао і Сянган
- г. Бельгія та Японія

222. Вкажіть держави, які однозначно належать до федеративних

- а. Білорусь, Болгарія, Литва
- б. Румунія, Угорщина, Словаччина
- в. ФРН, Індія, Нігерія
- г. Україна, Китай, Росія

223. Територіальні федерації, які утворились шляхом історичного об'єднання федеральних одиниць

- а. Польща, Угорщина
- б. ФРН, США
- в. Індія, Пакистан
- г. Єгипет, Марокко

224. Кавказька країна:

- а. Узбекистан
- б. Азербайджан
- в. Ірак
- г. Казахстан

225. Унаслідок розпаду колишнього СРСР утворилися

- а. Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія, Румунія, Болгарія, Македонія
- б. Албанія, Хорватія, Боснія та Герцеговина, Грузія, Вірменія, Узбекистан, Киргизстан
- в. Монголія, Китай, Північна Корея, В'єтнам, Куба, Азербайджан, Казахстан
- г. Естонія, Латвія, Литва, Україна, Білорусь, Молдова, Туркменистан, Таджикистан

226. Сьогодні до соціалістичних країн ще зараховують

- а. Польщу, Чехію, Словаччину, Угорщину
- б. Албанію, Хорватію, Македонію, Чорногорію
- в. Китай, Північну Корею, В'єтнам, Кубу
- г. Естонію, Латвію, Литву, Україну

227. Вкажіть групу, в якій названо тільки високорозвинені країни Європи

- а. Ісландія, Норвегія, Швеція, Фінляндія, Данія, Ірландія, Велика Британія
- б. Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Франція, Нова Зеландія, Швейцарія
- в. Австрія, Андорра, Іспанія, Італія, Сан-Марино, Греція, Ізраїль
- г. ФРН, Бельгія, Ліхтенштейн, Андорра, Велика Британія, Канада

228. Особливу роль серед ринкових країн світу відіграють держави "Великої сімки"

- а. Ісландія, Норвегія, Швеція, Фінляндія, Данія, Ірландія, Велика Британія
- б. США, Японія, ФРН, Велика Британія, Франція, Італія та Канада
- в. США, Японія, ФРН, Австралія, Греція, Італія та Канада
- г. Ізраїль, Канада, Південна Африка, Австралія та Нова Зеландія

229. Найбільшу роль нафтовидобуток відіграє в економіці

- а. Перу
- б. Чилі
- в. Гондурасу
- г. Венесуели

230. Офіційно не входить в ООН тільки одна визнана держава

- а. Швейцарія
- б. Ватикан
- в. Ліберія
- г. Абхазія

231. Головна штаб-квартира ООН знаходиться у

- а. Гаазі
- б. Нью-Йорку
- в. Відні
- г. Парижі

232. Виберіть із переліку прикордонну річку України

- а. Дунай
- б. Південний Буг
- в. Інгулець
- г. Росава

233. До ЄС сьогодні не входять

- а. ФРН, Франція, Італія, Бельгія, Люксембург, Нідерланди
- б. Ісландія, Норвегія, Монако, Ліхтенштейн, Андорра, Сан-Марино
- в. Данія, Ірландія, Кіпр, Мальта
- г. Австрія, Швеція і Фінляндія

234. Штаб-квартира НАТО розміщена в

- а. Брюсселі
- б. Нью-Йорку
- в. Страсбурзі
- г. Парижі

235. Найбільший залізничний вузол в західній частині України

- а. Львів
- б. Тернопіль
- в. Івано-Франківськ
- г. Чернівці

236. Станом на 2019 р. перший за пасажиропотоком міжнародний аеропорт у західній частині України знаходився у місті

- а. Львів
- б. Івано-Франківськ
- в. Рівне
- г. Чернівці

237. Майже половина території Європи складається з таких великих півостровів

- а. Корсика, Сардинія, Сицилія, Нова Земля, Шпіцберген, Ісландія, Великобританія
- б. Лабрадор, Аляска, Флорида
- в. Скандинавського, Піренейського, Апеннінського, Балканського
- г. Малакського, Апшеронського, Камчатка, Чукотка

238. Торгівля Німеччини і України характеризується

- а. відсутністю позитивної динаміки
- б. сировинним характером
- в. рівновагою експорту та імпорту
- г. переважанням німецького імпорту в Україну, і меншим обсягом українського експорту в Німеччину

239. На цьому острові реалізована модель командно-адміністративної планової економіки:

- а. Куба
- б. Барбадос
- в. Сен-Кітс
- г. Мадагаскар

240. Нові індустріальні держави Азії

- а. Камбоджа, Лаос, М'янма
- б. Грузія, Азербайджан, Вірменія
- в. КНР, Індія, Малайзія
- г. Ліван, Йорданія, Катар

241. Зниження народжуваності завжди призводить до

- а. помолодшання населення
- б. постаріння населення
- в. демографічного вибуху
- г. еміграції населення

242. Скільки становить середня очікувана тривалість життя у найбільш розвинутих європейських країнах та Японії за даними 2008 року

- а. понад 80
- б. 69 років
- в. 64 роки
- г. менше 40 років

243. Чоловіків у світі

- а. трохи менше, ніж жінок
- б. стільки, як жінок
- в. трохи більше, ніж жінок
- г. набагато менша, ніж жінок

244. До народів, що налічують понад 50 мільйонів осіб, належать

- а. мексиканці, болгары, лівійці, мароканці, єменці
- б. бразильці, аргентинці, чилійці, перуанці, колумбійці, еквадорці
- в. узбеки, таджики, киргизи, туркмени, казахи
- г. китайці, хіндустанці, американці США, бенгальці, бразильці

245. Французи, італійці, іспанці, американці належать до

- а. уральської сім'ї
- б. романської мовної групи
- в. германської мовної групи
- г. кельтської мовної групи

246. До небагатьох соціалістичних країн світу з командно-адміністративною системою економіки належить

- а. Беліз
- б. Гондурас
- в. Куба
- г. Нікарагуа

247. Німецькою мовою розмовляють

- а. канадці, австралійці, новозеландці
- б. австрійці, швейцарці

- в. більшість народів Латинської Америки
- г. монегаски, фарерці, баски

248. До найбільш розповсюджених мов світу не відносяться

- а. китайська, англійська, хінді
- б. іспанська, бенгальська, індонезійська, португальська, арабська, російська
- в. грецька, польська, шведська
- г. арабська, німецька, французька

249. До світових релігій не належить

- а. буддизм
- б. християнство
- в. іслам
- г. індуїзм

250. Найменш чисельним серед напрямків християнства є

- а. католицизм
- б. православ'я
- в. шиїзм
- г. протестантизм

251. У Греції, Болгарії, Грузії домінує

- а. католицизм
- б. іслам
- в. протестантизм
- г. православ'я

252. Індуїзм сповідують, в основному, жителі

- а. Китаю
- б. Індії
- в. Ізраїлю
- г. Японії

253. Основна маса людей живе в межах трьох кліматичних поясів

- а. помірного, субтропічного і субарктичного
- б. помірного, субтропічного і субекваторіального
- в. помірного, тропічного і екваторіального
- г. субарктичного, субтропічного, субекваторіального

254. До південноазіатського осередку з підвищеною щільністю і концентрацією населення належать такі країни

- а. Китай, Японія, КНДР, Південна Корея
- б. Індонезія, Таїланд, Філіппіни, Малайзія
- в. Індія, Бангладеш, Шрі-Ланка, Пакистан
- г. Ізраїль, Ліван, Сирія, Йорданія, Туреччина

255. Урбанізація

- а. це тільки процес формування мегалополісів
- б. для сучасного її етапу в усьому світі характерний ріст і збільшення числа малих міст, що

- виконують широкий набір функцій (економічних, адміністративних, науково-освітніх)
- в. ріст міст і поширення міського способу життя, який набрав у ХІХ (країни Європи та Північної Америки) та ХХ століттях (всі регіони світу) особливо великих темпів
- г. скупчення міст навколо одного основного

256. Найбільшою із наведених за чисельністю населення агломерацією є

- а. Шанхай
- б. Нью-Йорк
- в. Мумбай
- г. Москва

257. До складу якого мегаполісу входять такі міста, як Філадельфія, Бостон

- а. Англійського
- б. Сан-Сан, або Тихоокеанського
- в. Чіпітс, або Приозерного
- г. Босваш, або Приатлантичного

258. Головним регіоном притягання робочої сили на сьогодні є

- а. Південна Америка
- б. Західна Європа
- в. Північна Азія
- г. Центральна Азія

259. Відплив умів

- а. колонізація нових земель, яка характерна для великих за територією країн (Росія, Канада, Китай, Бразилія, Австралія)
- б. переміщення населення з сільської місцевості у міста, яке характерне для переважної більшості країн світу
- в. означає переманювання кадрів інтелігенції – вчених, інженерів, лікарів і інших спеціалістів вищої кваліфікації
- г. позначається негативно на перспективах розвитку країн, що розвиваються, та постсоціалістичних держав з перехідною економікою

260. Найчисленніша частина працюючого населення планети зайнята у

- а. сфері послуг
- б. сільському господарстві
- в. промисловості
- г. сільському зеленому туризмі

261. Природокористування, якому передуює вивчення з метою розробки таких способів освоєння і перетворення природи, які забезпечували б використання ресурсів і навіть збільшення господарської продуктивності природних комплексів без погіршення їхніх екологічних якостей, називають

- а. раціональним
- б. нераціональним
- в. ресурсодостатнім
- г. ресурсодефіцитним

262. До групи умовно незмінених ландшафтів відносять ландшафти

- а. тундрові, тайгові, пустельні, екваторіальні
- б. середземноморські
- в. лісостепові та степові
- г. Антарктиди, Гренландії, пустель, високогір'їв

263. Слабозмінні ландшафти

- а. ті, що піддалися інтенсивному впливу людини, широко поширені в різних природних зонах
- б. тундрові, тайгові, пустельні, екваторіальні ландшафти, які піддаються незначному господарському впливу
- в. ті, де поширене не тільки полювання, рибальство, вибіркова вирубка лісу, але і інші види господарської діяльності
- г. до них належать гірничопромислові, поселенські (зайняті містами), сільсько- та лісгосподарські

264. Нераціональне природокористування характерне, перш за все, для

- а. більшості розвинутих країн
- б. держав-членів ЄС
- в. країн "великої сімки"
- г. країн, що розвиваються

265. Особи індіансько-європеїдного походження

- а. креоли
- б. самба
- в. мулати
- г. метиси

266. Найбільшими запасами нафти володіють

- а. Лівія, Нігерія, Нігер
- б. Індонезія, Малайзія, Південний Судан
- в. Узбекистан, Румунія, Туркменістан
- г. Венесуела, Саудівська Аравія, Іран

267. Особи індіансько-негроїдного походження

- а. креоли
- б. самба
- в. мулати
- г. метиси

268. До основних масивів орних земель світу, що зосереджені у Північній півкулі, не відносяться рівнинні території у

- а. Південному Сибіру, Східній, Південно-Східній і Південній Азії
- б. Західній і Східній Європі
- в. Північному Сибіру, Південно-Західній Азії і Північній Африці
- г. Канаді і США

269. Особи європеїдно-негроїдного походження

- а. креоли
- б. самба

- в. мулати
- г. метиси

270. Провідні позиції у світі за запасами деревини займають чотири країни

- а. Китай, Ірак, Кувейт, Іран
- б. Росія, Бразилія, Канада, США
- в. Австралія, Іран, Алжир, Туркменістан
- г. Австрія, Швеція, Фінляндія, Аргентина

271. За лісистістю (52%) перше місце у світі займає

- а. Австралія
- б. Азія
- в. Південна Америка
- г. Північна Америка

272. До ресурсів Світового океану не належать

- а. хімічні
- б. мінеральні
- в. енергетичні
- г. земельні

273. Серед перелічених оберіть методи вимірювання вологості атмосферного повітря

- а. Психрометричний, гігрометричний
- б. Ваговий, дистанційний
- в. Термічний, ваговий
- г. Психрометричний, ваговий

274. Країни Південно-Західної Азії, Африки та Центральної Америки виділяються в МГПП переважно

- а. спеціалізацією на високотехнологічній продукції
- б. сировинною спеціалізацією
- в. автомобілебудуванням
- г. літакобудуванням

275. Для НТР не характерні наступні головні риси

- а. всеохопність
- б. надзвичайне прискорення науково-технічних перетворень
- в. вузька спрямованість
- г. корінна зміна ролі людини в процесі виробництва

276. За виробництвом роботів у світі лідирує

- а. ФРН
- б. Японія
- в. Швейцарія
- г. Малайзія

277. Науково-технічна революція

- а. вона не стала на початку ХХ століття масовим явищем, що визначає хід економічного розвитку світу
- б. до неї входять господарські структури, що включають первинні (материнські) підприємства

- та їхні закордонні філії
- в. її початок відноситься приблизно до середини XIX століття
- г. це період часу, протягом якого відбувається якісний стрибок у розвитку науки і техніки, докорінно перетворюючи продуктивні сили суспільства

278. Які прилади використовують для вимірювання радіаційного балансу підстилаючої поверхні?

- а. Балансоміри
- б. Геліометри та актинометри
- в. Піранометри
- г. Гофрована трубка

279. У світових пасажирських перевезеннях лідером залишається

- а. залізничний транспорт
- б. автомобільний транспорт
- в. повітряний транспорт
- г. морський транспорт

280. Найглибше прісноводне озеро України – це...

- а. Ялпуг
- б. Світязь
- в. Бребенескул
- г. Несамовите

281. Найбільшим у світі експортером інноваційних технологій є

- а. ФРН
- б. Японія
- в. США
- г. Росія

282. Курортне місто Скадовськ знаходиться в ...

- а. Львівській області
- б. Миколаївській області
- в. Одеській області
- г. Херсонській області

283. Савани розвинені найбільше у

- а. Африці
- б. Південній Америці
- в. Австралії
- г. Північній Америці

284. В останні десятиліття нафтопереробна промисловість переміщається в

- а. країни Західної Європи
- б. країни, що розвиваються
- в. постсоціалістичні країни
- г. країни "великої сімки"

285. Пінгвіни, трубконості (із птахів); південний морський котик, морський слон (із ластоногих) характерні для

- а. субарктики
- б. субантарктики
- в. північного полюсу
- г. островів арктики

286. Найбільші щорічні обсяги видобутку залізної руди зараз характерні для

- а. Індії, Великої Британії, Італії, Бразилії, Мексики
- б. Норвегії, Канади, Швеції, США, Фінляндії, Ісландії
- в. Китаю, Бразилії, Австралії
- г. Китаю, Бразилії, України

287. У Північній півкулі розміщена на островах Північного Льодовитого океану (Гренландія, Шпіцберген, Канадський Арктичний архіпелаг, усі острови Євразійського сектору Арктики)

- а. тундра
- б. полярні пустелі
- в. пушти
- г. тусоки

288. У Євразії трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоєм, що складається переважно із ксерофільних рослин називаються

- а. степи
- б. пампи, пампаси
- в. прерії
- г. кампоси

289. Савани займають близько 40% усієї території і представлені різноманітними варіантами у

- а. Африці
- б. Південно-Східній Азії
- в. Австралії
- г. Північній Америці

290. Найбільшим виробником бавовняних та вовняних тканин є

- а. Австралія
- б. США
- в. Китай
- г. Туреччина

291. Плантації деяких тропічних і субтропічних культур (цукрова тростина, кава, какао, чай, цитрусові, банани, натуральний каучук і ін) у країнах, що розвиваються, більше зорієнтовані на

- а. експорт
- б. внутрішній ринок
- в. регіональний ринок
- г. збільшення внутрішнього споживання

292. Головною галуззю рослинництва у світі є

- а. вирощування непродовольчих культур
- б. вирощування зернових культур
- в. овочівництво
- г. вирощування плодово-ягідних культур

293. Основні виробники цукрового буряка
- а. Бразилія та Індія
  - б. Росія, Франція, США, Німеччина
  - в. Колумбія, Перу, Чилі, Мексика, Білорусія
  - г. Іран, Казахстан, Угорщина
294. Понад 30% світового збору рису дає
- а. Індія
  - б. Японія
  - в. Китай
  - г. США
295. За збором соняшника провідні позиції у світі займають
- а. Україна, Аргентина
  - б. Китай, Росія, Індія, США, Польща, Україна
  - в. Індонезія, Бангладеш, Іран, КНДР, Саудівська Аравія, Бразилія
  - г. Франція, ФРН, США, Канада
296. Найбільшим поголів'ям овець володіють
- а. Туреччина, Бразилія, США, Китай
  - б. США, Канада, Аргентина, Нова Зеландія
  - в. Австралія та Китай
  - г. Мексика, Гватемала
297. Найбільшим поголів'ям великої рогатої худоби володіють
- а. Індія, Бразилія, США, Китай
  - б. США, Канада, Аргентина, Австралія
  - в. Австралія та Китай
  - г. Узбекистан і Єгипет
298. Найвищого рівня розвитку досягла регіональна транспортна система (30% загальної довжини світових шляхів сполучення)
- а. Південної Америки
  - б. Азії
  - в. Австралії
  - г. Північної Америки
299. Особливо велику роль у забезпеченні міжнародного географічного поділу праці відіграє
- а. залізничний транспорт
  - б. морський транспорт
  - в. трубопровідний транспорт
  - г. автомобільний транспорт
300. Головний район міжнародного туризму, на долю якого припадає майже $\frac{3}{4}$ усіх туристів світу
- а. Латинська Америка
  - б. Австралія
  - в. Європа
  - г. Африка

301. Найпривабливішими для туристів місцевостями є Лазуровий берег у
- Італії
  - Греції
  - Франції
  - Туреччині
302. Зовнішня торгівля це
- сума експорту та імпорту, виражених у грошовій формі
  - не відноситься до найдавніших форм економічних зв'язків між країнами
  - показник, який відбиває ступінь участі країни у міжнародному поділі праці
  - вивіз одних товарів за межі держави (експорт) та ввезення інших із закордону (імпорт)
303. Вкладення капіталів
- полягає у наданні коштів чи матеріальних ресурсів підприємцями однієї країни для будівництва, переобладнання господарських об'єктів іншої
  - прискорює залежність економіки від енергоносіїв
  - не передбачає створення спільних підприємств (СП)
  - зумовлює те, що на сировину, продовольство та мінеральне паливо припадає майже четверта частина експорту
304. Глобальні проблеми, що стосуються взаємовідносин усередині людської спільноти
- збереження миру й відвернення загрози світової війни
  - освоєння Світового океану, космосу
  - екологічна, сировинна, енергетична, демографічна, продовольча
  - не стосуються подолання економічної відсталості бідних країн, ліквідація небезпечних хвороб, боротьба проти наркоманії, тероризму, злочинності
305. Проблема необхідності збереження миру на Землі і відвернення загрози ядерної війни залишається глобальною проблемою
- номер два
  - номер один
  - не є нею
  - втрачає свою актуальність
306. До числа найбільш знедолених країн, де середньостатистичне споживання продовольства на одну особу за енергетичною цінністю становить менше 2000 ккал у день і продовжує знижуватися, відносяться
- Східної Африки, Південної Азії
  - Аргентина, Бразилія, Індонезія, Марокко, Мексика, Сирія, Туреччина
  - Коста-Ріка, Барбадос, Тринідад і Тобаго
  - Китай, В'єтнам, Таїланд, Індонезія
307. Глибоку утилізацію промислових і побутових відходів здійснюють
- країни Західної Європи, США й, особливо, Японія
  - постсоціалістичні країни Європи
  - Китай, КНДР, В'єтнам
  - Країни Перської затоки
308. Екологічна криза

- а. однією з її складових не є деградація природного середовища в результаті нераціонального природокористування
- б. поглиблюється передусім тим, що досягнення науково-технічного прогресу "омінають" багато країн, що розвиваються
- в. зумовлена забрудненням географічного середовища відходами людської діяльності
- г. заходи для її подолання полягають в економічній підтримці розвитку національного сільського господарства країн, що розвиваються поширенні нових високоврожайних сортів культур у цих країнах передачі їм досягнень в області біотехнології

309. Острівна країна у північно-східній частині Атлантичного океану, яка від материкової частини Європи відокремлена протокою Ла-Манш

- а. Німеччина
- б. Франція
- в. Ірландія
- г. Велика Британія

310. За чисельністю населення займає перше місце серед європейських країн

- а. Німеччина
- б. Італія
- в. Франція
- г. Україна

311. Найчисленніші національні меншини – корсиканці, баски, ельзасці, бретонці, фламандці та інші

- а. Італія
- б. Франція
- в. Іспанія
- г. Португалія

312. Щорічний збір пшениці становить близько 37 мільйонів т

- а. Словаччина
- б. Франція
- в. Швейцарія
- г. Данія

313. Територія включає в себе острови Сардинію та Сицилію, сотні малих островів у Середземному морі

- а. Італія
- б. Франція
- в. Греція
- г. Іспанія

314. Площа 17,1 мільйонів км² – найбільша країна світу

- а. Австралія
- б. Китай
- в. Канада
- г. Росія

315. Країна спеціалізується на виготовленні високоякісних годинників та промислового обладнання

- а. Словенія
  - б. Ірландія
  - в. Швейцарія
  - г. Сербія
316. Країна є одночасно частиною ісламського та арабського світу
- а. Австралія
  - б. Єгипет
  - в. США
  - г. Канада
317. Сучасне населення країни сформувалося за рахунок іммігрантів
- а. Пакистан
  - б. Єгипет
  - в. Польща
  - г. Канада
318. Пляжний туризм є головним напрямком сфери послуг цієї країни
- а. Мальдівські острови
  - б. Єгипет
  - в. Йорданія
  - г. Австрія
319. Гірськолижний туризм є головним напрямком туристичної галузі цієї країни
- а. Іспанія
  - б. Італія
  - в. Австрія
  - г. Чорногорія
320. Популярним рекреаційним районом США є штат
- а. Індіана
  - б. Північна Дакота
  - в. Канзас
  - г. Флорида
321. Головний продукт експорту Об'єднаних Арабських Еміратів
- а. Сира нафта
  - б. Продукція машинобудування
  - в. Фінансові послуги
  - г. Рибопродукти
322. Розведення лам і альпак є унікальною галуззю сільського господарства в гірських регіонах
- а. Тибету
  - б. Атласу
  - в. Анд
  - г. Кордильєр
323. Одним із найбільших у світі регіонів вирощування бавовни є

- а. Канада
- б. Західна Африка
- в. Нова Зеландія
- г. Середня Азія

324. Найменша чисельність країн, що розвиваються характерна для

- а. Європи
- б. Латинської Америки
- в. Океанії
- г. Східної Азії

325. Порт Гамбург знаходиться у

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Нідерландах
- г. Німеччині

326. Порт Астрахань знаходиться на річці

- а. Волга
- б. Дніпро
- в. Дон
- г. Єнісей

327. Порт Барселона знаходиться на узбережжі

- а. Червоного моря
- б. Чорного моря
- в. Середземного моря
- г. Арафурського моря

328. Провідна галузь німецького машинобудування

- а. Авіа-космічна промисловість
- б. Виробництво радіоелектронної апаратури
- в. Автомобілебудування
- г. Виробництво комп'ютерної техніки

329. Провідний виробник автомобілів у Німеччині концерн

- а. Рено
- б. Ніссан
- в. Фольксваген
- г. Форд

330. До літосфери належать:

- а. мінеральні ресурси
- б. гідроресурси
- в. зооресурси
- г. агрокліматичні ресурси

331. До гідросфери належать:

- а. мінеральні ресурси;
- б. гідроресурси;
- в. тваринні ресурси;
- г. агрокліматичні ресурси

332. До біосфери належать:

- а. мінеральні ресурси;
- б. гідроресурси;
- в. лісові ресурси;
- г. агрокліматичні ресурси.

333. До енергетичних мінеральних ресурсів належать:

- а. фосфорити;
- б. сірка;
- в. нафта;
- г. гідроресурси.

334. Земельні ресурси належать до:

- а. промислових;
- б. невичерпних;
- в. відновних;
- г. невідновних.

335. Лісові ресурси за різними класифікаційними підходами належать до:

- а. відновних;
- б. невичерпних;
- в. вичерпних невідновних;
- г. невичерпних і невідновних.

336. До якого виду природних ресурсів належать джерела мінеральних вод, пам'ятки історії та культури?

- а. ресурсів для промисловості;
- б. рекреаційних;
- в. ресурсів для сільського господарства;
- г. ресурсів для транспорту

337. До руд чорних металів відноситься:

- а. залізна руда;
- б. апатити;
- в. нікелева руда;
- г. мідна руда

338. Вичерпні природні ресурси:

- а. до них належать мінеральні, земельні, водні, лісові;
- б. енергія Сонця, внутрішня енергія Землі;
- в. води Світового океану;
- г. їх не поділяють на відновні й невідновні.

339. Невичерпні природні ресурси:

- а. до них належать мінеральні, земельні, водні, лісові;
- б. енергія Сонця, внутрішня енергія Землі;
- в. мінеральні ресурси;
- г. їх поділяють на відновні й невідновні

340. Провідний виробник автомобілів у Італії концерн

- а. Рено
- б. Фіат
- в. Фольксваген
- г. KIA

341. Провідний виробник автомобілів у США концерн

- а. Рено
- б. Дженерал Моторс
- в. Фольксваген
- г. Тойота

342. Виберіть концерн - виробник автомобілів у США

- а. фіат
- б. Форд
- в. мерседес
- г. Таврія

343. Провідний виробник автомобілів у Франції концерн

- а. Рено
- б. Дженерал Моторс
- в. Фольксваген
- г. Тойота

344. Одним із найбільших у світі риболовецьким флотом володіє

- а. Північна Корея
- б. Казахстан
- в. Японія
- г. Фіджі

345. Річка Ніл є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Ємені
- б. Нігері
- в. Єгипті
- г. Тунісі

346. Річка Дунай є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Ємені
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Тунісі

347. Річка Інд є важливим джерелом водопостачання у

- а. Пакистані
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Тунісі

348. Річка Рейн є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Узбекистані
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Німеччині

349. Річка Огайо є важливим джерелом водопостачання у

- а. Узбекистані
- б. Італії
- в. Канаді
- г. США

350. Річка Євфрат є важливим джерелом водопостачання у

- а. Узбекистані
- б. Іраку
- в. Канаді
- г. США

351. Міжнародний Суецький морський канал знаходиться на території

- а. Єгипту
- б. Ефіопії
- в. Лівії
- г. Ізраїлю

352. Міжнародний Панамський морський канал знаходиться на території

- а. Єгипту
- б. Таїланду
- в. Панами
- г. Нікарагуа

353. Яка країна збудувала газопроводи дном Балтійського моря?

- а. Росія
- б. Фінляндія
- в. Норвегія
- г. Швеція

354. Країна-карлик за розмірами, але член Європейського Союзу

- а. Ірландія
- б. Люксембург
- в. Ісландія
- г. Гібралтар

355. Країна, яка зберегла планову соціалістичну економіку

- а. Алжир
- б. Куба
- в. Швеція
- г. Словаччина

356. Найбільшим торгівельним партнером Білорусії є

- а. Грузія
- б. Литва
- в. Латвія
- г. Росія

357. Периферійне економіко-географічне положення відносно світових торгівельних шляхів займає

- а. Індонезія
- б. Таїланд
- в. Сінгапур
- г. Нова Зеландія

358. Одним з економічно найбільш розвинених штатів США є

- а. Міссісіпі
- б. Луїзіана
- в. Північна Дакота
- г. Каліфорнія

359. Найбільш північним штатом США є

- а. Мен
- б. Аляска
- в. Флорида
- г. Монтана

360. Канарські острови належать

- а. Іспанії
- б. Сенегалу
- в. Мавританії
- г. Марокко

361. Ця африканська країна не має виходу до Світового океану

- а. Гана
- б. Центральнo-Африканська Республіка
- в. Мавританія
- г. Марокко

362. Ця азійська країна не має виходу до Світового океану

- а. Сирія
- б. Китай
- в. Монголія
- г. Таїланд

363. Яка із даних країн не має виходу до Світового океану

- а. Оман
- б. Індія
- в. Таджикистан
- г. Іран

364. Ця європейська країна не має виходу до Світового океану

- а. Люксембург
- б. Греція
- в. Болгарія
- г. Бельгія

365. Яка із європейських держав не має виходу до Світового океану

- а. Андорра
- б. Іспанія
- в. Франція
- г. Польща

366. Виберіть країну, що не має виходу до Світового океану

- а. Сан-Марино
- б. Греція
- в. Болгарія
- г. Бельгія

367. Ця європейська країна омивається водами Балтійського моря

- а. Сан-Марино
- б. Греція
- в. Болгарія
- г. Латвія

368. Яка із перерахованих країн омивається водами Балтійського моря

- а. Італія
- б. Франція
- в. Іспанія
- г. Литва

369. Балтійське море омиває береги

- а. Швейцарії
- б. Угорщини
- в. Словенії
- г. Естонії

370. Води Балтійського моря омивають

- а. Австрію
- б. Молдову
- в. Югославію
- г. Данію

371. Середземне море омиває береги

- а. Сан-Марино
- б. Греція
- в. Болгарія
- г. Данія

372. Ця європейська країна омивається водами Чорного моря

- а. Латвія
- б. Швеція
- в. Болгарія
- г. Іспанія

373. Яка із перерахованих країн омивається водами Середземного моря

- а. Румунія
- б. Туреччина
- в. Бельгія
- г. Норвегія

374. Ця європейська країна омивається водами Адріатичного моря

- а. Сан-Марино
- б. Естонія
- в. Чорногорія
- г. Франція

375. Яка із даних країн омивається водами Адріатичного моря?

- а. Данія
- б. Словенія
- в. Литва
- г. Португалія

376. На території цієї країни є високогірні області Альп

- а. Чехія
- б. Словаччина
- в. Австрія
- г. Хорватія

377. На території цієї країни є високогірні області Гімалаїв

- а. Лаос
- б. Пакистан
- в. Непал
- г. В'єтнам

378. На території цієї країни є гори Альпи

- а. Швеція
- б. Польща
- в. Франція
- г. Іспанія

379. На території якої із даних країн є високогірні області Альп

- а. Португалія
- б. Греція
- в. Італія
- г. Румунія

380. На території цієї держави є гори Альпи

- а. Швеція
- б. Болгарія
- в. Швейцарія
- г. Словаччина

381. Один із найбільших виробників оливок

- а. Бельгія
- б. Австрія
- в. Іспанія
- г. Данія

382. Найбільший виробник продукції городництва у Європі

- а. Бельгія
- б. Австрія
- в. Італія
- г. Данія

383. Культурою спеціалізації сільського господарства цієї країни є картопля

- а. Бельгія
- б. Білорусь
- в. Італія
- г. Кіпр

384. Найбільший у Європі риболовецький флот у

- а. Бельгії
- б. Норвегії
- в. Італії
- г. Кіпру

385. Більшість керівних структур Європейського Союзу знаходяться у

- а. Брюсселі
- б. Вільнюсі
- в. Парижі
- г. Римі

386. Європейський Парламент працює у місті

- а. Брюссель
- б. Антверпен
- в. Страсбург
- г. Дуйсбург

387. Найменша за чисельністю населення острівна держава Середземномор'я

- а. Греція
- б. Мальта
- в. Кіпр
- г. Гібралтар

388. Двигуном економічного розвитку є приморські регіони Китаю, які розташовані на

- а. Півночі країни
- б. Сході країни
- в. Півдні країни
- г. Заході країни

389. Останнім штатом, який приєднався до США є

- а. Техас
- б. Гавайські острови
- в. Південна Кароліна
- г. Вашингтон

390. Колонія Гонконг була передана Великою Британією

- а. США
- б. Японії
- в. Південній Кореї
- г. Китаю

391. Основні біоми даного типу не виходять за межі 10° пн. і пд. ш.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. пустелі

392. Основні біоми даного типу знаходяться в областях справжнього екваторіального клімату

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. мангрові ліси

393. У басейні Амазонки в Південній Америці та басейні Конго і гвінейському узбережжі Західної Африки поширені

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. мангрові ліси

394. На півострові Малакка, Великих Зондських островах, Філіппінах, Новій Гвінеї у Південно-Східній Азії поширені

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. пустелі

395. Окремі ділянки цих формацій є в Центральній Америці й на островах Карибського басейну, у Північно-Східній Індії, Мьянмі, Непалі, Бангладеш, острові Шрі-Ланка, на островах Тихого океану

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. пустелі

396. Найбільш характерна риса гіротермічного середовища даних біомів - достатнє цілорічне зволоження і рівні високі температури.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. неморальні та бореальні лісові формації

397. Дані формації формуються в умовах середньорічних температур, що дорівнюють +25...+26 °С, причому добова амплітуда іноді досягає 12 °С, у той час як місячні коливання звичайно не перевищують 1-2, рідко - 5 °С.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. неморальні та бореальні лісові формації

398. Дані формації формуються в умовах середньорічної кількості опадів, яка завжди і всюди перевищує 2000 мм, доходючи навіть до 10 000 мм (Чако, Колумбія). Характерним є й добовий ритм зволоженості: зранку до опівдня світить сонце, а в другій половині дня - зливи.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. неморальні та бореальні лісові формації

399. Під даними біомами ґрунти - червоні, червоно-жовті, що пов'язане з надлишком окисів заліза. Протягом року панує сильний промивний режим, через що ґрунти дуже бідні на елементи мінерального живлення (азот, калій, кальцій, фосфор, мікроелементи тощо).

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. неморальні та бореальні лісові формації

400. Загальна кількість видів рослин у даному біомі величезна: на Амазонці - приблизно 40 000 видів; на Зондських островах - 35 000 видів. Дуже багато ендеміків, переважно вигадливих форм і яскраво забарвлених

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. неморальні та бореальні лісові формації

401. Із переліку країн, виберіть ту, що немає виходу до Світового океану

- а. Непал
- б. Китай
- в. Лаос
- г. Пакистан

402. Яка азійська країна немає виходу до океану

- а. Сирія
- б. Грузія
- в. Узбекистан
- г. Кіпр

403. Узбережжя цієї азійської країни не омивається водами Світового океану

- а. Японія
- б. Китай
- в. Казахстан
- г. В'єтнам

404. Ця країна немає виходу до океану

- а. Сирія
- б. Китай
- в. Киргизстан
- г. В'єтнам

405. Ця країна не має морського кордону і виходу до Світового океану

- а. Сирія
- б. Китай
- в. Вірменія
- г. В'єтнам

406. Ця європейська держава не має виходу до Світового океану

- а. Португалія
- б. Чорногорія
- в. Македонія
- г. Італія

407. Яка країна не має виходу до Світового океану

- а. Латвія
- б. Фінляндія
- в. Ліхтенштейн
- г. Німеччина

408. Головний рекреаційний район Туреччини знаходиться у

- а. Внутрішній Анатолії
- б. Чорноморському регіоні
- в. Курдистані
- г. Анталії

409. Найбільші у світі запаси природнього газу є у

- а. Австралії
  - б. Китаї
  - в. Канаді
  - г. Росії
410. Найбільш лісистість Європи (у % до всієї території) у
- а. Фінляндії
  - б. Ісландії
  - в. Франції
  - г. Росії
411. Найбільшими у Європі запасами уранових руд у ЄС володіє
- а. Франція
  - б. Ісландія
  - в. Кіпр
  - г. Мальта
412. У найбільшій мірі горючі сланці для потреб енергетики використовує
- а. Норвегія
  - б. Естонія
  - в. Росія
  - г. Білорусь
413. На шельфі цього моря у даний час найбільший видобуток нафто-газової сировини у Європі
- а. Чорне море
  - б. Північне море
  - в. Егейське море
  - г. Балтійське море
414. Найбільшу увагу розвитку відновлюваної енергетики серед країн Європи приділяє
- а. Росія
  - б. Данія
  - в. Ліберія
  - г. Білорусь
415. Найбільший басейн видобутку кам'яного вугілля у Польщі
- а. Верхньосілезькій
  - б. Лілльський
  - в. Мідлендс
  - г. Остравський
416. Найбільш вилов морської риби біля узбережжя Європи здійснюється у
- а. Норвезькому морі
  - б. Азовському морі
  - в. Мармуровому морі
  - г. Ірландському морі
417. Соціально-економічна географія тісно пов'язана наукою про зміни чисельності населення

- а. геологією
- б. демографією
- в. соціологією
- г. психологією

418. Технічні (будинки, заводи, мости) та техногенні (кар'єри, розорані поля, насаджені лісосмуги) об'єкти творять

- а. суспільство (соціосферу)
- б. техносферу
- в. природоресурсну сферу
- г. біосферу

419. Природа, яка розглядається з точки зору можливостей її використання у господарстві, це

- а. суспільство (соціосфера)
- б. техносфера
- в. природоресурсна сфера
- г. біосфера

420. Найбільшими центрами, де на сучасному етапі активно проводяться економіко-географічні дослідження в Україні, є

- а. Чернігів, Кіровоград, Херсон
- б. Суми, Рівне, Ужгород
- в. Київ, Львів, Одеса, Чернівці, Харків
- г. Хмельницький, Дрогобич, Чернігів

421. Завданням соціально-економічної географії України як науки є

- а. дослідження закономірностей поширення природних об'єктів та явищ
- б. дослідження природних та суспільно-географічних умов розвитку й розміщення господарства, населення
- в. виділення ПТК на території держави
- г. розробка рекомендацій щодо регулювання цін у країні

422. Чисельність населення держави може збільшуватися за рахунок

- а. еміграції
- б. додатного природного приросту населення
- в. від'ємного сальдо міграцій
- г. депопуляції

423. Міграції, що здійснюються в межах країни між окремими регіонами, містами, селами, між містами і селами, називають

- а. зовнішніми
- б. внутрішніми
- в. міжнародними
- г. міждержавними

424. Озеро Сиваш знаходиться у

- а. Луганській області
- б. Одеській області

- в. Херсонській області
- г. Черкаській області

425. З розвитком суспільства, особливо промисловості, зростає кількість міст і частка міського населення, поширюється міський спосіб життя, цей процес називається

- а. міграцією
- б. агломерацією
- в. депопуляцією
- г. урбанізацією

426. Характерними рисами сучасного процесу урбанізації в Україні є зосередження більшості міського населення у

- а. великих містах
- б. малих містах
- в. селах
- г. селищах міського типу

427. Сільський населений пункт характеризується тим, що переважна кількість жителів його зайнята у

- а. сільському господарстві
- б. сфері послуг
- в. промисловості
- г. транспорті

428. Різниця між народжуваністю й смертністю називається

- а. еміграцією
- б. імміграцією
- в. природним приростом населення
- г. механічним приростом населення

429. Виїзд населення з країни називається

- а. еміграцією
- б. імміграцією
- в. природним приростом населення
- г. механічним приростом населення

430. Гіпсова печера Поділля, що облаштована для туристичного відвідування:

- а. Оптимістичні
- б. Кришталева
- в. Озерна
- г. Мармурова

431. Жінки в Україні становлять

- а. 53,7%
- б. 46,3%
- в. 50%
- г. 9,2%

432. Національна (етнічна) меншина

- а. українці на території України
- б. представники діаспори
- в. становить більшість в усіх областях України
- г. найчисельніша в Україні – росіяни

433. Причиною великих втрат населення на українських землях впродовж першої половини ХХ століття були

- а. війни і злочинні акції тоталітарно-комуністичного режиму
- б. від'ємний природний приріст населення
- в. додатний природний приріст населення
- г. нульовий природний приріст населення

434. Корінним народом на території України є

- а. українці
- б. росіяни
- в. білоруси
- г. греки

435. Складову частину народу, яка зберігає свої особливості у побуті, мові, традиціях, матеріальній і духовній культурі, називають

- а. етнографічною групою
- б. національною меншиною
- в. нацією
- г. конфесією

436. До міських населених пунктів в Україні належать

- а. тільки міста
- б. міста і селища міського типу
- в. тільки селища міського типу
- г. міста і села

437. Відомий замок Паланок знаходиться в населеному пункті...

- а. Ужгород
- б. Мукачево
- в. Рахів
- г. Славське

438. На теренах Закарпатської області компактно проживають

- а. угорці, цигани, румуни, словаки
- б. греки, албанці
- в. кримські татари, караїми та гагаузи
- г. білоруси і молдавани

439. Популярний бальнеологічний курорт України Хмільник знаходиться на:

- а. Закарпатті
- б. Львівщині
- в. Вінниччині
- г. Херсонщині

440. Національний парк буковинських Карпат:
- а. Ужанський
  - б. Розточанський
  - в. Синевір
  - г. Вижницький
441. Місто України внесене у Світову спадщину ЮНЕСКО:
- а. Київ
  - б. Львів
  - в. Кам'янець-Подільський
  - г. Севастополь
442. Найвизначнішою історико-архітектурною пам'яткою Сумської області є...
- а. фортеця святої Єлизавети
  - б. садиба-манеж "Круглий двір"
  - в. Богоугодний заклад
  - г. Покровський кафедральний собор
443. Статеві-вікова структура населення
- а. різниця між кількістю емігрантів та іммігрантів
  - б. певне співвідношення між населенням різного віку та статі
  - в. природне зменшення населення
  - г. не зумовлюється біологічними особливостями організму чоловіків та жінок, професіями, що часто небезпечні для здоров'я та життя
444. Міграція
- а. це переміщення населення, які пов'язані зі зміною місця проживання
  - б. це тільки еміграція
  - в. не буває постійною
  - г. здійснюється тільки в межах країни між окремими регіонами
445. Шацький природний парк розташований на території
- а. Волинської області
  - б. Рівненської області
  - в. Житомирської області
  - г. Полтавської області
446. Сільські населені пункти
- а. характеризуються тим, що переважна кількість мешканців їх зайнята у промисловості
  - б. в Україні ними називають населені пункти, які мають не менше 10 тис жителів, більшість з яких становлять робітники і службовці
  - в. залежно від кількості жителів їх поділяють на малі (до 50 тис ос.), середні, великі
  - г. їх характерними ознаками їх є малоповерхова житлова забудова з присадибними ділянками, невелика чисельність населення
447. Енергія води, що рухається — це:
- а. гідроресурси
  - б. водні ресурси

- в. усі прісні води
- г. води Світового океану

448. Діаспора

- а. буває постійною і тимчасовою
- б. це еміграція та імміграція
- в. населення, що живе у розсіянні, за межами території національної держави
- г. процес зростання кількості міст і міського способу життя

449. До літосфери належать

- а. мінеральні ресурси
- б. гідроресурси
- в. тваринні ресурси
- г. агрокліматичні ресурси

450. До гідросфери належать

- а. мінеральні ресурси
- б. гідроресурси
- в. тваринні ресурси
- г. агрокліматичні ресурси

451. До біосфери належать

- а. мінеральні ресурси
- б. гідроресурси
- в. лісові ресурси
- г. агрокліматичні ресурси

452. Рекреаційні ресурси

- а. своєрідний вид ресурсів, що використовується для відпочинку
- б. рівень забезпечення країни чи певної території природними ресурсами, виражений у грошовій формі
- в. від них значною мірою залежить розвиток промисловості країни
- г. від них залежить розміщення промислових підприємств

453. Рудні корисні копалини

- а. використовують для виплавки металів як чорних (залізо, марганець), так і кольорових (мідь, цинк, титан, олово, нікель)
- б. ті мінеральні ресурси, які використовують у хімічній промисловості
- в. є будівельним матеріалом або сировиною для його виробництва
- г. окремі з них називають горючими

454. Орні землі

- а. земельні ділянки, які систематично обробляються і використовуються під посіви сільськогосподарських культур
- б. не використовуються для вирощування культурних рослин
- в. всі землі, що використовуються у сільському господарстві
- г. їх частка в Україні є однією з найвищих у світі й становить близько 70%

455. В Україні склалася одна з екологічно “найбрудніших” економік, що спричинено передусім роботою таких галузей

- а. хімічна, металургійна, гірничодобувна
- б. суднобудування і літакобудування
- в. легка промисловість і гідроелектроенергетика
- г. швейна і хутрова промисловість

456. До паливно-енергетичного комплексу належать

- а. паливна промисловість та машинобудування
- б. паливна та хімічна промисловість
- в. паливна промисловість та електроенергетика
- г. паливна та лісова промисловість

457. Атомною електростанцією є

- а. Хмельницька
- б. Криворізька
- в. Зуївська
- г. Бурштинська

458. У світі видобуваються два види вугілля

- а. кам'яне і буре
- б. кам'яне і деревне
- в. кам'яне і бітумінізоване
- г. уранове і деревне

459. Які з теплових електростанцій розташовані у Західній Україні

- а. Вуглегірська і Зміївська
- б. Бурштинська і Добротвірська
- в. Ладжинська і Запорізька
- г. Трипільська і Зуївська

460. Найпотужніша нині діюча в Україні АЕС

- а. Рівненська
- б. Чорнобильська
- в. Південноукраїнська
- г. Запорізька

461. Теплові електростанції здебільшого розміщуються

- а. районах видобутку уранових руд
- б. районах видобутку палива, поблизу річок
- в. районах переробки нафти
- г. районах розвитку лісової промисловості

462. Вантажні автомобілі виробляють у

- а. Львові
- б. Кременчуку
- в. Херсоні
- г. Тернополі

463. Завод з виробництва кукурудзозбиральних комбайнів розміщений у
- а. Запоріжжі
  - б. Кременчуку
  - в. Херсоні
  - г. Тернополі
464. Найбільший виробник чорних металів в Україні
- а. Придністров'я
  - б. Донбас
  - в. Придніпров'я
  - г. Передкарпаття
465. Центри літакобудування і виробництва космічної техніки в Україні
- а. Київ, Харків, Дніпропетровськ
  - б. Луганськ, Донецьк, Львів
  - в. Луганськ, Тернопіль
  - г. Луцьк, Рівне
466. Найбільшим центром суднобудування в Україні є
- а. Київ
  - б. Херсон
  - в. Миколаїв
  - г. Дніпропетровськ
467. В Україні виділяють два великі лісозаготівельні райони
- а. Поліський і Карпатський
  - б. Донбас, Придніпров'я
  - в. Донбас і Буковина
  - г. Закарпаття і Придніпров'я
468. Яка з галузей лісовиробничого комплексу орієнтується передусім на споживача
- а. меблева
  - б. целюлозно-паперова
  - в. лісохімічна
  - г. лісозаготівельна
469. Зерновими культурами є
- а. гречка, просо, рис
  - б. цукровий буряк, соя льон
  - в. ріпак, соняшник
  - г. коноплі, хміль
470. Провідна зернова культура в Україні — це
- а. озима пшениця
  - б. жито
  - в. ячмінь
  - г. яра пшениця
471. Найвідоміші фірми та виробничі об'єднання хутрової промисловості діють у

- а. Києві, Львові, Харкові, Луганську
- б. Харкові та Тисмениці
- в. Бердичеві, Києві
- г. Одесі, Харкові, Дунаївцях

472. Які з природних ресурсів мають найбільше значення в АПК

- а. лісові
- б. земельні
- в. мінеральні
- г. енергія вітру

473. Розведення багаторічних насаджень — садів, ягідників, виноградників це

- а. рільництво
- б. плідівництво
- в. луківництво
- г. овочівництво

474. Галузь харчової промисловості, що тяжіє до споживача

- а. молочна
- б. олійна
- в. рибна
- г. цукрова

475. Сировиною для швейної промисловості є

- а. трикотаж
- б. бавовна
- в. тканини
- г. льон

476. Комплекс заходів, які поліпшують земельні угіддя, називається

- а. меліорацією
- б. інфраструктурою
- в. інтенсифікацією
- г. автоматизацією

477. Висока врожайність зернових у Степу спричинена передусім

- а. родючими ґрунтами
- б. достатньою зволоженістю
- в. наявністю трудових ресурсів
- г. надмірною зволоженістю

478. Баштанні культури (кавуни, дині) вирощують

- а. на Поліссі
- б. в Лісостепу
- в. в Степу
- г. в Закарпатті

479. Найрозвинутіші райони виноградарства

- а. Полісся і Поділля
- б. Правобережжя Лісостепу
- в. передгір'я Криму і Закарпаття, південна і центральна частини Степу
- г. Полісся і Лісостеп

480. Спеціалізація приміських зон має напрямок

- а. овоче-молочний
- б. зерновий
- в. виноградарський
- г. олійний

481. У Карпатах найкращі умови для розвитку

- а. вівчарства
- б. свинарства
- в. виноградарства
- г. шовківництва

482. Агропромисловий комплекс

- а. складається тільки з рослинництва і тваринництва
- б. не включає сільськогосподарські, промислові та транспортні підприємства, підприємства торгівлі й громадського харчування, наукові і навчальні заклади
- в. це поєднання ланок господарства, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою та збутом сільськогосподарської продукції
- г. це сільське господарство

483. Меліорація

- а. зрошення земель на Півдні, осушення на Поліссі, захист ґрунтів від ерозії в Лісостепу
- б. вирощування польових культур на орних землях
- в. галузь рослинництва (за способом використання земель)
- г. комплекс заходів не спрямованих на збереження та поліпшення земельних угідь

484. Луківництво

- а. розведення багаторічних насаджень — садів, ягідників, виноградників
- б. вирощування польових культур на орних землях
- в. не є галузь рослинництва за способом використання земель
- г. використання і поліпшення природних лук, створення штучних сіножатей і пасовищ

485. На території Дніпропетровської області розташований

- а. Дніпрово-Орільський заповідник
- б. Дніпровський заповідник
- в. Парк "Коробові хутори"
- г. Парк "Приінгульський"

486. До сухопутних видів транспорту можна віднести

- а. трубопровідний
- б. річковий
- в. морський
- г. авіаційний

487. До водних видів транспорту можна віднести

- а. трубопровідний
- б. річковий
- в. залізничний
- г. авіаційний

488. Найдовшою печерою в Україні є

- а. Озерна
- б. Кришталева
- в. Оптимістична
- г. Мармурова

489. До якої групи чинників, які визначають формування хімічного складу природних вод, належать **життєдіяльність живих організмів і рослин**

- а. Біологічних
- б. фізико-хімічних
- в. фізико-географічних
- г. Антропогенних

490. Науку, яка вивчає процеси і явища, що відбуваються у Світовому океані, їхню взаємодію з навколишнім середовищем, а також окремі моря та океани називають

- а. Океанологією
- б. Гідрологією моря
- в. Гідрологією суші
- г. Океанографією

491. Комплекс, який задовольняє потреби населення в оздоровленні, відпочинку і змістовному проведенні вільного часу називається

- а. науковим
- б. культурно-освітнім
- в. рекреаційним
- г. соціально-побутовим

492. До найбільших центрів відпочинку і туризму в Карпатах належить

- а. Ясиня
- б. Бориня
- в. Черче
- г. Хмільник

493. З півдня через море сусідами України є

- а. Словаччина, Польща
- б. Болгарія, Грузія та Туреччина
- в. Сербія і Чорногорія
- г. Македонія і Болгарія

494. Україна географічно розміщена у

- а. центральній частині Європи
- б. Південно-Східній Європі

- в. Західній Європі
- г. Південній Європі

495. Зв'язки держави з іншими країнами світу називають

- а. внутрішніми
- б. зовнішніми
- в. міжрайонними
- г. внутрірайонними

496. Що виступає предметом вивчення загальної гідрології

- а. Найбільш загальні закономірності гідрологічних процесів і явищ, що в них відбуваються, у взаємодії з атмосферою, літосферою й біосферою та під впливом господарської діяльності
- б. Вивчає розподіл і кругообіг води на земній кулі
- в. Розглядає окремі частини гідросфери, взаємозв'язок між ними
- г. Всі відповіді доповнюють одна одну

497. Що таке гідросфера

- а. Повітряна оболонка планети
- б. Водна оболонка планети
- в. Тверда частина Землі
- г. Рельєф

498. Можливість України надавати міжнародні транспортні послуги пов'язана з

- а. високою якістю автодоріг
- б. унікальним географічним положенням
- в. демографічною ситуацією
- г. рівнем розвитку АПК

499. Найбільшими забруднювачами природи в Україні є

- а. паливно-енергетичний комплекс
- б. АПК
- в. машинобудівний комплекс
- г. лісопромисловий комплекс

500. Зовнішні зв'язки

- а. зв'язки між підприємствами в межах однієї держави
- б. зв'язки держави з іншими країнами світу
- в. виключно дипломатичні
- г. бувають тільки торгівельні